

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

Økonomien i landbruket i Trøndelag 2020

Utviklingstrekk 2011-2020

Tabellsamling 2016-2020

NIBIO RAPPORT | VOL. 8 | NR. 22 | 2022

Mathias Bjugan, Jostein Vasseljen, Siv Karin Paulsen Rye, Elisabeth Jenssen
Divisjon for kart og statistikk

TITTEL/TITLE

Økonomien i landbruket i Trøndelag 2020
Utviklingstrekk 2011-2020 - Tabellsamling 2016-2020

FORFATTER(E)/AUTHOR(S)

Mathias Bjugan, Jostein Vasseljen, Siv Karin Paulsen Rye, Elisabeth Jenssen

DATO/DATE:	RAPPORT NR./ REPORT NO.:	TILGJENGELIGHET/AVAILABILITY:	PROSJEKTNR./PROJECT NO.:	SAKSNR./ARCHIVE NO.:
02.02.2022	8/22/2022	Åpen	14305	17/01029
ISBN:	ISSN:	ANTALL SIDER/ NO. OF PAGES:	ANTALL VEDLEGG/ NO. OF APPENDICES:	
978-82-17-03014-0	2464-1162	85		

OPPDRAUGSGIVER/EMPLOYER:

Landbruks og matdepartementet

KONTAKTPERSON/CONTACT PERSON:

Kontaktperson

STIKKORD/KEYWORDS:

Driftsøkonomi, foretaksøkonomi, Trøndelag

FAGOMRÅDE/FIELD OF WORK:

Driftsøkonomisk analyse

SAMMENDRAG/SUMMARY:

Rapporten viser det økonomiske resultatet for gårdsbruk i Trøndelag i 2020, og utviklingen i sentrale økonomiske nøkkeltall fra 2011 til 2020. For skogbruket viser rapporten resultater for et større geografisk område der også Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden er med. Resultatene er basert på gårdsbruk som har vært med i driftsgranskningene i disse regionene. I Trøndelag var det 147 gårdsbruk som var med i driftsgranskningene i 2020.

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket i Trøndelag var i gjennomsnitt 244 300 kr i 2020. Det er en nedgang på 46 000 kr fra året før, og det nest svakeste resultatet på 6 år. På landsbasis var tilsvarende arbeidsfortjeneste 286 800 kr i 2020, noe som er en oppgang på 24 400 kr fra året før. Spriket i resultat mellom Trøndelag og landet som helhet skyldes i hovedsak korn- og grovfôravløsing og høyere faste kostnader i Trøndelag. Produksjonsinntektene i Trøndelag var i gjennomsnitt 2 307 400 kr i 2020, noe som er en oppgang på 1,2 prosent fra året før. Kostnadene var i gjennomsnitt 1 912 700 kr, noe som er en økning på 5,3 prosent fra året før. Driftsoverskuddet i jordbruket endte med det på 394 700 kr, noe som er en nedgang på 47 000 kr fra året før.

I 2020 ble det for første gang blant brukene i skogbruksgranskningene registrert et driftsunderskudd. Underskuddet ble på minus 166 kr per m³ virke omsatt, og hovedårsaken til underskuddet var lav avvirkning.

LAND/COUNTRY: Norge
FYLKE/COUNTY: Trøndelag
KOMMUNE/MUNICIPALITY: Trondheim
STED/LOKALITET: Trondheim

GODKJENT /APPROVED

Hildegunn Nordheim

_____
NAVN/NAME

PROSJEKTLEDER /PROJECT LEADER

Heidi Knutsen

_____
NAVN/NAME

Forord

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig regnskapsundersøkelse, der det på landsbasis er med 924 gårdsregnskap i 2020. Av disse var 113 med i de spesielle driftsgranskinger i skogbruket.

I tillegg til hovedpublikasjonen fra regnskapsundersøkelsen, har vi siden slutten av 1950-tallet publisert oversikt over økonomien i jordbruket i Trøndelag. Denne rapporten inneholder data fra Trøndelag og den omfatter 147 bruk i 2020.

De regnskapsdataene som hentes inn, er supplert med avlings-, ytelses- og arbeidsnoteringer. I tillegg utføres det en spesiell skogbruksgransking på grunnlag av data fra de brukene som har minst 50 m³ balansekvantum. I den spesielle skogbruksgranskningen brukes det tall for Midt-Norge (Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden i tillegg til Trøndelag). Ved siden av data for landbruket er det også lagt vekt på å beskrive totaløkonomien for brukerfamilien.

NIBIOs kontor i Trondheim har ansvaret for driftsgranskingsarbeidet i Midt-Norge og de nordligste kommunene i Innlandet. Denne rapporten omhandler resultatene fra Trøndelag.

Grunnlagsmaterialet for årets rapport om økonomien i jordbruket i Trøndelag er utarbeidet av Siv Karin Paulsen Rye, Svein Olav Holien, Therese Hunstad, Jostein Vasseljen, Svetlana Amundsen, Elisabeth Jenssen og Mathias Bjugan.

Mathias Bjugan og Jostein Vasseljen har i samarbeid med Siv Karin Paulsen Rye utarbeidet rapporten. Elisabeth Jenssen har utarbeidet tabellsamlingen bakerst i rapporten. Geir-Harald Strand og Heidi Knutsen har kommet med verdifulle innspill til rapporten. Anne Bente Ellevold har stått for klargjøring av manuskriptet for publisering.

Bergen, 02.02.22

Heidi Knutsen

Innhold

1	Innledning.....	6
1.1	Definisjoner	6
2	Jordbruket i Trøndelag	8
3	Melkeproduksjon.....	13
3.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	13
3.2	Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling.....	14
3.3	Melkeproduksjon – forskjeller basert på bruksstørrelse.....	15
3.4	Melkeproduksjon - sammenligning av brukene med høyest og lavest driftsoverskudd per kuenhet	17
3.5	Melkeproduksjon i flatbygder og andre bygder	19
3.6	Gårdsbruk med melkerobot	21
4	Spesialisert storfekjøttproduksjon	26
4.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	27
4.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	28
5	Korn	29
5.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	29
5.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling.....	31
6	Kombinert kornproduksjon og svinehold	32
6.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	32
6.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling	34
7	Sauehold	35
7.1	Lønnsomhet og nettoinntekt.....	35
7.2	Nettoinvestering og gjeldsutvikling	36
8	Investeringsbehov innen melkeproduksjon	38
9	Gårdsskogbruket.....	39
10	Tabellsamling 2016 – 2020	42
11	Forklaring på faguttrykk	82

1 Innledning

«Driftsgranskinger i jord- og skogbruk» er en årlig, landsomfattende regnskapsundersøkelse. I 2020 omfattet undersøkelsen 924 regnskap, hvorav 147 fra gårdsbruk i Trøndelag. Gårdsbrukene er valgt ut for å gi et tverrsnitt av det yrkesmessig drevne jordbruket i Norge. Utvalgsbruk med tilstrekkelig størrelse på gårdsskogen er også med i granskningene av gårdsskogbruket. For å sikre et større tallgrunnlag for skogbruksgranskningene i Midt-Norge er brukene med gårdsskog fra Helgeland og kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal med i materialet som benyttes i denne delen av undersøkelsen.

Hovedvekten i regnskapsundersøkelsene er på virksomheten i jord- og skogbruk, men også annen næringsvirksomhet tas med. I tillegg til regnskapstallene inneholder materialet data om avlinger, ytelse og arbeidsforbruk. Gårdsbruket blir sett på som en familiebedrift, og de foretaksøkonomiske resultatmålene gjenspeiler dette. Det er ikke tatt hensyn til inntektsvirkningen av jordbruksfradraget ved beregningene av resultatmålene.

Tabellsamlingen i kapittel 10 viser økonomisk utvikling og nøkkeltall for de driftsformene som omtales i kapitlene 3 til 7. Årlig skiftes mellom 5 og 10 prosent av deltakerbrukene ut. I de driftsformene der det er færrest antall bruk med i undersøkelsen, kan utskifting av deltakerbruk i noen grad påvirke resultatene. Dette vil ha størst påvirkning om en sammenligner enkelt år opp mot hverandre, men vil ha mindre betydning for trenden over flere år.

Viktige definisjoner som brukes er omtalt i delkapittel 1.1, mens de ulike faguttrykkene som brukes er forklart i kapittel 11.

1.1 Definisjoner

I driftsgranskningene deles næringsaktiviteten på bruket inn i fire yrkesgreiner: Jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og annen næring, som vist i Figur 1-1.

Jordbruk

Jordbruk er produksjon av jord- og hagebruksråvarer som melk, kjøtt, ull, honning, egg, korn, oljefrø, erter, frukt, bær, poteter, grønnsaker, blomster og lignende jordbruksprodukter. Jordbruk omfatter også utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner i mindre målestokk, slik det er definert i driftsgranskningene. I den grad jordbruksressurser inngår som produksjonsfaktor i andre næringsgreiner, godtgjøres jordbruket for bruk av disse ressursene.

Skogbruk

Skogbruk er tradisjonell produksjon av skogbruksråvarer som skurtømmer og massevirke. Vedproduksjon, juletreproduksjon og produksjon av pyntegrønt defineres som tilleggsnæring. Hvis det drives vedproduksjon på bruket og virket hentes fra egen skog, godtgjøres skogbruket for råvarene, og råvarene utgjør da en kostnad i tilleggsnæringen.

Tilleggsnæring

Tilleggsnæring er næringsaktivitet på gårdsbruk/landbrukseiendom som drives i tillegg til eller ved siden av tradisjonelt jord- og skogbruk, hvor en eller flere av brukets landbruksressurser (areal, bygninger, maskiner og landbruksråvarer) inngår og er nødvendig som faktorinnsats i produksjonen. Utleie av jordbruksareal til jordbruksaktivitet og utleie av maskiner defineres som nevnt ikke som tilleggsnæring, men som jordbruk.

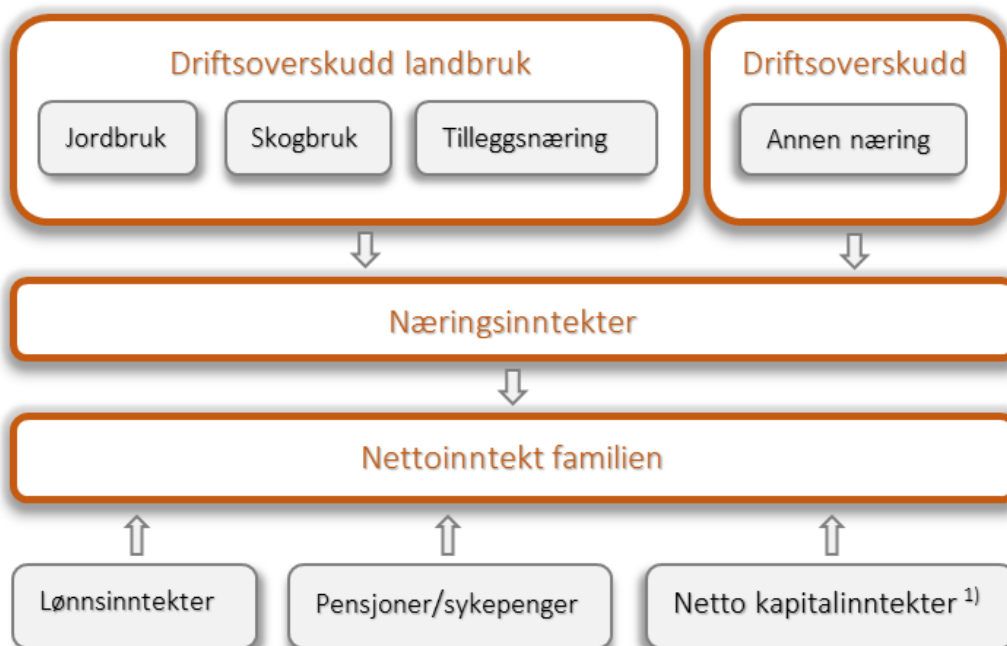

Annen næring

Annen næring er annen næringsvirksomhet enn jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring, hvor det ikke benyttes og er behov for landbruksressurser som innsatsfaktor i produksjonen.

Nettoinntekt familien:

Samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Figur 1-1: Skjematisk oversikt over brukerfamiliens nettoinntekt

¹⁾ Netto kapitalinntekter er lik renteinntekt + aksjeinntekt + familiens arbeid på nyanlegg – rentekostnad – kår

Resultatmål

I rapporten benyttes ulike resultatmål. De resultatmålene som nyttes mest i rapporten, blir beskrevet her.

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk brukes i omtalen av de enkelte produksjonene. Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskudd fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbruks-eiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Driftsoverskudd per bruk beregnes for jordbruk, skogbruk, tilleggsnæringer og andre næringer. Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader.

Driftsoverskudd landbruk brukes som betegnelse på summen av driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæring og familiens arbeid på nyanlegg.

Vederlag til arbeid og egenkapital fremgår i tabellene i kapittel 10, men resultatmålet er ikke brukt i rapporten for øvrig. Definisjonen på dette resultatmålet, som kun beregnes for jordbruket, er driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den prosentandelen som verdien av eiendelene i jordbruket utgjør av sumverdien av alle eiendeler.

2 Jordbruket i Trøndelag

Trønderske gårdsbruk oppnådde i gjennomsnitt kr 244 300 i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket i 2020. Dette er en nedgang på 15,8 prosent fra året før, og det nest svakeste resultatet på seks år. På landsbasis var tilsvarende resultat kr 286 800, som tilsvarer en økning på 9,3 prosent fra 2019. Spriket i resultatet mellom Trøndelag og landet som helhet skyldes i hovedsak lavere korn- og grovfôravlinger og høyere faste kostnader i Trøndelag.

Produksjonsinntektene økte med 1,2 prosent fra 2019 til 2020, mens kostnadene økte med 5,3 prosent i samme periode. Økningen i inntekter skyldes hovedsakelig økt volum og kjøttpris i svinehold, og økte tilskudd. Prisen på melk gikk ned ca. 4 prosent, mens prisen for storfekjøtt gikk opp ca. 3 prosent. Av variable kostnader var det spesielt kjøp av dyr som økte, mens for de faste kostnadene var det spesielt vedlikeholdskostnader som økte.

Kalkulasjonsrenten er holdt uendret på 2 prosent i perioden 2016- 2020.

Kort om resultat for hver driftsform

Figur 2-1 viser utviklingen i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket de siste fem år for alle driftsformer.

Gårdsbruk med melkeproduksjon oppnådde kr 221 200 i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i 2020, en nedgang på kr 63 500 fra året før. Prisen på melk gikk ned med 20 øre til 5,27 kr per liter, mens kjøttprisen gikk opp 1,8 prosent for storfekjøtt og 3,1 prosent for kukjøtt. Produksjonsomfanget økte fra 34,4 til 34,7 årskyr, og produsert melk per årsku var 8 217 kg i 2020, noe som er opp 122 kg fra året før. Produksjonsinntektene økte med kr 31 700, mens kostnadene økte med kr 124 600. Kostnadene som økte mest var til kraftfôr, leid arbeid og vedlikehold.

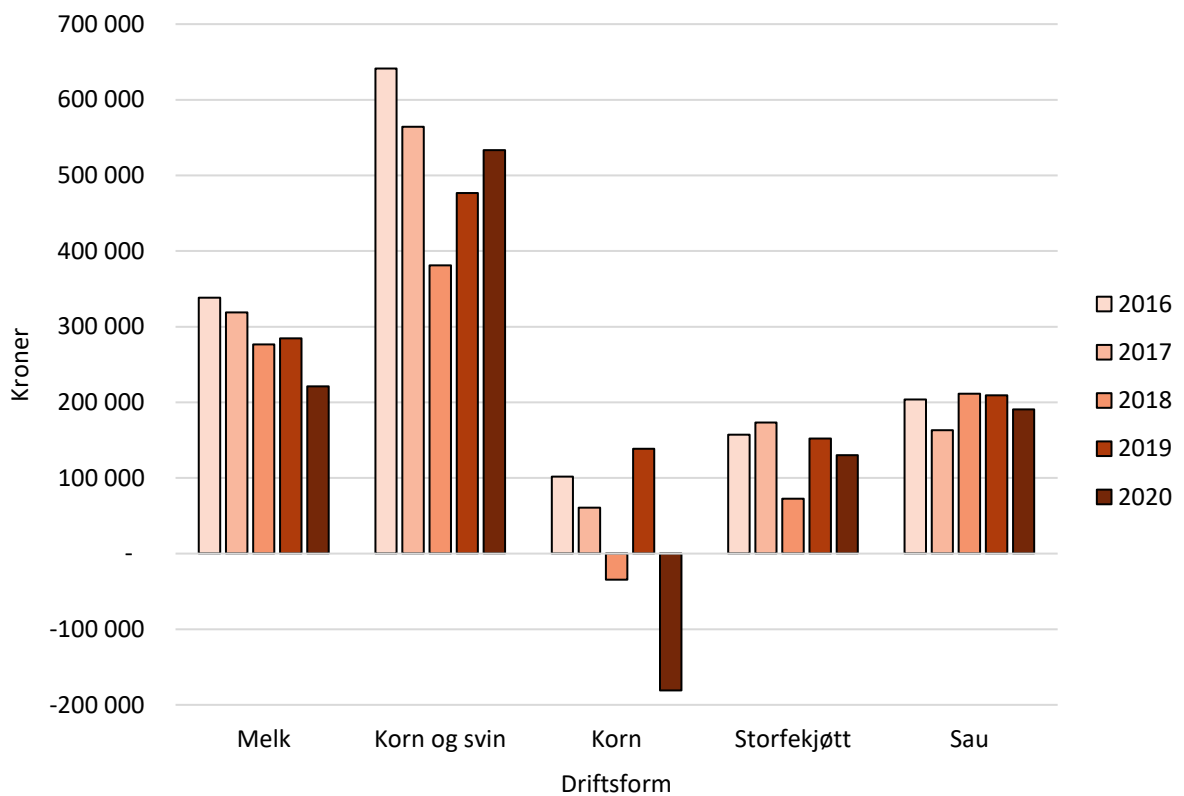
Bruk med kombinasjonen korn og svin hadde en økning i familiens arbeidsfortjeneste i 2020 til kr 533 600 per årsverk, en oppgang på kr 56 700 fra året før. Denne gruppen har fremdeles den høyeste arbeidsfortjenesten av driftsformene i Trøndelag. Prisen på smågris og svinekjøtt gikk opp med hhv. 6,8 og 8 prosent, og omsatt kjøtt gikk opp med 6,7 tonn per bruk, noe som førte til at inntektene fra husdyrholdet i denne produksjonen økte med kr 533 300 eller 19,5 prosent. Inntektene fra kornproduksjonen gikk ned med kr 73 800 til kr 471 300. I sum økte produksjonsinntektene med kr 466 500, mens kostnadene i sum økte med kr 430 000. Kostnader til kraftfôr, kjøp av svin og maskinleie hadde den største økningen.

Familiens arbeidsfortjeneste i ensidig kornproduksjon ble negativ med minus kr 181 000 per årsverk i 2020. Dette var en betydelig nedgang fra 2019, hvor denne gruppen hadde positiv arbeidsfortjeneste. Hovedårsaken til nedgangen var 25 prosent reduksjonen i avlingene på bygg sammenlignet med året før. Produksjonsinntektene minket med 7,6 prosent, mens kostnadene økte med 8 prosent.

Etter en oppgang i lønnsomhet for driftsformen storfekjøtt i 2019, ble det en nedgang i 2020. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk ble kr 130 000 i 2020, en nedgang på kr 22 100 fra året før. Det ble omsatt 3,4 prosent mindre storfekjøtt enn i 2019, og kjøttprisen på annet storfekjøtt gikk opp 4,9 prosent det siste året til 57,3 kr per kg. I sum holdt produksjonsinntektene seg relativt stabile, mens sum kostnader gikk opp kr 13 300 fra året før.

I produksjon av sau- og lammekjøtt var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk kr 190 600 i 2020, som er en nedgang på kr 18 600 fra året før. Det var lavere priser på sau- og lammekjøtt sett under ett, og omsatt kjøtt gikk ned 11,2 prosent fra året før. Sum produksjonsinntekter økte med kr 36 500 fra året før til kr 1 096 100 kr, og sum kostnader økte med kr 53 800 til kr 812 900.

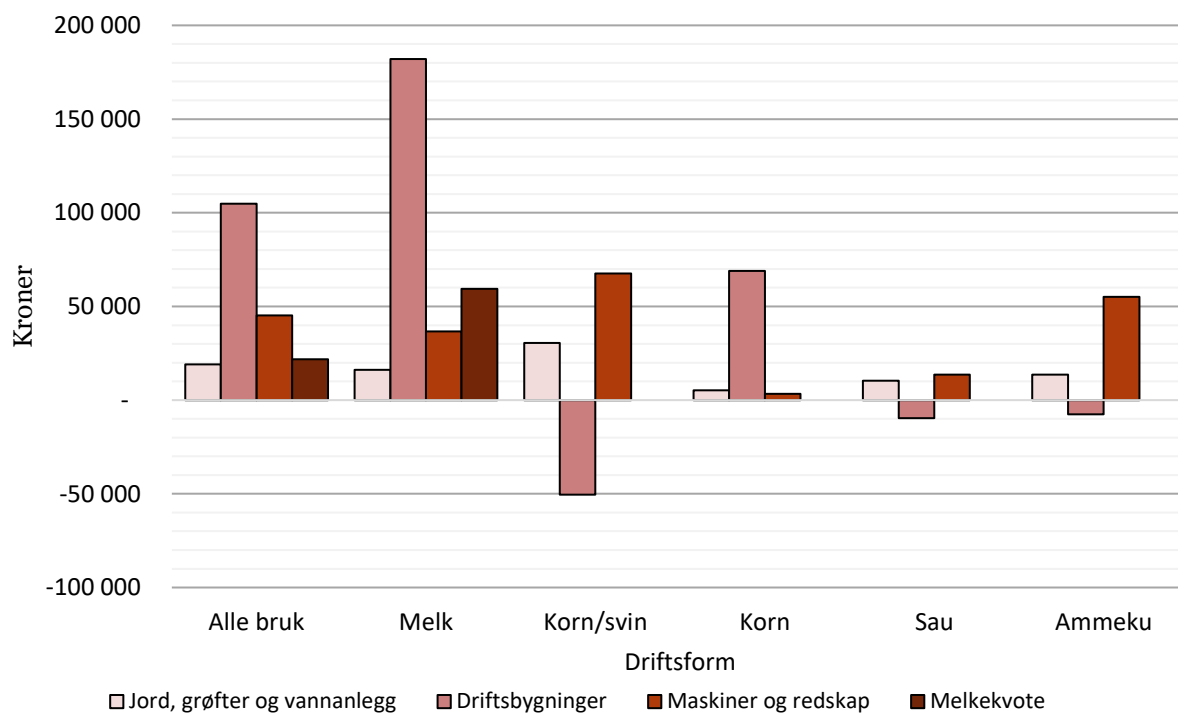

Figur 2-1: Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i jordbruket etter driftsform i perioden 2016 – 2020 oppgitt i løpende kroner.

Økte investeringer og økt gjeld

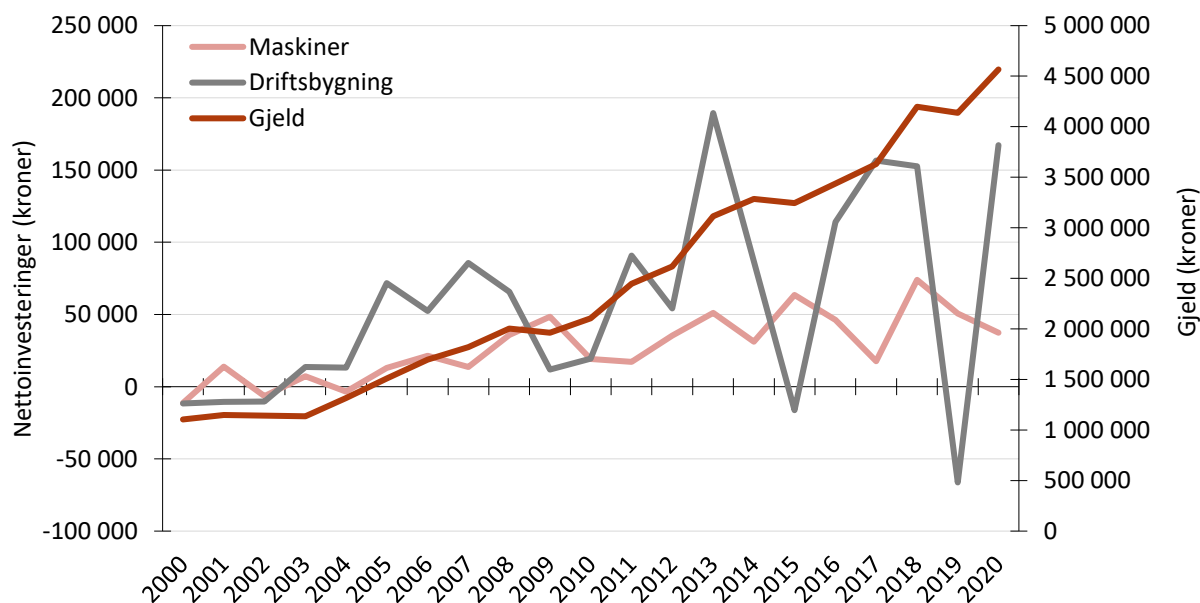
I gjennomsnitt var nettoinvesteringene per bruk i Trøndelag kr 257 300 i 2020. Dette er en betydelig oppgang fra 2019, som var et spesielt år med svært lave investeringer i driftsbygninger, noe som kan skyldes tilfeldigheter i utvalget av bruk. Det er dermed mest hensiktsmessig å se på nettoinvesteringene over tid. Figur 2-2 viser nettoinvesteringene på ulike driftsformer, med gjennomsnittstall per år de siste fem årene. Det er bruk med driftsformen melk som har investert mest de siste årene, og det er investert mest i driftsbygning.

På landsbasis var nettoinvesteringen kr 161 400 i 2020, en oppgang fra kr 113 800 i 2019.

Figur 2-2: Gjennomsnittlig nettoinvestering i ulike driftsformer per år de siste fem årene, oppdelt i jord, grøfter og vannanlegg, driftsbygninger, maskiner og redskap og melkekvote, oppgitt i 2020-kroner.

Figur 2-3 viser utviklingen i gjeld samt nettoinvesteringer i driftsbygninger og maskiner på alle bruk i Trøndelag. Gjelden økte til 4,57 mill. kr i 2020, som er en økning på 10,4 prosent fra året før målt i faste kroner. Gjennomsnittlig gjeldsøkning per år siden 2011, i faste kroner, har vært 7,2 prosent. Egenkapitalprosenten i den samme perioden har gått fra 54 til 48 prosent. Nettoinvesteringene per bruk for maskiner og driftsbygninger viser en økende trend i perioden.

Figur 2-3: Gjennomsnittlige nettoinvestering i maskiner og driftsbygning, og gjeld per bruk i Trøndelag oppgitt i 2020-kroner.

Jordbruksfradrag, arbeidsinnsats og jordbruksareal

Inntektsvirkningen av jordbruksfradraget inngår ikke i resultatmålene, og utgjorde kr 37 300 per årsverk i jordbruket i Trøndelag i 2020, tilsvarende en økning på kr 2 300 fra året før. Maksimalt jordbruksfradrag økte fra kr 166 400 til kr 190 400 i 2020, og i Trøndelag var fradraget i gjennomsnitt kr 151 300 per bruk, en økning på kr 11 200 fra 2019. På landsbasis var fradraget kr 150 500 per bruk, noe som tilsvarer 79 prosent av maksimalt fradrag, og en økning på 17 000 kr fra året før.

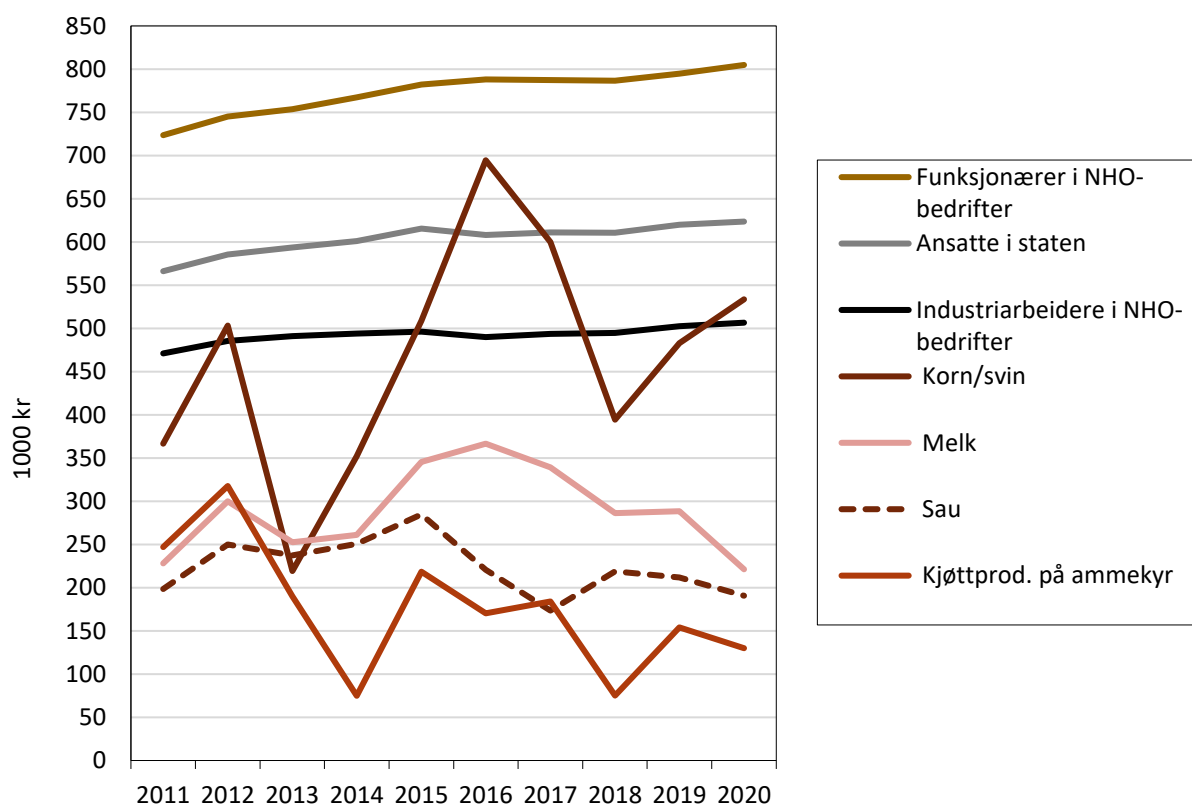
Brukerfamiliens samlede arbeidsinnsats i 2020 var i gjennomsnitt 1,1 årsverk (1 årsverk = 1845 arbeidstimer). Gjennomsnittsalderen blant deltakerne i Trøndelag var 50 år.

Jordbruksareal i snitt per bruk økte med 11 dekar til 438 dekar i 2020. Leid areal utgjorde 195 dekar per bruk, en økning på 8 dekar fra 2019. Leid areal utgjorde i gjennomsnitt 45 prosent av alt arealet i 2020.

Sammenligning med andre yrker

I Figur 2-4 er utviklingen i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i fire driftsformer i jordbruket presentert sammen med resultater for gjennomsnittlig årslønn for heltidstilsatte innenfor ulike yrker i Norge.

Driftsformen korn og svin er den driftsformen i jordbruket som stort sett har ligget høyest i hele perioden. Med unntak av denne driftsformen viser driftsgranskingene at det er store inntektsforskjeller mellom jordbruket og de andre yrkesgruppene som er vist i figuren. Ett årsverk er 1845 timer i jordbruket og 1700 timer for andre yrkesgrupper.

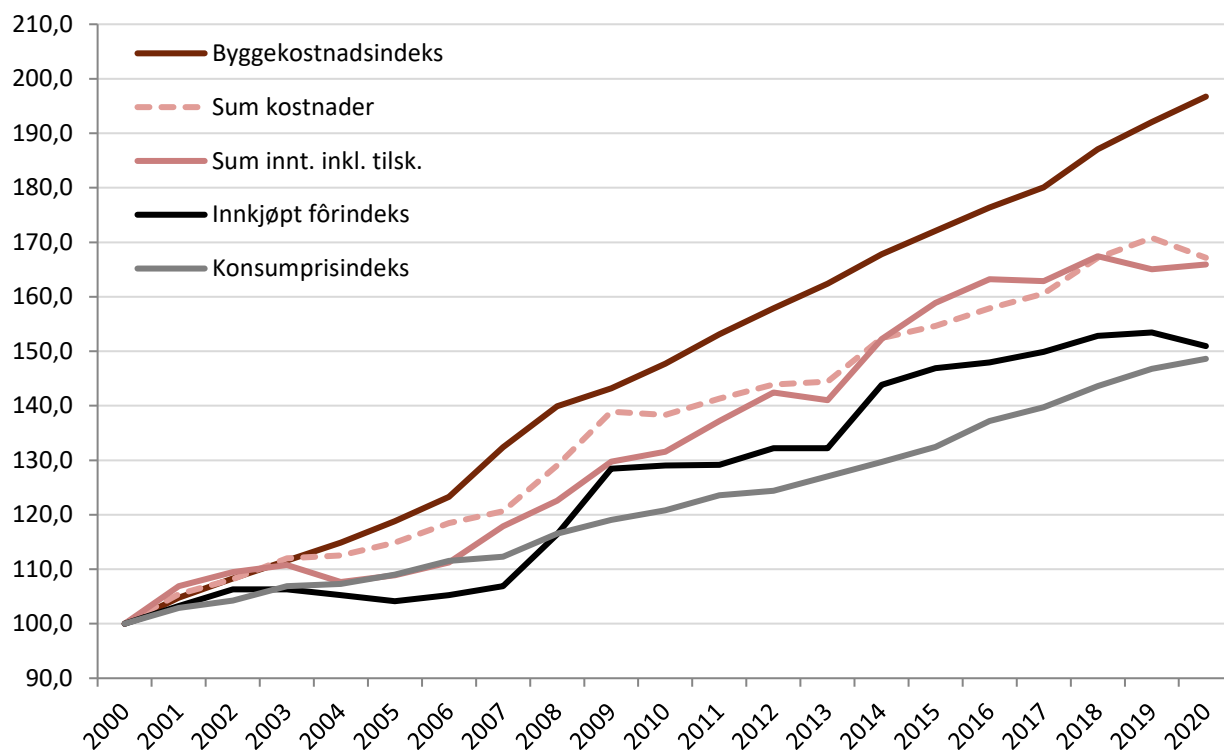

Figur 2-4: Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk for ulike driftsformer i Trøndelag sammenlignet med årslønn for andre yrkesgrupper oppgitt i 2020-kroner.

Kilde: Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene og driftsgranskingene.

Figur 2-5 viser relativ prisutvikling for viktige innsatsfaktorer i jordbruket i perioden 2000-2020. Mellom 2003 og 2014 var den relative økningen på sum kostnader etter år 2000 større enn relativ økning i sum inntekter inkludert tilskudd. Et løft i inntektene gjorde at inntektsindeksen lå over kostnadsindeksen i perioden 2015 til 2018. Fra 2019 har kostnadsindeksen igjen ligget over indeksen for inntekter.

De ulike kostnadselementene har hatt ulik utvikling i perioden fra 2000 til 2020. Byggekostnadene (for boliger i alt) har i hele perioden økt relativt mer enn andre kostnader. Sum kostnader har økt med 66 prosent i perioden, mens byggekostnadene har økt med 97 prosent i samme periode.

Figur 2-5: Relativ prisutvikling for viktige faktorer i jordbruket i perioden 2000-2020 for hele landet.

Kilde: SSB (byggekostnadsindeks) og Budsjettnemda for jordbruket.

3 Melkeproduksjon

Melkeproduksjon er den viktigste driftsformen i trøndersk landbruk, noe som også gjenspeiles i driftsgranskningene. I perioden fra 2011 har antall deltakere i denne gruppen i Trøndelag variert mellom 55 og 67 bruk. I 2020 var 55 melkebruk med i undersøkelsen. Resultatene er gjennomsnittstall for alle melkebrukene i det enkelte år. I tillegg er det gjort en sammenligning av grupper av bruk basert på økonomisk resultat, der brukene er sortert etter resultat før avskrivning per kuenhet.

Fra og med regnskapsåret 2017 er data fra samdrifter innen kumelkproduksjon tatt inn i det ordinære driftsgranskingsmaterialet. Fram til og med regnskapsåret 2016 ble resultater fra samdrifter presentert separat i driftsgranskningene. Årsaken til omleggingen er liten forskjell i resultat mellom samdrifter og enkeltbruk og at mange av samdriftene er oppløst. Endringer i rammevilkår ligger til grunn for denne utviklingen. Gjennomsnittsresultatene til deltakerne i en samdrift blir nå publisert som samdrifta sitt resultat, og samdrifta blir regnet som en driftsenhet.

En oversikt over ulike data for melkeproduksjonen i Trøndelag for årene 2016-2020 er å finne i kapittel 10, tabell 2-9.

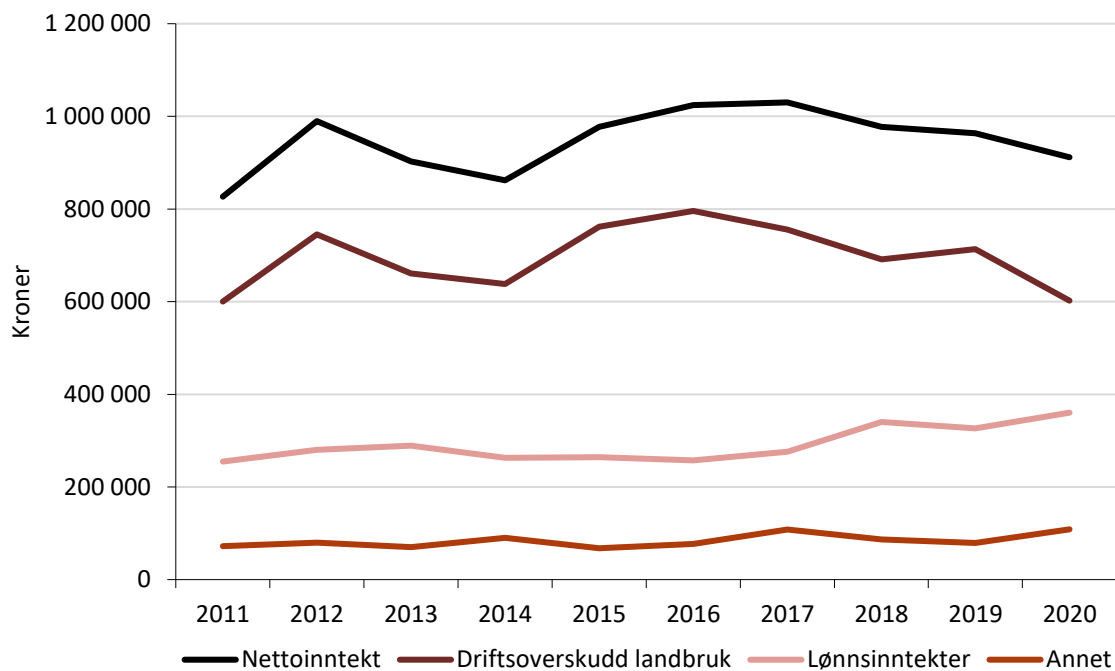
3.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Det var en nedgang for trøndersk melkeproduksjon fra 2019 til 2020. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk minket med kr 63 500 fra 2019, og endte på kr 221 200. Det tilsvarer en nedgang på 22,3 prosent fra året før. Familiens arbeidsinnsats det siste året minket med 73 timer til 2 795 timer i 2020.

Omsatt mengde melk økte med 7 100 liter fra 2019, og gjennomsnittet i 2020 var på 261 200 liter. Prisen per liter melk var 5,27 kr i 2020, som var en nedgang på 20 øre fra året før. For kjøtt var det en nedgang i mengde omsatt storfekjøtt fra 8 950 kg i 2019 til 7 750 kg i 2020, en nedgang på 1 200 kg. Samtidig var kjøttprisen for «annet storfekjøtt» 0,90 kroner høyere i 2020 enn i 2019, og endte på 50,43 kr per kg. Totalt sett økte produksjonsinntektene med kr 31 700, som var en økning på 1,2 prosent sammenliknet med året før. Tilskuddene er inkludert i produksjonsinntektene, og de økte med kr 56 900 fra 2019 til 2020, tilsvarende en økning på 7,7 prosent.

De variable kostnadene økte med kr 51 600 det siste året til kr 994 800, en økning på 5,5 prosent. Det var en særlig økning i kostnaden på såvarer og kraftfôr. De faste kostnadene økte med kr 73 000 det siste året til kr 1 280 900, en økning på 6 prosent. Kostnader til kvoteleie, leid hjelp og avskrivning var viktige årsaker til økningen av de faste kostnadene.

Utvikling av driftsoverskudd landbruk og nettoinntekt (familieinntekt) på melkebruk er vist i Figur 3-1 for perioden 2011-2020. Driftsoverskuddet fra landbruket ble kr 602 300 i 2020 og driftsoverskuddet fra melkeproduksjonen utgjorde kr 512 000 av dette. Nettoinntekten i 2020 var på kr 912 000, og i 2020-kroner minket nettoinntekten med 5,3 prosent sammenliknet med 2019. Driftsoverskuddet fra jordbruk og tilleggsnæring gikk ned det siste året, mens lønnsinntekter og driftsoverskudd fra annen næring gikk opp.

Figur 3-1: Gjennomsnittlig nettoinntekt, driftsoverskudd landbruk, lønnsinntekt og annet på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

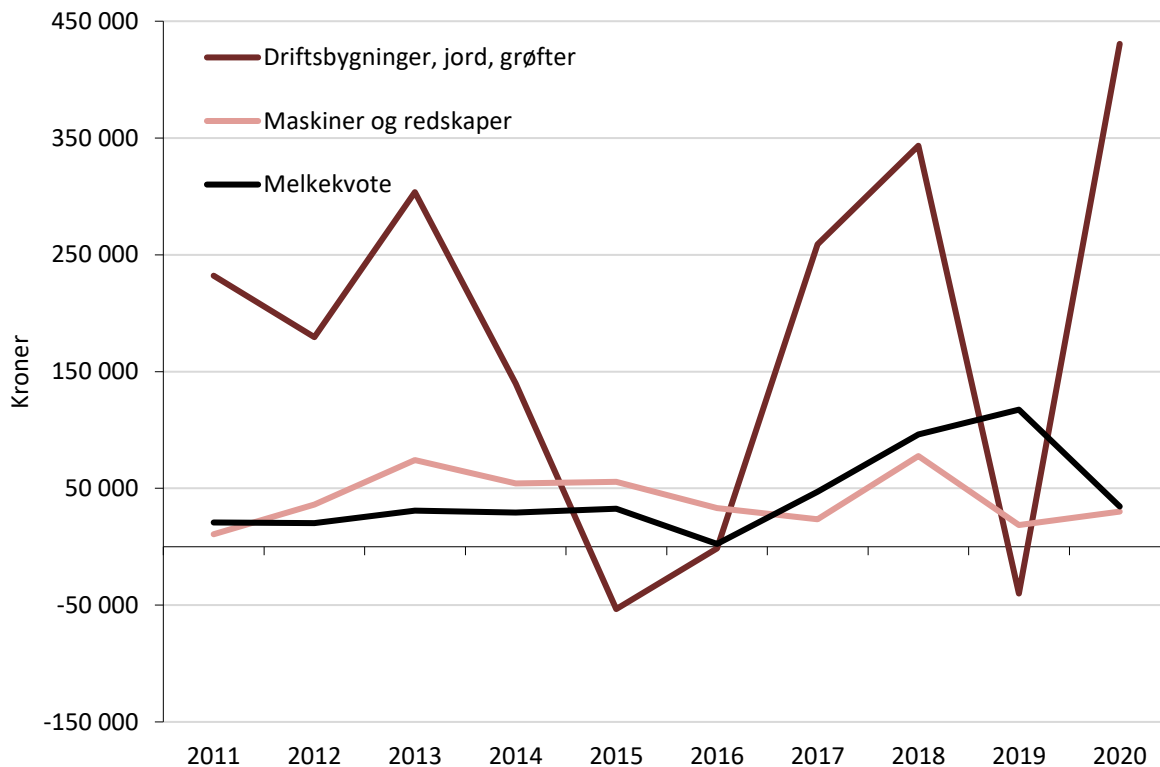
3.2 Nettoinvesteringer og gjeldsutvikling

Figur 3-2 viser utviklingen i nettoinvesteringer på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag etter 2011 oppgitt i 2020-kroner. Kapitalen øker når årets investeringer er større enn summen av avskrivninger, tilskudd og frasalg.

Den siste 10-årsperioden har det vært store svingninger i nettoinvesteringer i driftsbygninger på melkeproduksjonsbruk. Dersom flere gårdsbruk investerer i driftsbygning i samme år vil det bli så store summer at det slår betydelig ut på gjennomsnittet. De fem siste årene er det i gjennomsnitt investert for kr 198 277 per år i driftsbygninger, jord og grøfter på melkeproduksjonsbruk.

Maskininvesteringene har vært positive i hele perioden, og har variert mellom ca. kr 10 000 og 80 000. Investeringer i melkekvote har vært relativt stabilt, bortsett fra et løft i 2018 og 2019 på grunn av store investeringer i melkekvote av et fåtall bruk.

Figur 3-2: Årlige nettoinvesteringer, gjennomsnitt for melkeproduksjonsbruk i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

Samlet gjeld på melkeproduksjonsbruk i Trøndelag var i gjennomsnitt over 3 mill. kr for første gang i 2013, oppgitt i 2020-kroner. I 2020 var gjelden i gjennomsnitt kr 5 635 400, en økning på 17,7 prosent fra året før målt i faste kroner. Økningen i gjeld må sees i sammenheng med de økte nettoinvesteringene i driftsbygninger i 2020. I 2011 var gjelda på kr 2 578 000 oppgitt i 2020-kroner. Utviklingen viser at både gjeld og gjeldsprosent stiger med økende bruksstørrelse. Egenkapitalprosenten var på 47 prosent av totalkapitalen i 2020, som er en nedgang på 5 prosentpoeng fra året før.

3.3 Melkeproduksjon – forskjeller basert på bruksstørrelse

Strukturendringen i melkeproduksjonen fortsetter. Fra 2016 til 2020 har besetningen i gjennomsnitt gått opp med 4,7 årskyr til 34,7 årskyr per bruk. I 2020 leverte brukene i snitt 261 200 liter melk, mens det i 2016 ble levert 213 300 liter. Det tilsvarer en økning på 22,5 prosent.

Gårdsbruk med melkeproduksjon er i dette materialet inndelt i tre størrelsesgrupper; under 20 årskyr, bruk mellom 20 og 30 årskyr og bruk over 30 årskyr. Bruk i ulike størrelsesgrupper tilpasser seg ulikt både i forhold til hvordan de innretter drifta på eget bruk og hvor brukerfamilien henter inntektene.

Tabell 3-1 viser at familiens arbeidsfortjeneste per årsverk var kr 318 900 i 2020 i den minste gruppen, kr 250 400 i den mellomste gruppen og kr 167 900 i den største gruppen.

Lønnsevnen per time var kr 182 for brukene under 20 årskyr, kr 153 for brukene mellom 20 og 30 årskyr og kr 123 for brukene over 30 årskyr i 2020.

Tabell 3-1: Nøkkeltall for bruk med melkeproduksjon i ulike størrelser i Trøndelag i 2020.

	< 20 årskyr	20 - 30 årskyr	> 30 årskyr
Antall bruk	10	19	26
Antall årskyr	15,4	24,7	49,5
Liter melk omsatt	107 693	179 879	379 762
Tilskudd per årsku	37 472	29 323	18 818
Dekningsbidrag per årsku	68 258	58 559	47 098
Fam. arb.fortj. per årsverk	318 896	250 385	167 917
Andel innt. fra jordbruket	55	63	52

Størrelsesgruppen under 20 årskyr er sannsynligvis en ganske sammensatt gruppe. Her finner vi noen bruk som er i avviklingsfasen hvor produksjonen reduseres, og investeringer holdes på et lavt nivå. Men vi har også bruk som bygger ut og som har planer om å satse videre. For flere produksjonsparametere lå denne gruppen høyere enn større melkeproduksjonsbruk i 2020, som f. eks. familiens arbeidsfortjeneste per årsverk. Det var også denne gruppen som hadde høyest produksjonsinntekter per årsku, og gruppen hadde også det høyeste dekningsbidraget per årsku dersom tilskuddene inkluderes.

Bruk med mer enn 30 årskyr hadde i 2020 et spesielt år sammenliknet med de to andre gruppene. Vanligvis har denne gruppen høyest arbeidsfortjeneste per årsverk, men en kraftig økning i kostnader på leid arbeid og lavere produksjonsinntekter sammenliknet med året før, bidro til en lavere fortjeneste. De to andre gruppene med færre årskyr opplevde lavere kostnader til leid arbeid og høyere produksjonsinntekter sammenliknet med året før, så her skilte de største brukene seg ut. Gruppen med de største brukene hadde høyest lønnsinntekt av de tre størrelsesgruppene i 2020, noe den har hatt de siste årene.

Melkeproduksjonsbrukene mellom 20 og 30 årskyr har et driftsomfang der det kreves en del investeringer, men omfanget er ikke så stort at de kan hente ut alle stordriftsfordelene. Denne gruppen ligger mellom de to andre gruppene på de fleste parameterne.

Melkebrukene over 30 årskyr har høyest avdrått av størrelsesgruppene, og oppnådde i 2020 et avdrått på 8 370 liter per årsku. Dette nivået oppnås blant annet med bruk av mer kraftfôr, og forskjellen i kraftfôrkostnad i forhold til gruppen under 20 årskyr var kr 1 700 per årsku i 2020. De variable kostnadene per årsku var forholdsvis lik i de tre gruppene. Det skilte 5,5 prosent fra gruppen med lavest variable kostnader per årsku (over 30 årskyr) til gruppen med høyest variable kostnader (20-30 årskyr). De faste kostnadene per årsku lå 8,8 prosent lavere for gruppen med færre enn 20 årskyr, sammenliknet med gruppene med flere årskyr.

Grovfôravlingen per dekar er en god del høyere hos gruppen over 30 årskyr enn i de to andre gruppene. I gjennomsnitt for de siste fem år har den minste gruppen en nettoinvestering på kr 69 400 per år. Tilsvarende for den mellomste og den største gruppen er hhv. kr 285 600 og 382 600.

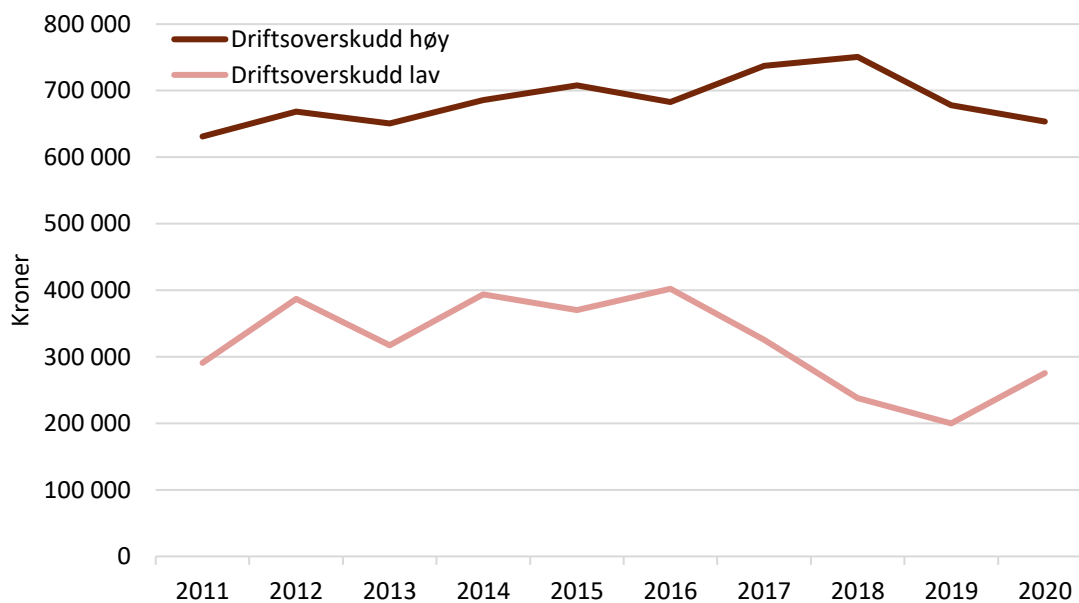
Verdien av eiendelene i jordbruket på brukene med mer enn 30 årskyr var nesten fem ganger så høy som i den minste gruppen, og over dobbelt så høy som den mellomste gruppen i 2020. Det var anleggsmidlene som utgjorde den største forskjellen. Melkebrukene over 30 årskyr har også betydelig høyere gjeld enn de to andre gruppene, men når en regner gjeld per årsku, blir forskjellene mindre. For den mellomste gruppen var gjelden per årsku 19 prosent lavere enn for gruppen over 30 årskyr i 2020. Egenkapitalprosenten til den største gruppen var 41, mens for gruppen mellom 20 og 30 årskyr var den 53 og for gruppen under 20 årskyr var den 79. Det må bemerkes at en egenkapitalprosent på 41 er et uttrykk for god soliditet.

3.4 Melkeproduksjon - sammenligning av brukene med høyest og lavest driftsoverskudd per kuenhet¹

Tallene fra driftsgranskingene viser at det er stor variasjon i resultat mellom gårdsbruk, også mellom de med tilnærmet like forutsetninger for produksjonen. Det var 55 melkebruk med i driftsgranskingene for Trøndelag i 2020. For å få sammenlignbare grupper, er alle bruk med over 45 kuenheter tatt ut, slik at spredningen på omfanget på brukene ikke blir for stort. Da står det igjen 33 melkebruk som sorteres etter resultat før avskrivning per kuenhet slik at størrelsen på investeringene ikke har noen innvirkning på resultatet. Deretter er brukene delt inn i tre like store grupper med 11 bruk i hver, en høygruppe, en mellomgruppe og en lavgruppe. Gruppen med høyest resultat før avskrivning per kuenhet er benevnt som høygruppen, og gruppen med lavest resultat er benevnt som lavgruppen. Resultatene av sammenligningen er vist i kapittel 10, tabell 3 a – f.

Buskapsstørrelsene i 2020 var 17,4 årskyr i høygruppen og 29,8 årskyr i lavgruppen. Brukene i lavgruppen hadde noe mer jordbruksareal som ble benyttet til kornproduksjon. Lavgruppen omsatte 90 900 liter mer melk enn høygruppen, mens mengde melk per årsku var lik. Omsatt mengde storfekjøtt var betydelig høyere i lavgruppen. Resultat før avskrivninger per årsku i 2020 var på kr 44 300 i høygruppen mot lavgruppas kr 19 500. Seks bruk i lavgruppen har investert i melkerobot, mot ingen bruk i høygruppen. De fleste brukene med robot faller utenom sammenligningen mellom høy- og lavgruppe, fordi de har over 45 kuenheter.

Det samlede driftsoverskuddet fra jordbruket i 2020 var kr 653 700 i høygruppen mot kr 275 500 i lavgruppen. Figur 3-3 viser utviklingen av driftsoverskuddet i høy- og lavgruppen i perioden 2011 til 2020.

Figur 3-3: Driftsoverskudd i gjennomsnitt per bruk i lav- og høygruppe i melkeproduksjon i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

¹ En kuenhet er lik en årsku eller fire slaktedyrr à 300 kg (omsatt kg storfekjøtt/1200)

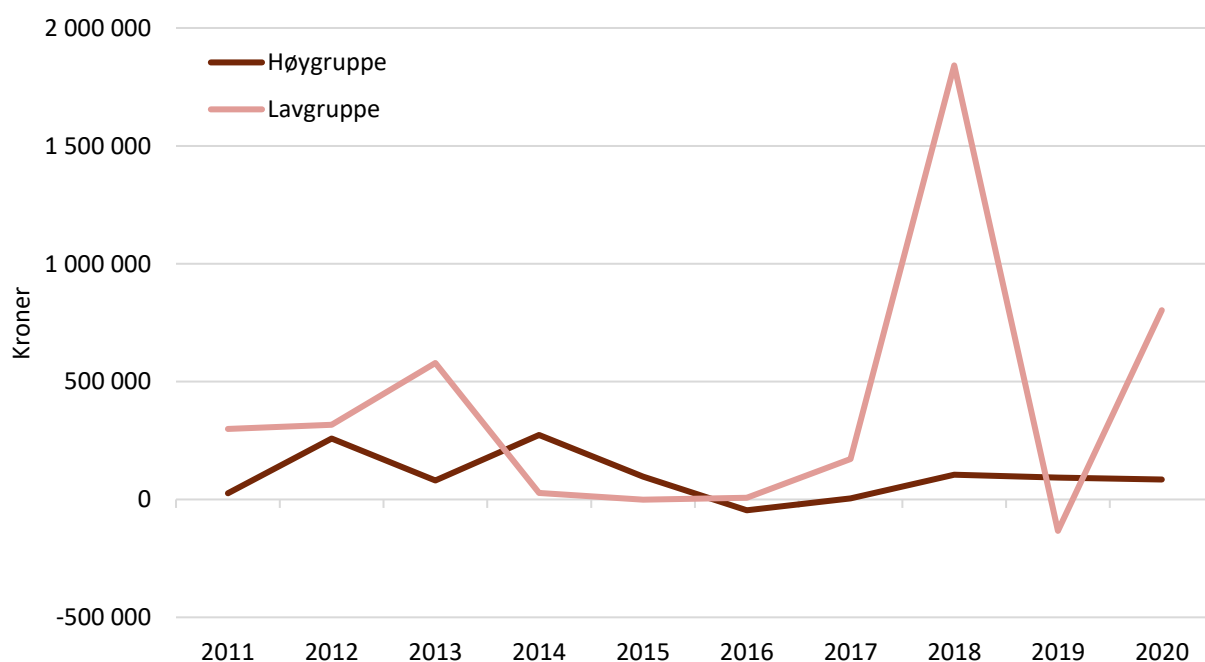
De samlede produksjonsinntektene var kr 741 000 høyere i lavgruppa enn i høygruppa i 2020. Større leveranser av melk og storfekjøtt i lavgruppa er den viktigste årsaken til forskjellen. På grunn av større omfang mottok lavgruppa også kr 159 700 mer i tilskudd enn høygruppa.

Det var enda større forskjeller mellom gruppene hva gjaldt de samlede kostnadene. Lavgruppa hadde de høyeste kostnadene med en total på kr 2 198 400, noe som er kr 1 119 200 høyere enn kostnadene i høygruppa. Forskjellen i totale kostnader mellom gruppene har økt de siste årene. Lavgruppa hadde kr 231 100 i utgifter til maskinleie i 2020, noe som er kr 170 700 mer enn i høygruppa. Lavgruppa hadde også en mye større kostnad på leie av kvote i 2020 med kr 63 400, mot 6 300 kr i høygruppa. Sum avskrivninger var kr 151 300 høyere i lavgruppa sammenliknet med høygruppa i 2020. Netto mekaniseringskostnad per dekar var kr 980 i lavgruppa mot kr 710 i høygruppa i 2020.

I lavgruppa utgjorde totale kostnader 89 prosent av inntektene i 2020, mens i høygruppa var tilsvarende tall 62 prosent. Arbeidsforbruket i jordbruket var 616 timer høyere i lavgruppa, noe som tilsvarer et arbeidsforbruk som er 18,4 prosent større enn i høygruppa. De ekstra timene var det i hovedsak bruker og leid hjelp som bidro til. Lavgruppa hadde et større omfang på driften enn høygruppa, men i timer per kuenhet hadde lavgruppa 110 timer, mens høygruppa hadde 168 timer.

Tidligere undersøkelser har vist at de fleste bruk over tid er i samme gruppe, men at de enkelte år kan havne i en annen gruppe. Eksempelvis får bruk som er i en utbyggingsfase ofte svekket økonomi, og gjelder dette et bruk som oftest er i høygruppa, vil det i utbyggingsfasen kunne havne i en av de lavere gruppene. Etter noen år med konsolidering vil bruket ofte komme tilbake til høygruppa.

Figur 3-4 viser gjennomsnittlige nettoinvesteringer per bruk i høygruppa og lavgruppa fra 2011 til 2020. De siste årene har hovedtyngden av investeringene vært i driftsbygninger, men det har vært store variasjoner i gruppene fra år til år. Generelt sett har høygruppa ligget på et lavere nivå på nettoinvesteringene enn lavgruppa de siste årene. I lavgruppa økte investeringer i driftsbygning betydelig i 2018 og 2020. Nettoinvesteringene i gruppene er sensitive for investeringer på enkeltbruk da antall bruk i hver gruppe er såpass lav, noe som gav stort utslag i 2018 da fem bruk i lavgruppa investerte i driftsbygning.

Figur 3-4: Gjennomsnittlige nettoinvesteringer per bruk i høy- og lavgruppe i melkeproduksjon i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

Tabell 3-2 gir en oversikt over utviklingen i driftsoverskudd for jordbruk, skog og tilleggsnæring, lønnsinntekt, renteutgifter og nettoinntekt i høy- og lavgruppa i 2008, 2014 og 2020. Renteutgiftene til lavgruppa var betydelig høyere enn for høygruppa i 2020, og dette henger sammen med gjeldsnivået. Gjelda til lavgruppa var over fire ganger så stor som høygruppa. Dette tyder på at investeringene på brukene i høygruppa er foretatt på et tidligere tidspunkt enn på brukene i lavgruppa. Forskjellen i gjeldsnivå henger også sammen med at omfanget på driften er større i lavgruppen. Verdien på eiendelene i jordbruket var 4,2 mill. større i lavgruppa enn i høygruppa i 2020, hovedsakelig på grunn av større investeringer i driftsbygning og teknisk utstyr. Gjennomsnittsalder på bruker i lavgruppa var 50 år og i høygruppa 46 år i 2020.

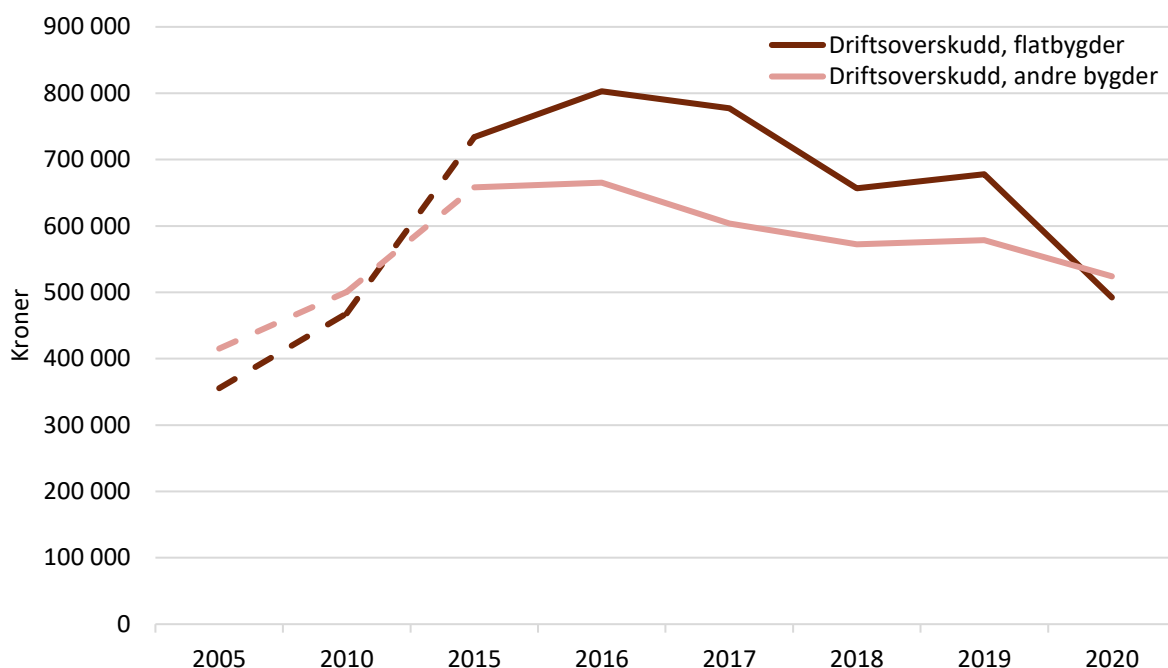
Høygruppa hadde kr 577 000 høyere nettoinntekt enn lavgruppa i 2020, noe som i hovedsak skyldtes høyere driftsoverskudd fra jordbruket og lavere renteutgifter. Forskjellen i nettoinntekt var betydelig lavere i 2008, da høygruppa hadde kr 59 000 mer i nettoinntekt enn lavgruppa.

Tabell 3-2: Driftsoverskudd, lønnsinntekt, renteutgifter og nettoinntekt for høy- og lavgruppe i 2008, 2014 og 2020 oppgitt i hele tusen og 2020-kroner.

	Lavgruppe			Høygruppe		
	2008	2014	2020	2008	2014	2020
Driftsoverskudd jordbruk	307	393	275	544	666	654
Driftsoverskudd skog	96	6	3	10	8	1
Driftsoverskudd tilleggsnæring	123	46	60	27	38	54
Lønnsinntekt	291	241	266	206	298	331
Renteutgifter	117	171	176	53	41	37
Nettoinntekt	768	627	470	827	1 096	1 047

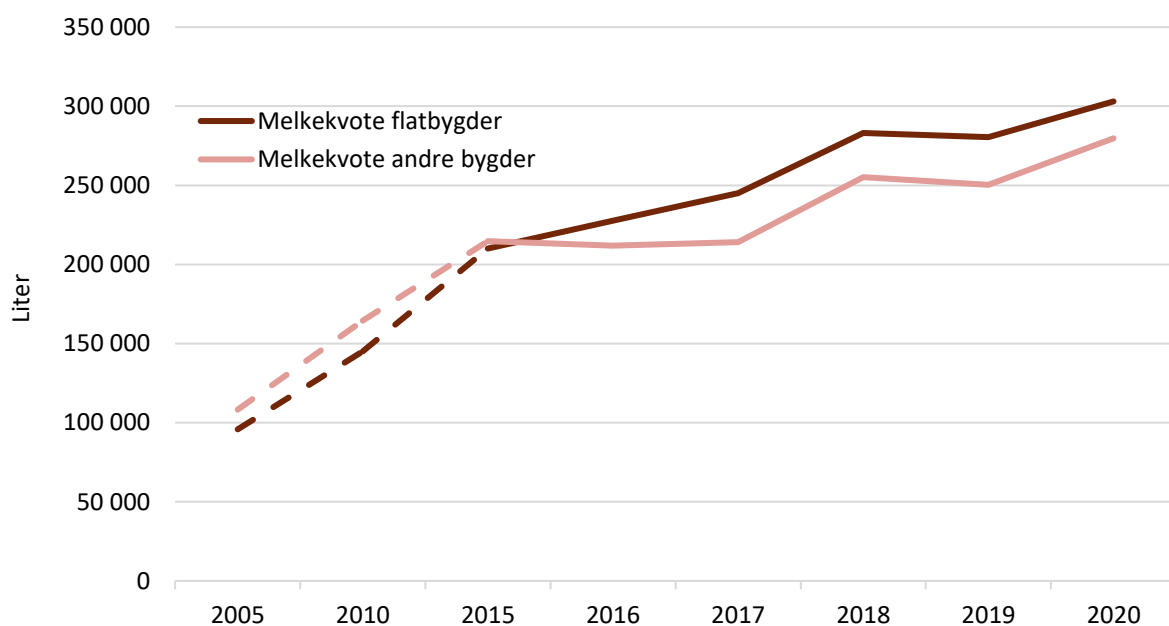
3.5 Melkeproduksjon i flatbygder og andre bygder

Figur 3-5 viser at i 2020 var det gårdsbruk i andre bygder som hadde det beste driftsresultatet av de to regionene i Trøndelag, noe som er første gang siden 2010. Resultatet endte på kr 524 300, noe som er 32 200 kr høyere enn i flatbygdene. Av melkebrukene i driftsgranskingene ligger 21 på flatbygdene og 35 i andre bygder i Trøndelag. Det må påpekes at det er et begrenset utvalg av bruk i de to gruppene, noe som bidrar til å gjøre resultatene usikre. Dessuten gir utskifting av bruk ikke identiske utvalg fra år til år.

Figur 3-5: Melkekvote i flatbygder og andre bygder i Trøndelag i perioden 2005-2020. Stiplet graf der intervallet på x-aksen er 5 år.

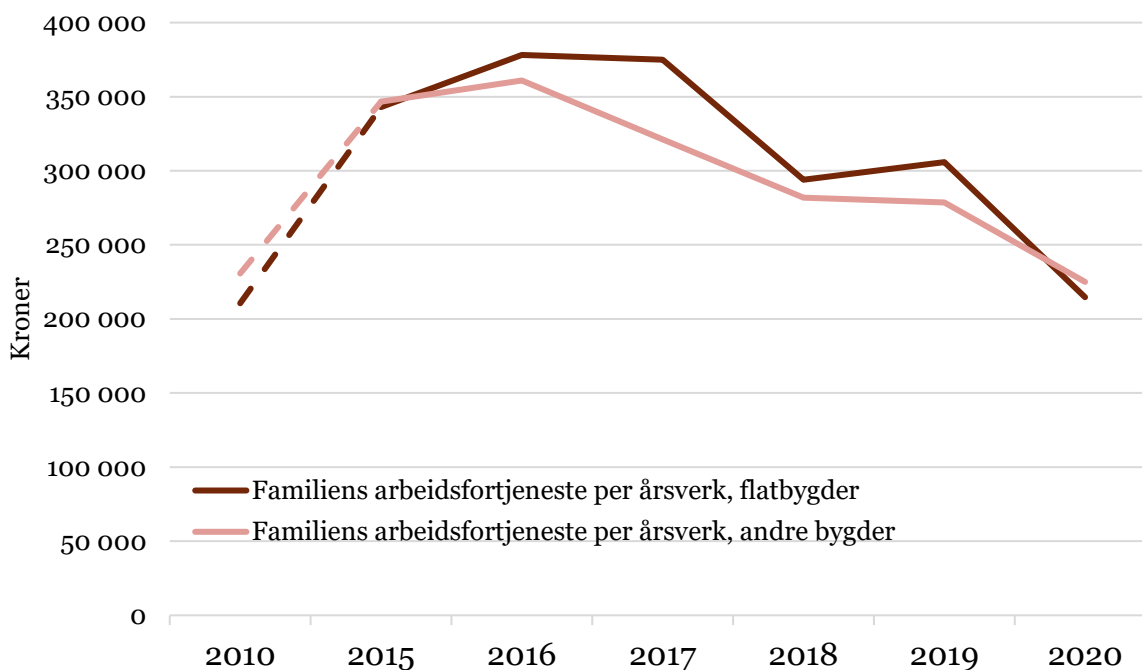
Figur 3-6 viser hvordan melkekvote har utviklet seg på flatbygder og andre bygder i Trøndelag i perioden 2005 til 2020. De siste fem årene har kvotene økt mest i flatbygdene. Av melkebrukene i driftsgranskingene har 57 prosent på flatbygdene og 44 prosent i andre bygder investert i melkerobot.

Figur 3-6: Utvikling av melkekvote i flatbygder og andre bygder i Trøndelag i perioden 2005-2020. Stiplet graf der intervallet på x-aksen er 5 år.

Det var i gjennomsnitt 33,7 årskyr på bruk i andre bygder og 36,3 årskyr på bruk i flatbygder i 2020. Gjennomsnittlig nettoinntekt (familien) var kr 130 600 høyere på flatbygdene enn i andre bygder, og det viderefører trenden fra de siste årene med en høyere nettoinntekt på flatbygdene. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i flatbygder og andre bygder i Trøndelag er vist i Figur 3-7. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk var kr 225 000 i andre bygder i Trøndelag i 2020, mens den var kr 214 800 i flatbygder. Flatbygder har ligget jevnt over andre bygder mellom 2016 og 2019, men forskjellen har ikke vært stor. Det har vært en nedgang i familiens arbeidsfortjeneste per årsverk siden toppåret 2016 tilsvarende ca. 40 prosent, oppgitt i faste kroner.

Figur 3-7: Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i flatbygder og andre bygder i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner. Stiplet graf der intervallet på x-aksen er 5 år.

3.6 Gårdsbruk med melkerobot

NIBIO har fra og med 2013 registrert hvilket melkesystem deltagerne i driftsgranskningene bruker. I 2013 var 48 bruk registrert med melkerobot på landsbasis. I 2020 hadde dette økt til 118 bruk, noe som utgjør 38 prosent av brukene med melkeproduksjon. Av disse brukene ligger 27 i Trøndelag, det vil si 49 prosent av melkebrukene i dette området.

Det følger store investeringer med satsing på robotmelking. For å kunne utnytte kapasiteten på en melkerobot, bør en ha rundt 60 kyr og et areal på 600–700 dekar. Innføring av robot har derfor vært en sterk driver for strukturendring i melkeproduksjonen. For bonden har robot vært sett på som en viktig sosial faktor for å frigjøre tid og ikke være avhengig av å være i fjøset til fast tid hver dag. Robot gir bedre anledning for å delta i samfunnet på lik linje med andre. Vi ser nå at det blir investert i robot også for mindre buskaper. Muligheten til å kjøpe brukte roboter har senket prisen på inngangsbilletten til robotmelking.

Tabell 3-3 viser nøkkeltall for melkebruk i Trøndelag med melkerobot og for øvrige melkebruk for årene 2016, 2018 og 2020. Brukene med melkerobot hadde i gjennomsnitt 46,8 årskyr i 2020, mens for øvrige bruk var det i gjennomsnitt 23,1 årskyr. Brukene med melkerobot har dermed omtrent dobbelt så mange årskyr sammenlignet med øvrige bruk. Antall årskyr på bruk med melkerobot har

holdt seg relativt stabilt mellom 2016 og 2020, mens det for andre bruk er en nedgang i 2020 på 1,5 årskyr sammenlignet med 2016.

Melkebruk med robot hadde en mye høyere innsatt kapital enn øvrige melkebruk i 2020 med drøye 10,1 mill. kroner for bruk med robot og 3,7 mill. kroner for andre melkebruk. Dette kommer av at melkeroboten er kostbar og at driftsbygningene er større og nyere. Ytelsen på kyrene har steget med omtrent 200 kg melk per årsku siden 2016 og bruk med robot ligger omtrent 600 kg per årsku over andre melkebruk. Arbeidstimene per årsku i 2020 for bruk med robot er 90 timer, mens tilsvarende for andre melkebruk er 157 timer per årsku. Arbeidsforbruket per årsku har for begge gruppene økt med omtrent 5 prosent siden 2016.

Tabell 3-3: Produksjonsdata og ressursinnsats i gjennomsnitt på melkerobotbruk og på andre melkebruk i Trøndelag i årene 2016, 2018 og 2020.

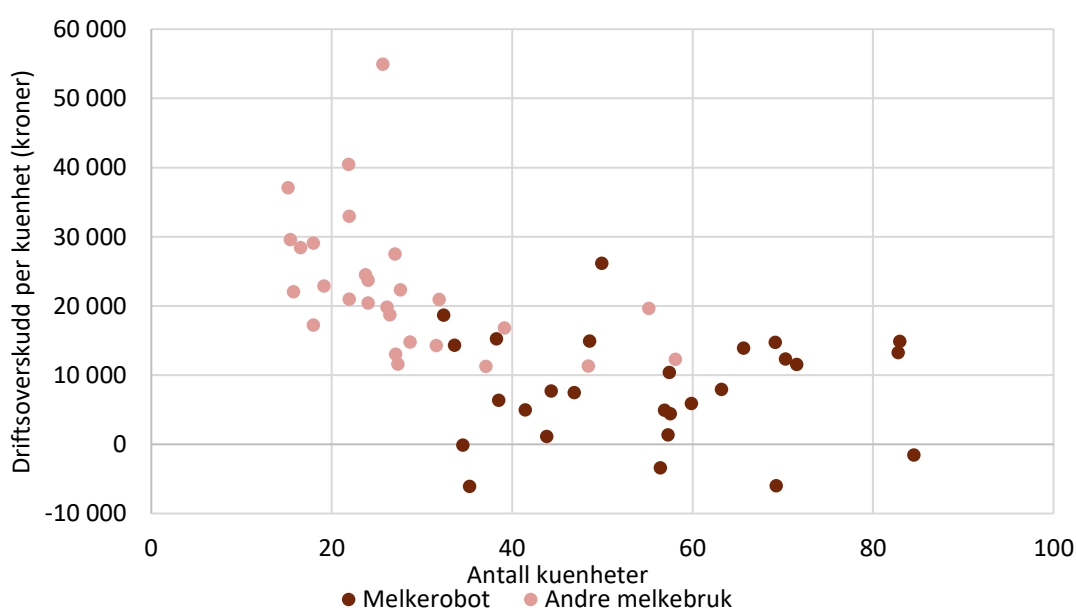
	Trøndelag					
	Melkerobot			Andre melkebruk		
	2016	2018	2020	2016	2018	2020
Antall bruk (andel i parantes)	22 (31 %)	26 (44 %)	27 (49 %)	49 (69 %)	33 (56 %)	28 (51 %)
Antall årskyr	47,3	47,2	46,8	24,6	22,9	23,1
Areal daa	582	568	626	366	364	366
Leid areal	283	296	362	154	148	140
Lvert melk (liter)	352 475	355 615	361 428	169 464	160 423	164 639
Melkekvote (liter)	356 530	378 632	400 844	171 937	174 877	180 424
Ytelse (kg melk per årsku)	8 216	8 275	8 419	7 635	7 723	7 834
Innsatt kapital (2020-kroner)	8 790 972	9 268 619	10 125 157	3 439 886	3 816 174	3 734 903
Arbeidstimer per årsku	85	89	90	150	155	157

Tabell 3-4 viser at det er stor forskjell i økonomisk resultat for melkebruk i Trøndelag med melkerobot og for øvrige melkebruk i regionen i 2020. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i 2020 for bruk med melkerobot var på kr 135 600, mens den for andre melkebruk var på kr 313 800 per årsverk. Både de faste kostnadene og avskrivningene for bruk med robot har økt med ca. 25 prosent fra 2016 til 2020, mens produksjonsinntektene har falt med ca. 4 prosent i samme periode. For andre melkebruk har faste kostnader holdt seg stabile mellom 2016 og 2020, og avskrivningene har økt med ca. 2 prosent i samme periode. Produksjonsinntekten for denne gruppen har hatt en nedgang på ca. 2 prosent fra 2016 til 2020. Generelt har melkebruk med robot hatt relativt større kostnader og mindre inntekter fra 2016 til 2020, sammenlignet med andre melkebruk i Trøndelag. Postene som utgjorde det meste av økningen innen faste kostnader hos bruk med melkerobot fra 2016 til 2020 var leasing av traktor og maskiner, og leid arbeid.

Tabell 3-4: Gjennomsnittlig økonomisk resultat på melkerobotbruk og på andre melkebruk i Trøndelag i årene 2016, 2018 og 2020, oppgitt i 2020-kroner.

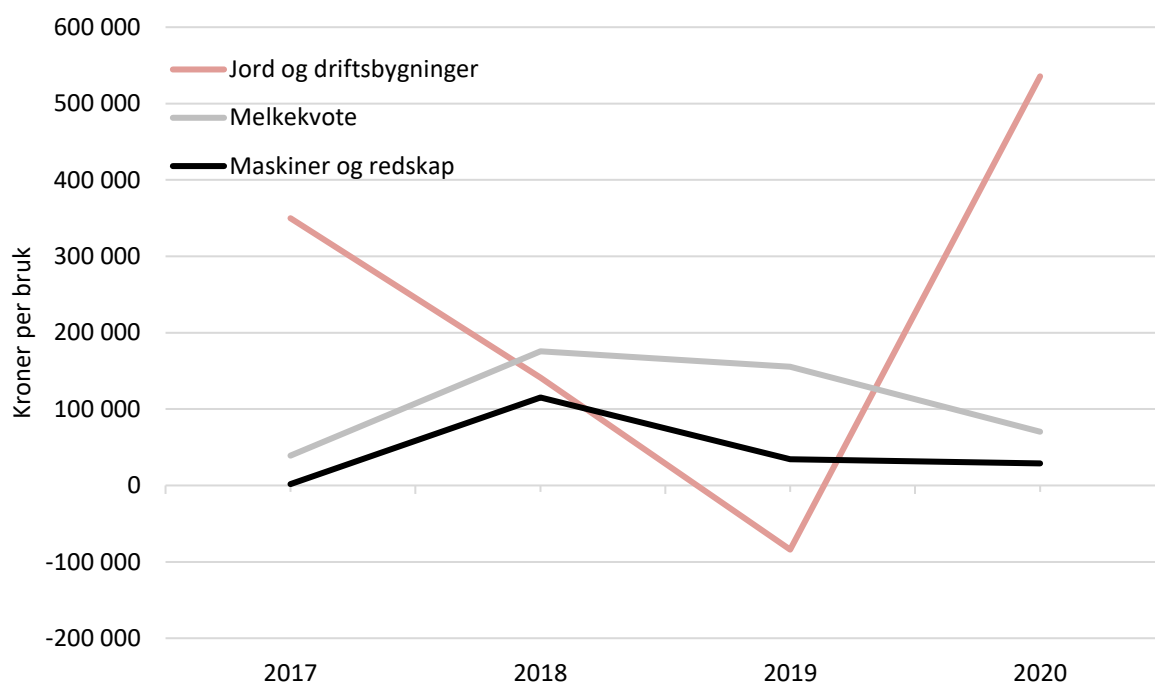
Trøndelag						
	Melkerobot			Andre melkebruk		
	2016	2018	2020	2016	2018	2020
Produksjonsinntekter	3 688 836	3 630 545	3 545 718	2 069 422	1 906 937	2 026 819
Variable kostnader	1 242 650	1 290 461	1 310 181	636 349	633 071	662 285
Dekningsbidrag	2 446 186	2 340 084	2 235 538	1 433 074	1 273 866	1 364 534
Faste kostn. eks.avskrivninger	1 007 557	1 129 953	1 250 707	613 547	587 581	615 208
Resultat før avskrivninger	1 438 629	1 210 131	984 831	819 527	686 285	749 326
Avskrivninger	435 708	487 197	542 710	167 148	182 606	169 990
Driftsoverskudd	1 002 921	722 934	442 121	652 379	503 679	579 337
Renteutgifter	190 380	192 703	221 529	75 513	88 041	86 556
Lønnsevne per time	242	170	104	200	164	185
Familiens arb.fortj. per årsverk	447 290	296 822	135 626	358 070	275 731	313 823

Figur 3-8 viser driftsoverskudd per kuenhet på trønderske melkebruk i 2020, delt inn i bruk med melkerobot og andre melkebruk. Variasjonen i driftsoverskuddet per kuenhet antyder at det er ingen sammenheng med antall kuenheter på gården for brukene med melkerobot. Det vil si at driftsoverskuddet per kuenhet ikke endres med antall kuenheter på gården. For andre melkebruk antydes det en negativ lineær sammenheng mellom driftsoverskudd per årsku og antall årskyr. Det vil si at det antydes et høyere driftsoverskudd per kuenhet på de mindre brukene sammenlignet med de større brukene. Det må påpekes at utvalgene av gårdsbruk er små, noe som kan gi mer usikre resultater. Gjennomsnittlig driftsoverskudd per årsku for bruk med robot var 8 000 kr i 2020, mens den for andre melkebruk var 22 900 kr.

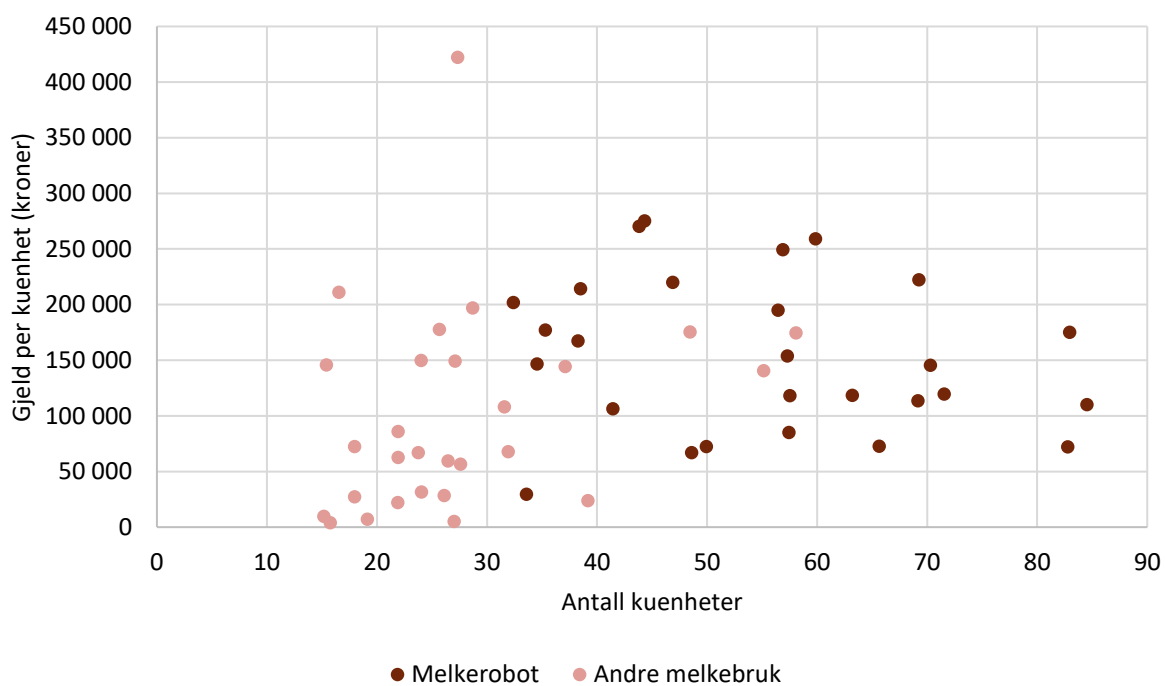
Figur 3-8: Driftsoverskudd per kuenhet på bruk med melkerobot og for andre melkebruk i Trøndelag i 2020.

Figur 3-9 viser nettoinvesteringene på bruk med melkerobot i Trøndelag de fire siste årene, oppgitt i 2020-kroner. Det ble i gjennomsnitt nettoinvestert for kr 535 600 i jord og driftsbygning per bruk i 2020, en kraftig oppgang fra 2019 hvor nettoinvesteringene var negativ. Når brukene blir registrert som robotbruk i driftsgranskningene, er robotmelking allerede etablert. Altså er investeringene i melkerobot og nødvendige utbygginger/tilpasninger i driftsbygningene i hovedsak gjennomført. Ettersom det er et begrenset antall bruk i utvalget, vil store investeringer på enkeltbruk løfte gjennomsnittet markant, spesielt innen driftsbygninger. I 2020 ble det i gjennomsnitt investert i melkekvote for 70 400 kr på melkeproduksjonsbruk med robot.

Figur 3-9: Nettoinvesteringer på bruk med melkerobot i Trøndelag, oppgitt i 2020-kroner.

Gårdsbruk i Trøndelag med melkerobot hadde i gjennomsnitt 8,3 mill. kr i gjeld i 2020, noe som er en oppgang på 1,6 mill. fra 2018, oppgitt i 2020-kroner. For andre melkebruk i regionen var gjennomsnittlig gjeld 3,1 mill. kr i 2020, som er likt nivået i 2018, oppgitt i 2020-kroner. Figur 3-10 viser gjeld per kuenhet på de trønderske melkebrukene i 2020, oppdelt i bruk med melkerobot og andre melkebruk. Den lineære sammenhengen i begge gruppene er meget liten. Det vil si at det er liten sammenheng mellom gjelden per kuenhet og antall kuenheter på bruket. Gjennomsnittlig gjeld per kuenhet for bruk med melkerobot var 153 900 kr i 2020, mens den for andre melkebruk var 103 500 kr.

Figur 3-10: Gjeld per kuenhet på bruk med melkerobot og andre melkebruk i Trøndelag i 2020.

4 Spesialisert storfekjøttproduksjon

Antall bruk som driver ensidig kjøttproduksjon, har økt de siste årene. En del av besetningene er i en avlsprosess der NRF-kua krysses med andre storferaser. Andre bruk er i ferd med å øke dyretallet. Fullstendig oversikt over ulike data for spesialisert kjøttproduksjon er å finne i kapittel 10, tabell 10.

I Tabell 4-1 er det satt opp en oversikt over nøkkeltall for bruk med ensidig storfekjøttproduksjon for fire utvalgte år fra 2009 til 2020. Mengden omsatt kjøtt på driftsgranskingsbrukene nådde et toppunkt i 2013 med et gjennomsnitt på 11 232 kg per bruk, og etter den tid har den ligget stabilt på mellom 8 000 og 10 000 kilo i året. Mengden omsatt kjøtt per bruk er omtrent doblet siden 2009. Antall kalvinger og areal på brukene har også økt mye i perioden, men har vært relativt stabilt de siste årene. Tabellen viser at familiens arbeidsfortjeneste varierer, og at den har vist en nedgang de siste årene. Eiendelene i jordbruket har holdt seg stabil siden 2013 med i overkant av 4 millioner kr. Arbeidsforbruket per tonn kjøtt omsatt var 213 timer i 2020, som tilsvarer en oppgang på 15 timer fra året før.

Tabell 4-1: Utviklingen i storfekjøttproduksjonen i 2009, 2013, 2019 og 2020 oppgitt i gjennomsnitt per bruk og 2020-kroner.

Per bruk	2009	2013	2019	2020
Antall bruk	13	19	24	26
Antall kalvinger	24,5	32,7	32,7	35,2
Storfekjøtt omsatt kg	5 325	11 232	9 696	9 368
Arbeidstimer jordbruk	1 748	2 213	1 922	2 000
Jordbruksareal daa	345	488	459	488
Herav leid daa	115	258	244	265
Driftsoverskudd jordbruk	214 100	300 600	207 200	193 800
Fam.arbeidsfortj. per årsverk	189 900	189 900	154 000	130 000
Eiendeler i jordbruket 31.12	2 047 700	4 005 300	4 115 400	4 183 700
Egenkapitalprosent	67	41	53	52

4.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

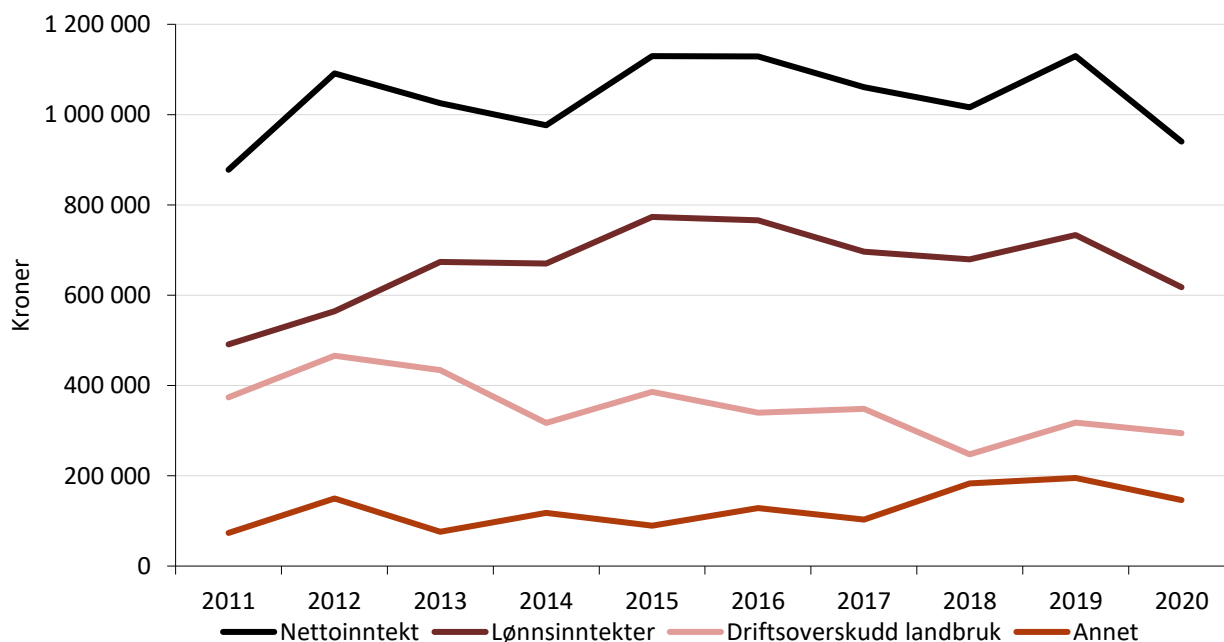
I driftsgranskingene i 2020 var det 26 bruk i gruppen spesialisert storfekjøttproduksjon i Trøndelag. Produksjonsinntektene økte med 0,2 prosent fra året før og endte på kr 1 452 800 i 2020. De totale kostnadene økte med 1,1 prosent fra året før og endte på kr 1 258 900. Dette gav et driftsoverskudd på kr 193 800 i 2020, noe som er en nedgang på 5,3 prosent fra året før. Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk minket med kr 22 000 fra året før og endte på kr 130 000 i 2020.

Kjøttprisen steg i 2020, og var i gjennomsnitt 47,44 kr per kilo for kukjøtt og 57,30 kr per kilo for annet storfekjøtt. Det tilsvarer en økning på hhv. 1,9 og 4,9 prosent fra året før. Dette er den høyeste kjøttprisen på tre år, målt i nominelle kroner.

I 2011 og 2012 lå familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i spesialisert storfekjøttproduksjon over tilsvarende resultatmål i melkeproduksjonen, men i årene etter har dette snudd. I 2020 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk i melkeproduksjonen kr 91 200 høyere enn i storfekjøttproduksjonen.

Figur 4-1 viser fordeling av brukerfamiliens samlede inntekt i perioden 2011-2020. På bruk med storfekjøttproduksjon er det lønnsinntekter som står for den største andelen av nettoinntekten, og andelen øker. I 2020 utgjorde lønnsinntekter 65,6 prosent av nettoinntekten. Driftsoverskuddet fra landbruk har hatt en svak nedadgående trend, og utgjør med det en stadig mindre del av nettoinntekten. Driftsoverskudd landbruk ble kr 294 300 i 2020 og driftsoverskuddet fra storfekjøttproduksjonen utgjorde kr 193 800 av dette.

Storfekjøttproduksjon er den produksjonen som har den største variasjonen i lønnsomhet fra bruk til bruk. Det er store variasjoner både i omfang, investeringsnivå og arbeidsforbruk.

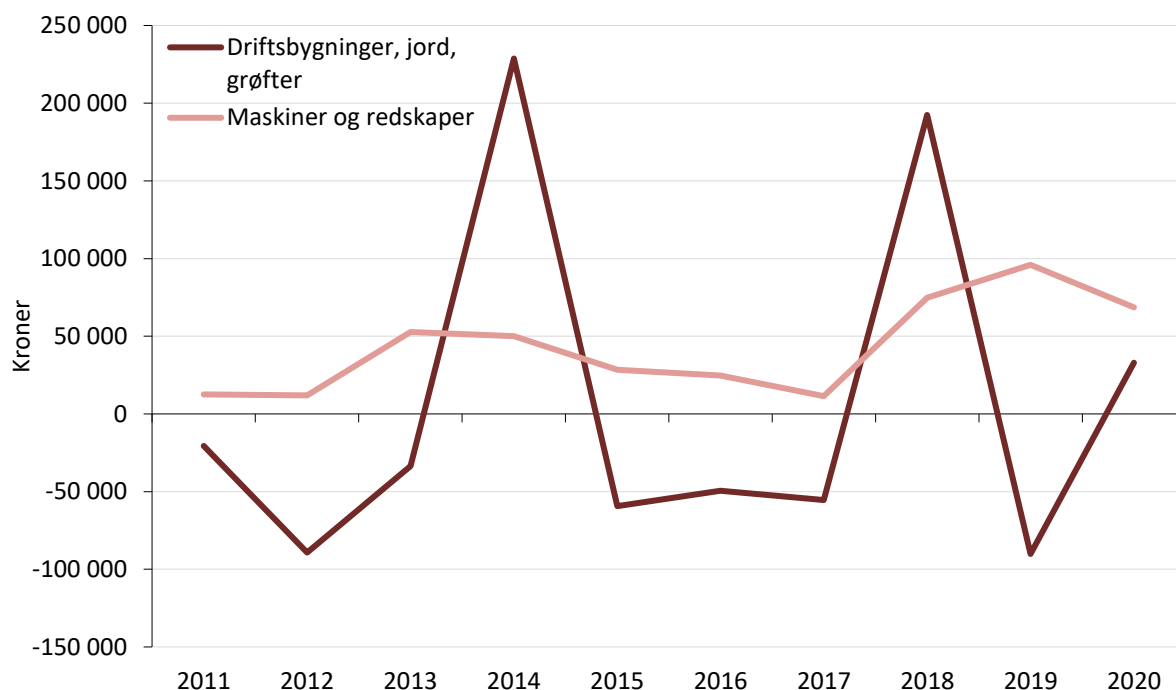
Figur 4-1: Nettoinntekt, lønnsinntekter, driftsoverskudd landbruk og annet på bruk med storfekjøttproduksjon i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

4.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Flere av de 26 brukene i gruppen spesialisert storfekjøttproduksjon i Trøndelag har tidligere drevet med melkeproduksjon, og har derfor fremdeles store faste kostnader knyttet til bygninger og mekanisk utstyr. Brukene har derfor vært preget av lite nyinvesteringer, men relativt store avskrivninger slik at nettoinvesteringene i flere av årene har vært lave eller negative som vist i Figur 4-2.

Det har vært store svingninger i nettoinvesteringene i driftsbygninger de siste 10 årene. På grunn av det lille utvalget av bruk vil betydelige investeringer på et eller flere bruk gjøre markante utslag på gjennomsnittlige nettoinvesteringer, noe som var tilfellet i både 2014 og 2018. Investeringene i maskiner og redskaper har hatt en stigende trend i perioden, og i 2020 var gjennomsnittlige nettoinvesteringer i maskiner og redskaper 68 600 kr.

Gjelda i 2020 var på 3,63 mill. kroner, en økning på 4,8 prosent fra 2019. Renteutgiftene minket med 0,6 prosent fra året før til kr 110 900. Egenkapitalprosenten var på 52 prosent i 2020, som var en nedgang på 1 prosentpoeng fra året før.

Figur 4-2: Gjennomsnittlige nettoinvesteringer på bruk med storfekjøttproduksjon i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

5 Korn

I 2020 var det 19 bruk med ensidig kornproduksjon som var med i driftsgranskingene i Trøndelag. Totalt kornareal i gjennomsnitt på disse brukene var 343,4 dekar i 2020, noe som er økning på 23 dekar siden 2015. Det ble dyrket bygg på 84 prosent av arealet. Det må påpekes at utvalget av bruk er lite, noe som bidrar til å gjøre resultatene usikre. Fullstendig oversikt over ulike data for kornproduksjonen i Trøndelag er å finne i kapittel 10, tabell 11.

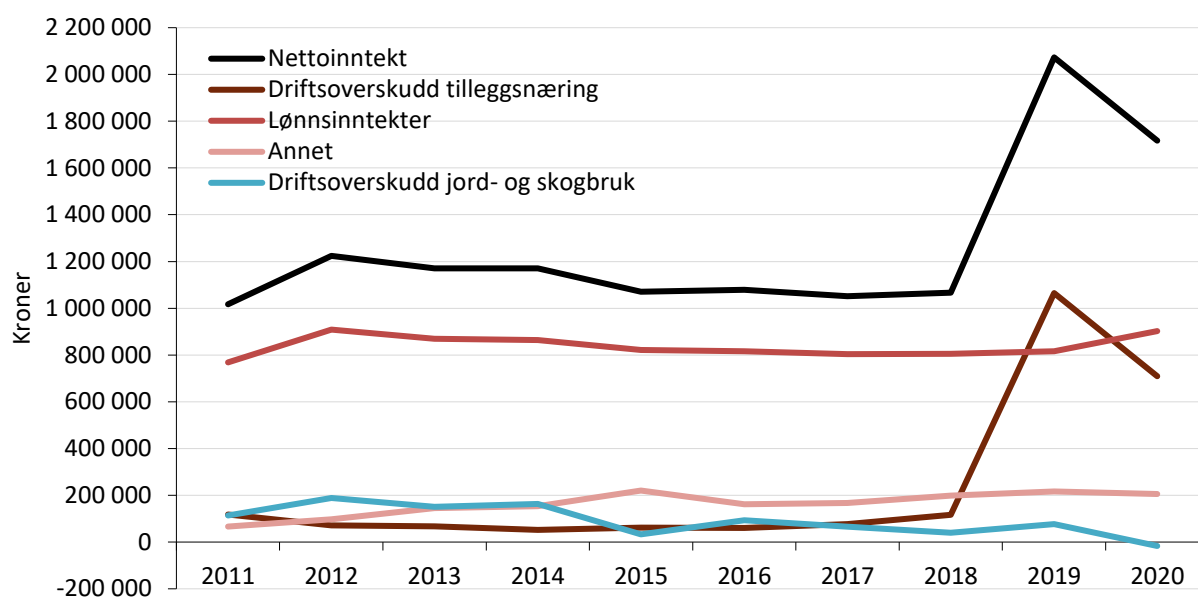
5.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på kornbrukene i Trøndelag var minus kr 181 000 i 2020, som er en nedgang på kr 319 700 sammenliknet med 2019. Hovedårsaken til den store nedgangen i arbeidsfortjeneste er 25 prosent lavere avlinger i 2020 sammenliknet med 2019, noe som medførte reduserte inntekter. Totale inntekter endte i gjennomsnitt på kr 585 700 i 2020, som tilsvarer en nedgang på kr 48 300 sammenliknet med 2019. Kostnadene økte med kr 44 700 fra året før, og endte på kr 604 000. Dermed ble driftsoverskuddet negativt med minus kr 18 300 på kornbrukene.

Gjennomsnittsavlingen på bygg gikk fra 428 kg per dekar i 2019 til 322 kg per dekar i 2020. Årsaken til nedgangen i avlingen var lite gunstig vær, og dessuten var 2019 et spesielt godt år. Avlingen på bygg i 2020 var 83 prosent av gjennomsnittet de fem siste årene. Prisen økte med 8 øre per kg fra året før, noe som gav en pris på 2,70 kr per kg bygg i 2020. Summen av tilskuddene økte med kr 10 300 og endte på kr 201 500.

De totale arbeidstimene i jordbruket økte med ca. 30 timer per bruk det siste året, til totalt 580 timer. Det var familiens eget arbeid som stod for økningen i arbeidsforbruket.

Lønnsomheten i kornproduksjonen er direkte avhengig av avlingsnivå og kornkvalitet, og vil derfor variere fra år til år, slik Figur 5-1 viser. Driftsoverskuddet fra jordbruket er generelt lavt i kornproduksjon og trenden den siste 10-årsperioden har vært nedadgående. Driftsoverskuddet i jord- og skogbruk endte i minus i 2020 for første gang de siste 10 årene. Siden arbeidsforbruket på kornbruk er begrenset frigjør det tid til lønnet arbeid, noe som vises gjennom at disse brukene har de høyeste lønnsinntektene utenom bruket. I 2019 og 2020 var det noen bruk i denne gruppen som hadde ekstraordinære inntekter i tilleggsnæringen, så derfor er driftsoverskuddet fra tilleggsnæring framstilt i egen linje i figuren.

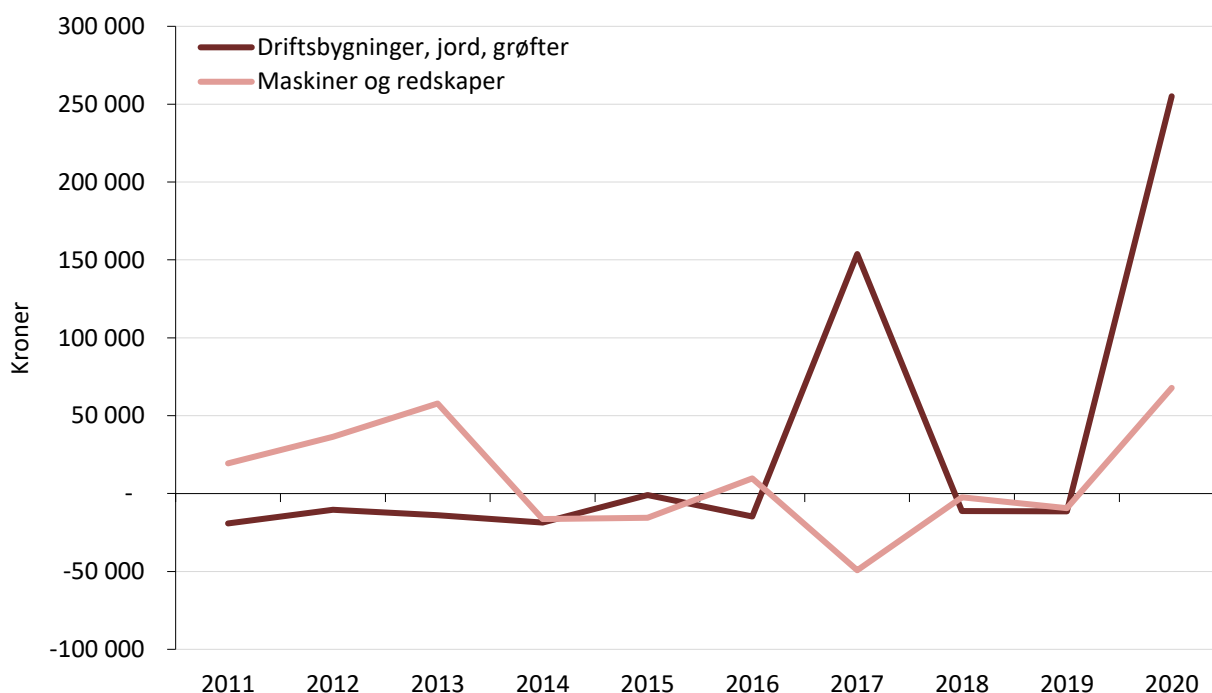

Figur 5-1: Nettoinntekt, driftsoverskudd tilleggsnæring og driftsoverskudd jord- og skogbruk, lønnsinntekter og annet i gjennomsnitt per bruk med kornproduksjon i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

5.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Figur 5-2 viser at nettoinvesteringene på kornbrukene er relativt lave. Utvalget av bruk er lite og derfor gir store investeringer på et eller flere bruk markante utslag i gjennomsnittlige nettoinvesteringer, noe som var tilfellet i 2017 og 2020. I 2020 var de samlede nettoinvesteringene på det gjennomsnittlige kornbruket i Trøndelag kr 322 900. Det er naturlig at nettoinvesteringer i driftsbygninger, jord og grøfter svinger en del fra år til år når grunnlaget for statistikken omfatter 19 kornbruk. I 2020 ble det investert et større beløp på 5 av brukene og det ble investert mest i driftsbygninger, men også i jord og grøfter. I driftsbygninger inngår både redskapshus, verksted og korntørke.

Den totale gjelda var i gjennomsnitt 2,7 mill. kr i 2020, noe som er likt nivået i 2019. I 2016 var gjelda 1,7 mill. kr. Egenkapitalprosenten var 63 prosent i 2020, noe som må betraktes som solid.

Figur 5-2: Gjennomsnittlige nettoinvesteringer på bruk med ensidig kornproduksjon i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

6 Kombinert kornproduksjon og svinehold

Som for kornproduksjon, har lønnsomheten i kombinasjonen korn og svin tradisjonelt variert mye. Dette er et resultat av svingninger både i kornavlinger og prisen på svinekjøtt. Kombinert kornproduksjon og svinehold er den produksjonen som de siste årene har ligget høyest i lønnsomhet i driftsgranskingene i Trøndelag. Over tid har fôrforbruket per kg tilvekst gått ned, besetningene har blitt større og drifta mer effektiv. I statistikken for Trøndelag var besetningen per bruk på 54 avlsgriser i 2016, og antallet har økt til 66 i 2020. På landsbasis var det 32 bruk i driftsgranskingene med denne produksjonen i 2020 og 13 av dem var fra Trøndelag. Det må påpekes at det er et lite utvalg av bruk, noe som bidrar til å gjøre resultatene usikre. Fullstendig oversikt over dataene i kombinert kornproduksjon og svin finnes i kapittel 10, tabell 12.

6.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

I Trøndelag i 2020 var familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på korn- og svinebrukene på kr 533 600. Dette er en økning på kr 56 700 eller 11,9 prosent fra 2019. Det var en økning i kornarealet på 17 dekar fra 2019 til 2020, noe som tilsvarer en økning på 5 prosent. Avlingen på bygg minket med 154 kg per dekar det siste året, til 307 kg per dekar i 2020, noe som tilsvarer en nedgang på 33 prosent. Bygg ble dyrket på 92,3 prosent av kornarealet. Inntektene fra planteproduksjonen ble redusert med kr 73 800 fra 2019 til 2020 og endte på kr 471 300. Hovedårsaken til nedgangen var reduksjonen i avlingene.

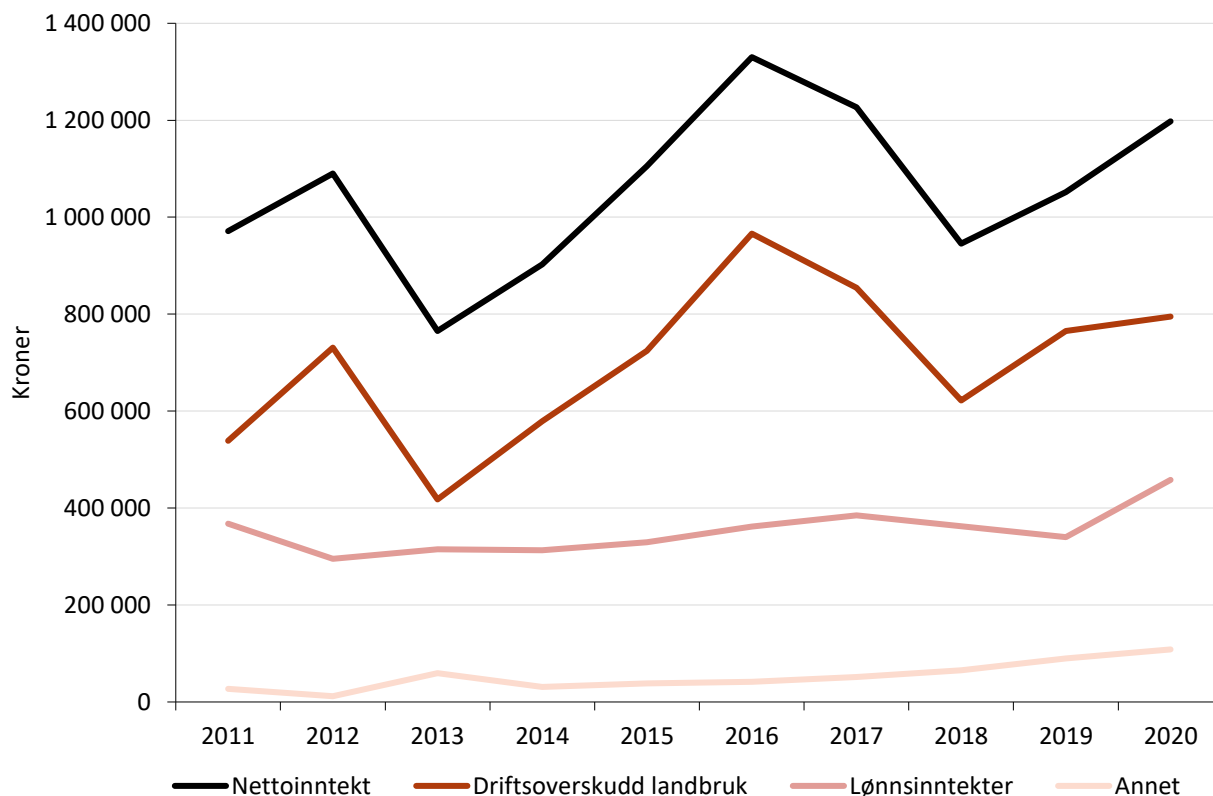
Inntekten fra husdyrproduksjonen var kr 3 272 400 i 2020, som er en økning fra 2019 på kr 533 300. Økningen i inntekten skyldtes i hovedsak økt omsatt mengde svinekjøtt og økt pris. Omsatt mengde svinekjøtt økte med 8,8 prosent fra året før, og prisen økte med 8 prosent til 28,35 kr per kilo. Prisen på smågriser økte 6,9 prosent fra året før til 933 kr per stk, og antallet smågriser omsatt økte med 6 prosent fra 2019. Tilskuddene økte med 8,9 prosent fra 2019 til 2020, og endte på kr 313 100. Totalt sett økte produksjonsinntektene med kr 466 500 fra året før, tilsvarende 12,8 prosent.

Variable kostnader gikk opp med kr 316 700 eller 15,9 prosent fra 2019. Hovedårsaken til det var høyere kostnader til kjøp av gris og kraftfôr. Også de faste kostnadene økte det siste året. Totalt var økningen på kr 113 200 eller 11,5 prosent, der leid arbeid og maskinleie utgjorde den største økningen. Totale kostnader endte på kr 3 404 400 i 2020, som tilsvarer en oppgang på 14,5 prosent fra 2019.

Sum arbeidstimer i jordbruket gikk svakt ned i 2020, og var på 2 829 timer i gjennomsnitt.

Figur 6-1 viser at nettoinntekten i 2020 var kr 1 197 900 for bønder som driver kombinert kornproduksjon og svinehold. Andelen driftsoverskuddet fra landbruket utgjorde var 66 prosent i 2020. Kombinert kornproduksjon og svinehold var sammen med melkeproduksjon de to driftsformene som fikk høyest andel av nettoinntekten fra landbruket. Driftsoverskuddet fra landbruket ble kr 795 100 i 2020 og driftsoverskuddet fra svin- og kornproduksjonen utgjorde kr 699 100 av dette. Både driftsoverskudd og andre inntekter viser en oppadgående trend.

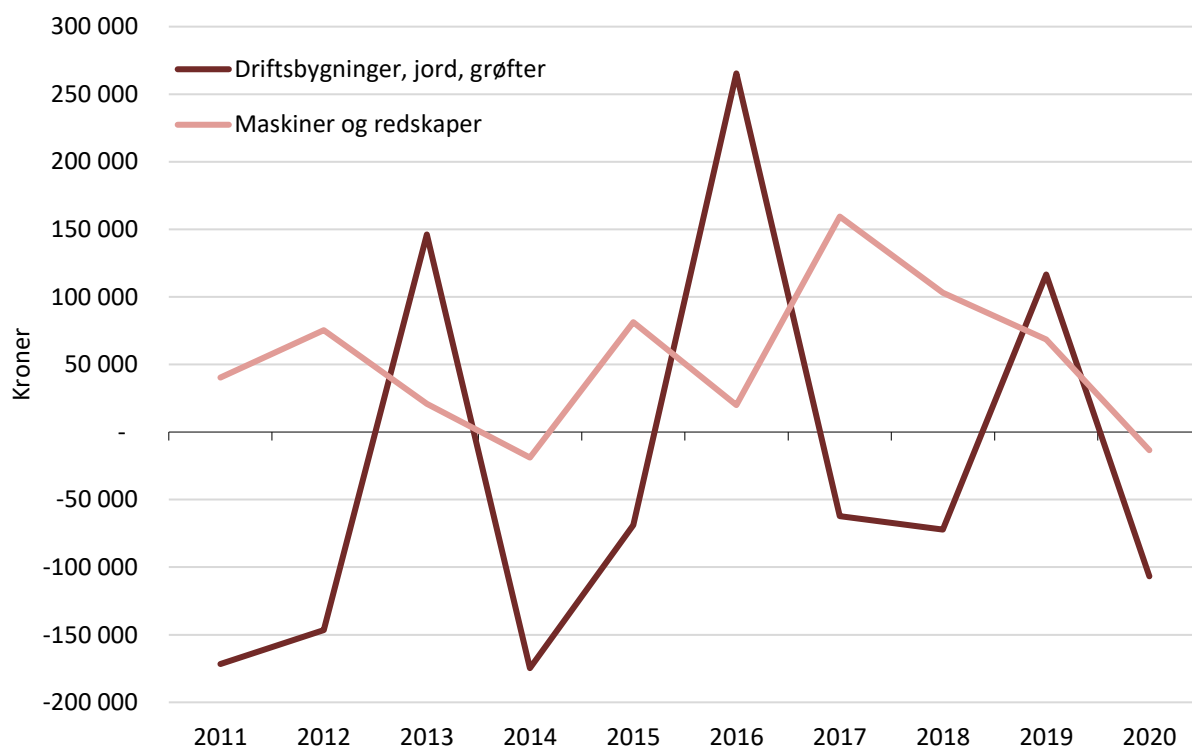
Figur 6-1: Nettoinntekt, driftsoverskudd landbruk, lønnsinntekter og annet per bruk med kombinert kornproduksjon og svinehold i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

6.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Nettoinvesteringene for bruk med kombinert kornproduksjon og svinehold er vist i Figur 6-2, og i 2020 endte nettoinvesteringene på minus kr 120 000. Siden det er et lite antall bruk i denne gruppa vil store investeringer på ett eller flere bruk trekke opp gjennomsnittlige nettoinvesteringer markant.

Nettoinvesteringen i maskiner og redskap har stort sett vært positive i perioden, mens nettoinvesteringen i driftsbygninger har variert mer, og også vært negativ flere år. Investeringer på enkeltbruk gjør store utslag. Gjennomsnittlige nettoinvesteringer de siste 5 årene har vært kr 95 700 per år i 2020-kroner.

Total gjeld var i gjennomsnitt 5,4 mill. kr i 2020, noe som er opp 17,8 prosent fra året før, og det skyldes i hovedsak et nytt bruk i gruppen med høy gjeld. Renteutgiftene var i gjennomsnitt på kr 157 000 i 2020, en økning på kr 4 300 fra 2019. Egenkapitalprosenten var på 34 prosent i 2020.

Figur 6-2: Gjennomsnittlige nettoinvesteringer per bruk med kombinert kornproduksjon og svinehold i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

7 Sauehold

Det var 15 bruk med driftsformen sau i driftsgranskingsmaterialet for Trøndelag i 2020. Disse brukene hadde i gjennomsnitt 219 vinterfôra sau (vfs) og et totalareal på 350 dekar.

Bruk med sau hadde en positiv utvikling i økonomien i årene fram til og med 2015. Nedgangen i økonomien i saueproduksjonen startet i 2016 og overproduksjon presset prisene på kjøtt nedover i 2016 og 2017. Som følge av prisnedgangen måtte det også foretas en verdireduksjon av balanseverdiene på dyrene i balansen. Nedskrivning av buskapsverdien reduserte produksjonsinntektene. Dette ga spesielt stort utslag i 2017. I tillegg er det få bruk i utvalget, og resultatet kan derfor være påvirket både av utvalg og utskifting av bruk. Fullstendige oversikt over dataene i sauehold finnes i kapittel 10, tabell 13.

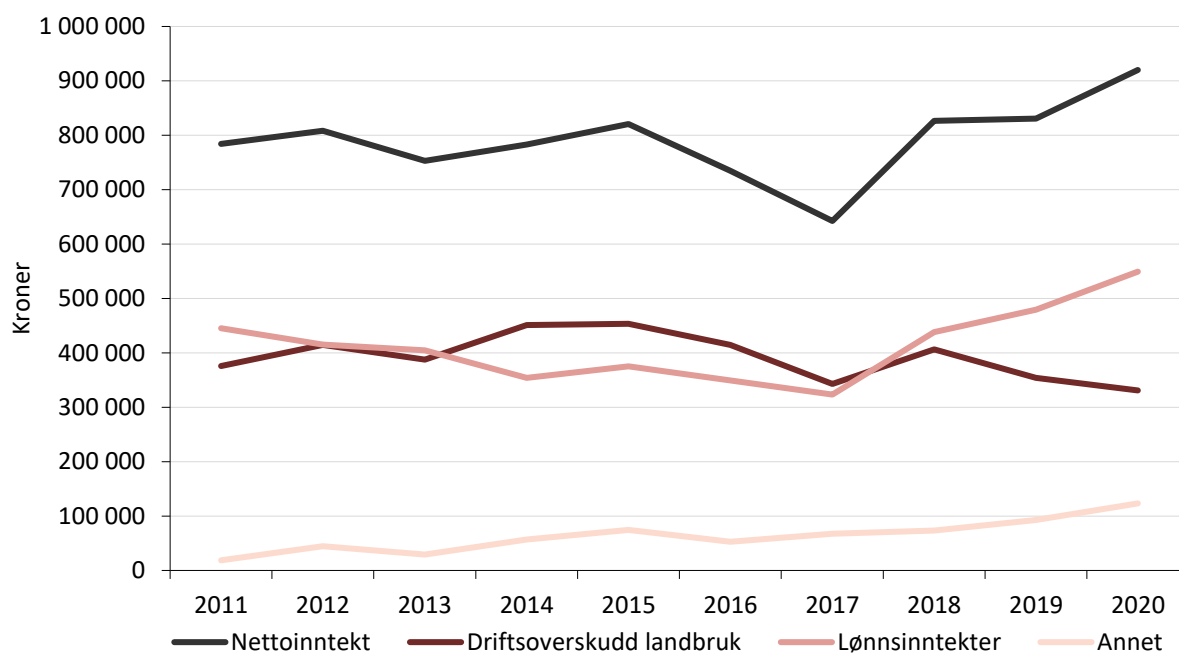
7.1 Lønnsomhet og nettoinntekt

Familiens arbeidsfortjeneste per årsverk på sauebrukene gikk ned med kr 18 600 fra 2019 til 2020, og endte på kr 190 600. Totalt sett økte produksjonsinntektene med kr 36 500 det siste året til kr 1 096 100. Hovedårsaken til økningen var økte tilskudd og andre inntekter. Totale kostnader økte med kr 53 800 til kr 812 900, og gjorde at driftsoverskuddet i jordbruket i 2020 ble 283 200 kr. Det er en nedgang i overskuddet på kr 17 300 sammenliknet med 2019. Både de variable og faste kostnadene økte i 2020 og skyldtes i hovedsak økte kostnader på kraftfôr og på vedlikehold av maskiner og diftsbygning.

Prisen på lammekjøtt gikk opp med 53 øre fra 2019 til 2020 til 48,69 kr per kg. Sauekjøttet har hatt en sammenhengende prisnedgang siden 2015, og var 9,61 kr per kg i 2020. Det er en nedgang på 9 prosent fra året før. Mengde kjøtt per vinterfôra sau var 27 kg i 2020, som er 3 kg ned fra 2019.

Arbeidsforbruket i jordbruket var på 2 649 timer, som tilsvarer en økning på 3 prosent fra 2019.

Figur 7-1 viser at samlet driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk og tilleggsnæring var kr 331 000 i 2020. Det er en nedgang på 6,6 prosent fra 2019. Av driftsoverskuddet fra landbruket utgjorde kr 283 200 driftsoverskudd fra saueproduksjonen. Lønnsinntektene gikk opp med kr 69 700 det siste året og andre inntekter gikk opp kr 30 500. Totalt sett bidro dette til at nettoinntekten gikk opp med kr 89 300 eller 10,8 prosent fra 2019 til 2020.

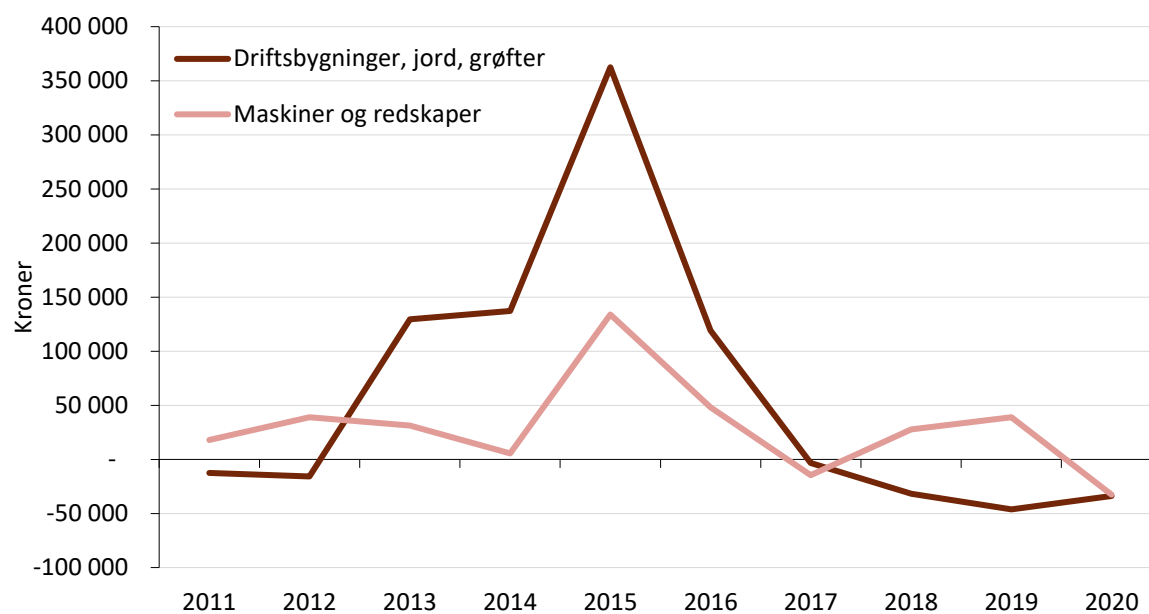

Figur 7-1: Nettoinntekt, driftsoverskudd landbruk, lønnsinntekter og annet i gjennomsnitt per sauebruk i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

7.2 Nettoinvestering og gjeldsutvikling

Nettoinvesteringene på maskiner og redskaper per år på bruk med sau har stort sett vært positiv den siste 10-årsperioden, og gjennomsnittet de siste 5 årene har vært kr 13 500 per år oppgitt i 2020-kroner. Når det gjelder gjennomsnittlige nettoinvesteringer i driftsbygninger så er det veldig følsomt for om et eller flere bruk investerer stort. Det var tilfellet i 2015 da flere bruk investerte i nye driftsbygninger. Gjennomsnittlig nettoinvestering i driftsbygninger, jord og grøfter de siste fem årene er ca. null kroner per år oppgitt i 2020-kroner.

Gjelda på sauebrukene gikk ned med kr 72 700 fra 2019 til 2020, og endte på 2,1 mill. kr. Egenkapitalprosenten i 2020 var 52 prosent, mot 51 prosent året før.

Figur 7-2: Gjennomsnittlige nettoinvesteringer på bruk med sauehold i Trøndelag i perioden 2011-2020 oppgitt i 2020-kroner.

8 Investeringsbehov innen melkeproduksjon

Nibio utarbeidet i 2021 en rapport med tittelen «Investeringsbehov innen melkeproduksjon – å tilpasse produksjonen til løsdriftskravet i 2034»² (Halland, Walland, Rustad, Haukås og Hegrenes, 2021) med formålet å kvantifisere investeringsbehov i melkeproduksjonen som følger av endrede krav til hold av storfe fra 2024 og 2034. Det er blant annet krav om at alle storfe skal være i løsdrift fra 2034.

I 2019 er 60 prosent av besetningene og 47 prosent av melkekyrne fremdeles i båsfjøs. Disse produserer 37 prosent av melka (Mikalsen, Østerås og Roalkvam, 2019)³. Hovedvekten av dagens kyr er i båsfjøs på bruk med mindre besetningsstørrelser. Fylkene Vestland og Agder har den høyeste andelen båsfjøs. Viken, Vestfold og Telemark har de laveste andelene produsenter med denne fjøstypen.

Ifølge forskrift om hold av storfe skal alle kyr oppstalles i løsdriftsfjøs, men det er gitt en overgangsordning for storfe i båsfjøs bygd før 2004. Av de 4 554 produsentene med båsfjøs i 2019 vil samtlige ha krav om å legge om driften til løsdrift innen 2034. Fra 2024 gjelder krav om kalvingsbinge, og beite-/mosjonskravet er utvidet til 16 uker for produsenter med båsfjøs. Dette kan påvirke produsentenes beslutning om å investere eller slutte som produsent, men kravene vil trolig isolert sett ikke medføre store investeringer.

Norsk Landbruksrådgiving (NLR) hadde ansvaret for å utarbeide investeringskalkyler for løsdriftsfjøs tilpasset ulike besetningsstørrelser. Kalkylene viser at kostnaden for nye løsdriftsfjøs med 50 prosent påsett er fra kr 202 000 per kuplass for de største besetningene (120 kuplasser), til 386 000 per kuplass for de minste besetningene (15 kuplasser). For bygninger med 35 prosent påsett er det ca. 8–12 prosent lavere investeringskostnad per kuplass. Faktorer som størrelsen på besetningen og muligheter for ombygging/påbygging til eksisterende driftsbygning vil påvirke kostnadene i stor grad. Båsfjøs som er egnet for ombygging/påbygging vil kunne komme ned i en investeringskostnad på kr 147 000 per kuplass.

Behovet for nye kuplasser vil være påvirket av etterspørselen etter melk og meierileveranse per ku. På bakgrunn av en referansebane for husdyrproduksjon, er behovet for melk i 2034 beregnet til å være 1 496 mill. liter og meierileveransen 8 090 liter per årsku. Det er beregnet et behov på 70 000 nye kuplasser i løsdrift for å møte etterspørselen i 2034.

Det er vist tre eksempler (scenario 1–3) i rapporten på mulig strukturfordeling av de nye kuplassene, og i hvor stor grad dette påvirker det totale investeringsbehovet. Der er det antatt ombygging/tilbygg for besetninger med 15 til 20 kuplasser og nybygg for større besetninger. I tillegg er hovedscenariet vist med forutsetning om bare nye bygninger. Hovedscenariet er også vist med forutsetning om 35 prosent påsett. Det totale investeringsbehovet i driftsbygninger til løsdriftsfjøs er beregnet til å være mellom 18 og 22,8 milliarder kroner i disse fem scenarioene. Muligheter for å redusere investeringsbehovet er diskutert. Dette kan være slikt som å nytte eldre fjøs også for større besetninger eller uisolerte bygg i stedet for isolerte bygg. På den andre siden er det gjerne betydelige følgeinvesteringer ved utviding av driften.

---

² Hele rapporten kan leses her: https://nibio.brage.unit.no/nibio-xmloi/bitstream/handle/11250/2732512/NIBIO_RAPPORT_2021_7_46.pdf?sequence=2&isAllowed (Halland, Walland, Rustad, Haukås og Hegrenes, 2021)

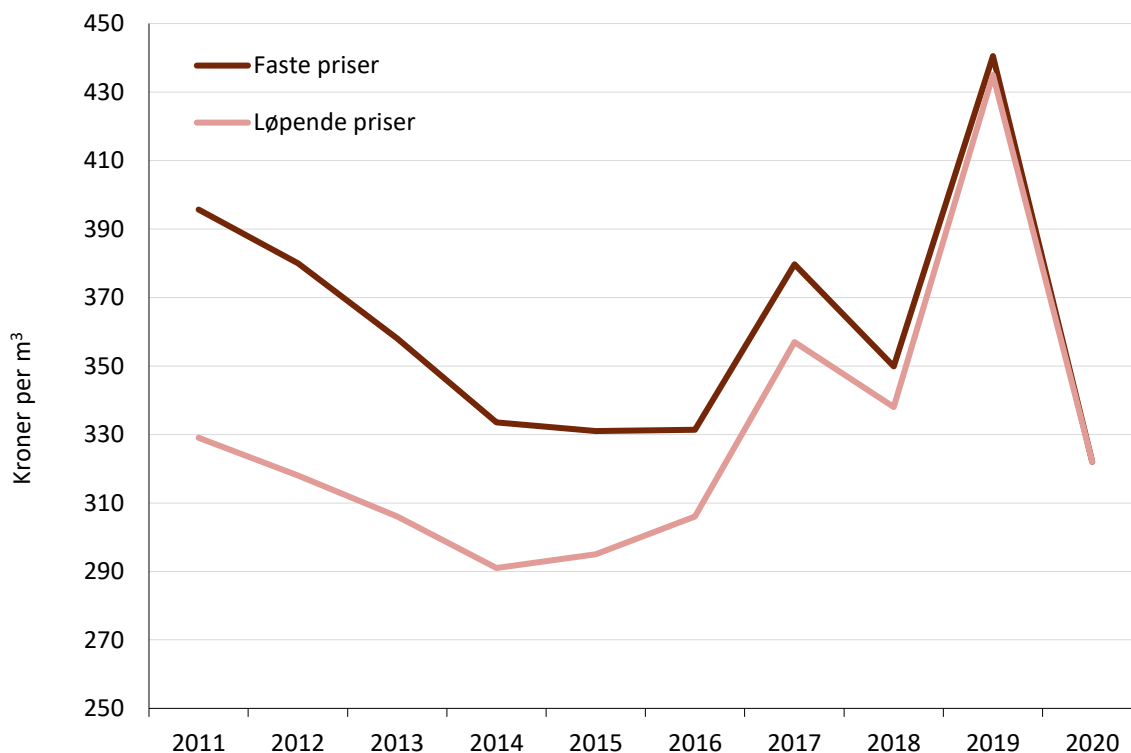
³ Det vises til rapporten i sin helhet for referanseliste. Se link i fotnoten over.

9 Gårdsskogbruket

Gårdsskogbruket er representert ved et eget utvalg blant de brukene som er med i driftsgranskingene for jordbruket, der det er satt spesielle krav til skogstørrelse (minst 50 m³ balansekvantum). Nedenfor er det presentert noen resultater for Midt-Norge, som foruten Trøndelag også omfatter kommunene nord for Romsdalsfjorden i Møre og Romsdal fylke og Helgeland i Nordland fylke.

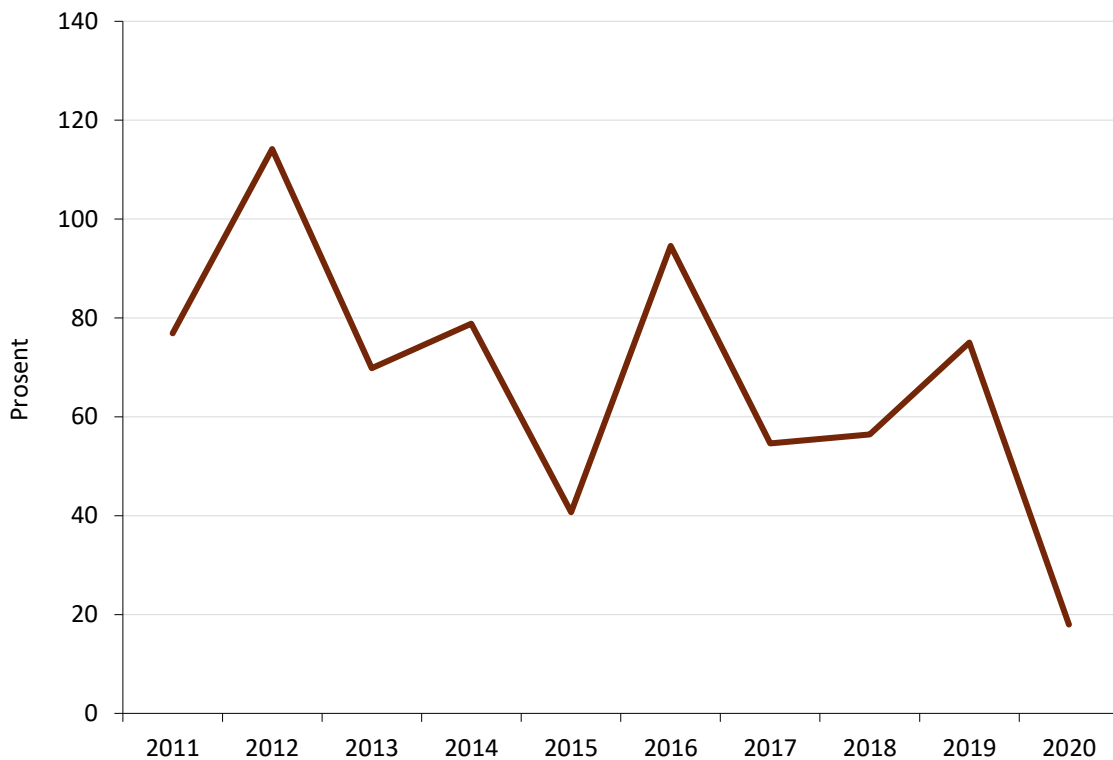
I skogbruksgranskingene for 2020 var det med 22 bruk fra Midt-Norge. På disse brukene ble det i gjennomsnitt avvirket bare 39 m³ i 2020, mot 138 m³ i 2019. I gjennomsnitt for den siste 10-årsperioden ble det avvirket 149 m³ per år. Avvirkingen i 2020 var den laveste i denne 10-årsperioden.

Figur 9-1 viser oppnådd pris på bartrevirke i perioden 2011 til 2020. Fra 2011 til 2016 var det en synkende trend i faste priser. Fra 2018 til 2019 gikk prisen betydelig opp, og var på det høyeste nivået i tiårsperioden. I 2020 gikk prisene ned igjen til i underkant av nivået fra 2016.

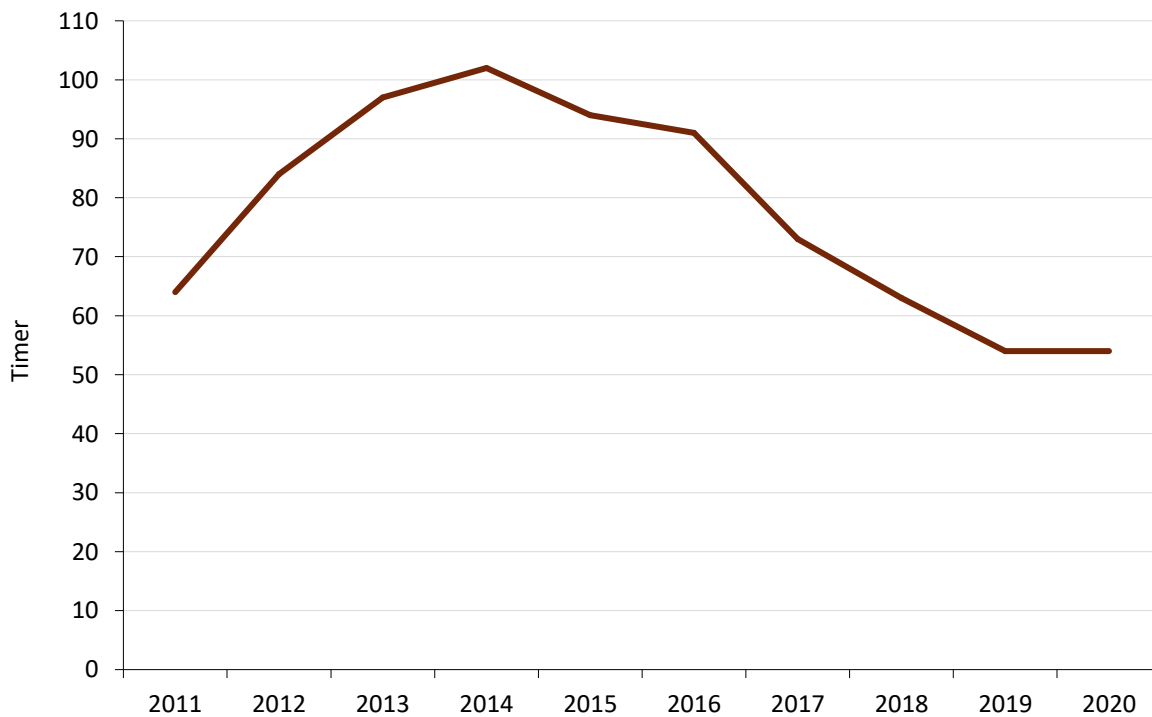
Figur 9-1: Oppnådd pris på bartrevirke i Midt-Norge i perioden 2011-2020 oppgitt i kroner per m³.

Figur 9-2 viser avvirkingen uttrykt i prosent av balansekvantum i perioden 2011 til 2020. Figuren viser at avvirkningsprosenten varierer mye, og den svinger stort sett i takt med tømmerprisene. Høyest avvirkningsprosent var det i 2012 da den var 114 prosent av det tømmerkvantum som kan tas ut uten å forringe skogen på lang sikt (balansekvantum). Avvirkningsprosenten nådde et bunnivå i 2020 med 18 prosent. Det at prisene på bartrevirke gikk mye ned fra 2019 til 2020 var trolig en medvirkende årsak til den lave avvirkingen.

Figur 9-2: Avvirkning i prosent av balansekvantum i Midt-Norge i perioden 2011-2020.

Figur 9-3 viser familiens arbeidsinnsats i skogen. Arbeidsinnsatsen har gått nedover etter 2014, og i 2020 var den på 54 timer. Lavere arbeidsinnsats de siste årene har sammenheng med at skogeierne i større grad velger å sette bort arbeidet til entreprenører.

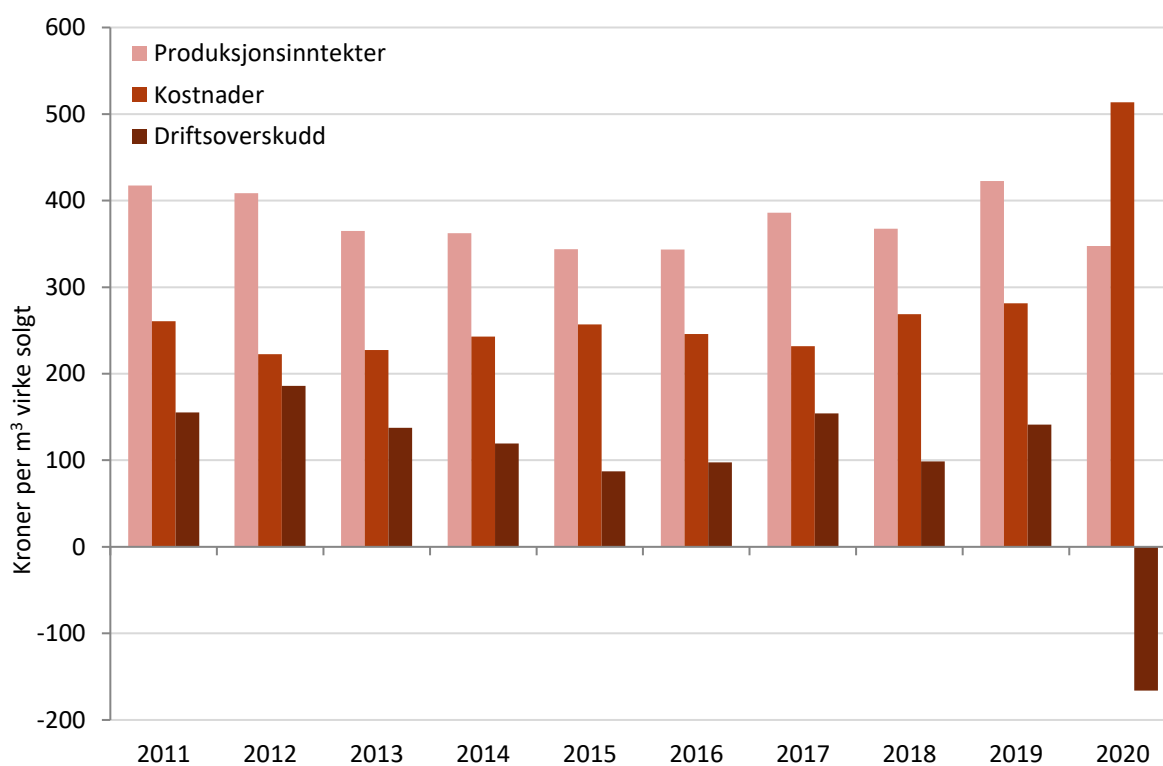
Figur 9-3: Familiens arbeidsinnsats i skogen i gjennomsnitt per bruk i Midt-Norge i perioden 2011-2020, oppgitt i timer.

Figur 9-4 viser produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd per m³ virke omsatt i perioden 2011 til 2020, oppgitt i 2020-kroner. I 2020 var produksjonsinntektene 348 kr per m³ virke omsatt, og målt i faste kroner var dette på nivå med 2015 og 2016 som er det laveste i tiårsperioden. Inntektene var høyest i 2019 da de var på 423 kr per m³ målt i 2020-kroner. I gjennomsnitt var produksjonsinntektene for tiårsperioden 376 kr per m³ målt i 2020-kroner.

I 2020 var kostnadene 514 kr per m³, altså var kostnadene høyere enn produksjonsinntektene. I gjennomsnitt for tiårsperioden utgjorde kostnadene 74 prosent av produksjonsinntektene. Det er naturlig at i år med høyere avvirking, vil kostnadsandelen bli lavere da de faste kostnadene kan deles ut på flere kubikkmeter avvirket. I år med gode priser og høyere avvirkning vil dermed kostnadene synke og inntektene stige per m³. Det motsatte vil skje i år med lav avvirkning og lave priser, noe som en hadde i 2020.

Differansen mellom produksjonsinntektene og kostnadene utgjør driftsoverskuddet. I 2020 ble det for første gang registrert et driftsunderskudd. Driftsunderskuddet ble minus 166 kr per m³ virke omsatt.

Figur 9-4: Produksjonsinntekter, kostnader og driftsoverskudd per m³ virke omsatt i gårdsskogbruket i Midt-Norge i perioden 2011-2020 målt i 2020-kroner.

10 Tabellsamling 2016 – 2020

Tabellsamlingen inneholder tall fra driftsgranskingene for årene 2016 til 2020.

- 1 Alle bruk
- 2 Melkeproduksjon, alle bruk
- 3 Melkeproduksjon, sammenligning av lav- og høygruppe
- 4 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe under 20 årskyr
- 5 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe 20–29,9 årskyr
- 6 Melkeproduksjon, størrelsesgruppe fra og med 30 årskyr
- 7 Melkeproduksjon, kystbygder
- 8 Melkeproduksjon, indre bygder
- 9 Melkeproduksjon, fjellbygder
- 10 Kjøttproduksjon på ammekyr
- 11 Kornproduksjon
- 12 Kombinert kornproduksjon og svinehold
- 13 Sauehold

Hver tabell er på 3 sider og er delt i 6 deler:

- a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser
- b. Nettoinvesteringer
- c. Produksjonsinntekter per bruk
- d. Kostnader per bruk
- e. Resultatregning
- f. Balanse og egenkapital per bruk

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer**Tabell 1a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser**

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	149	146	145	145	147
Brukers alder	48	49	49	50	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	104,4	121,3	125,9	130,1	130,6
Grovfôr, daa	279,8	273,3	288,9	293,9	303,9
Annet areal, daa	4,1	3,3	3,0	2,9	3,1
Jordbruksareal, daa	388,3	397,9	417,8	426,8	437,6
- herav leid areal, daa	155,1	162,6	179,0	187,7	195,4
Korn, FEm pr daa	404	407	392	448	334
Grovfôr, FEm pr daa	378	367	361	377	331
Jordbruksareal, FEm pr daa	383	379	369	397	331
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	13,8	129,0	14,7	14,3	14,0
Kumelk, liter omsatt	98	92 965	107 407	105 606	105 345
Melkekvote	100 103	95 432	115 368	108 098	115 787
Produsert melk pr årsku, kg	7 813	7 929	8 049	8 082	8 211
Storfekjøtt, kg omsatt	4 751	4 973	4 750	5 763	5 253
Antall avlsgriser	4,4	4,8	5,1	6,1	5,9
Salgbare smågriser	99	112	98	115	110
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	5 938	5 996	6 189	6 844	7 344
Antall vinterfôra sauer (vfs)	27	28	26	23	24
Kg kjøtt pr vfs	31	29	30	29	27
Ull, kg omsatt pr vfs	4,8	4,1	3,1	4,4	4,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 831	1 737	1 753	1 733	1 725
Ektefelle	327	314	304	290	268
Barn under 17 år	7	12	17	18	17
Sum familie	2 175	2 063	2 074	2 041	2 010
Leid arbeid	659	639	697	665	732
Sum timer i jordbruket	2 834	2 703	2 771	2 706	2 742
Sum timer familie i skogbruket	46	47	46	45	46
Sum timer i tilleggsnæring	123	134	146	143	141
Familiens arbeid på nyanlegg	36	47	47	19	9
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 375	1 365	1 440	1 459	1 556
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,47	2,51	2,59	2,73	2,77
Havre, kr pr kg	2,36	2,60	2,51	2,51	2,65
Kumelk, kr pr l	5,49	5,63	5,65	5,47	5,26
Kukjøtt, kr pr kg	46,47	46,98	43,93	43,83	45,15
Annet storfekjøtt, kr pr kg	53,78	54,86	53,23	51,75	53,53
Smågris for salg, kr pr stk.	972	932	878	873	933
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	28,50	27,68	26,36	26,25	28,35
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	47,81	41,72	40,35	42,47	41,78
Ull, kr pr kg	36,10	38,01	36,91	30,56	33,93

Tabell 1b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	13 745	13 898	16 019	4 502	44 318
Driftsbygninger	105 208	147 217	147 389	-65 473	167 322
Maskiner og redskap	42 735	16 575	71 481	49 936	37 287
Melkekvote (ku og geit)	-2 184	17 542	37 773	44 769	8 368
Sum nettoinvesteringer	159 505	195 232	272 661	33 734	257 294

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	107 207	127 147	123 701	160 887	117 320
Andre planteprodukter	31 916	37 105	39 161	49 689	41 580
Planteprodukter i alt	139 124	164 252	162 862	210 576	158 900
Storfe, melk	538 827	523 172	606 648	577 707	554 280
Storfe, livdyr	50 488	55 593	47 229	48 428	49 553
Kuslakt	106 998	105 026	107 686	103 515	111 418
Annet storfeslakt	156 826	173 347	144 378	178 252	170 814
Smågriser	27 020	37 262	27 837	38 233	47 293
Slaktegriser	169 208	165 102	161 139	180 146	211 939
Avlsgriser	31 628	31 665	31 723	27 427	30 316
Sauer, livdyr og slakt	46 755	33 274	38 185	34 495	35 793
Ull	4 942	4 180	3 209	3 348	3 269
Andre inntekter, husdyrholdet	164 743	481 206	235 291	236 117	261 659
Husdyrprodukt i alt	1 297 434	1 375 798	1 403 325	1 427 666	1 476 334
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	66 947	62 798	62 129	64 739	68 126
Arealtilskudd, grovfôr	41 571	39 113	45 373	48 942	51 005
Arealtilskudd, korn	22 424	107	32 960	37 632	40 846
Tilskudd til husdyr	110 075	99 753	103 241	103 816	115 303
Bunnfradrag	-6 194	-6 300	-6 407	-6 040	-6 576
Driftstilskudd melk/kjøttfeprod.	72 083	70 734	81 312	87 237	93 887
Distriktstilskudd storfe	57 802	61 307	65 275	75 892	75 142
Distriktstilskudd sau	4 103	4 668	4 389	3 707	3 788
Grunntilskudd sau	9 882	22 428	19 126	15 596	14 950
Beitetilskudd	32 326	32 587	30 628	33 159	38 066
Regionale miljøtilskudd	13 361	13 450	14 617	17 134	16 979
Refunderte avløserutgifter	67 816	65 276	63 298	65 814	70 880
Andre tilskudd	10 269	37 805	14 054	6 965	11 407
Tilskudd i alt	502 464	503 725	529 994	554 593	593 802
Leieinntekter, traktor og redskap	21 175	26 533	29 553	25 661	26 596
Andre inntekter	27 784	7 929	36 000	39 683	51 778
Produksjonsinntekter i alt	1 987 980	2 078 236	2 161 733	2 258 179	2 307 409

Tabell 1d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraftfôr	405 157	436 751	476 066	487 136	496 902
Andre førkostnader inkl. beiteleie	23 856	35 054	41 119	35 624	41 249
Såvarer	17 978	22 206	24 855	22 929	27 584
Handelsgjødsel og kalk	71 555	65 770	81 663	83 317	84 004
Plantevernmidler	6 454	8 781	8 583	9 887	9 242
Konserveringsmidler	8 880	7 339	10 038	10 909	10 076
Andre forbruksartikler m.v.	109 677	114 852	128 331	129 232	133 217
Kjøp av dyr	99 413	122 910	121 442	107 199	135 769
Sum variable kostnader	742 969	813 663	892 098	886 233	938 044
Leid arbeid	99 056	105 323	110 975	110 024	117 457
Drivstoff	35 422	38 563	47 793	46 579	42 315
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	8 667	11 687	10 361	7 904	13 683
Vedl.h. driftsbygninger	62 994	59 700	62 550	64 582	70 844
Vedl.h. traktor og maskiner	71 149	73 412	74 190	71 377	82 097
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 642	1 812	2 055	2 049	2 215
Avskr. driftsbygninger	117 436	129 337	149 103	153 516	160 275
Avskr. traktor og maskiner	80 536	88 989	96 500	102 849	110 388
Maskinleie	100 950	112 914	137 185	156 654	155 649
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	95
Leie av bygninger ³⁾	223	99	30	341	529
Leie av kvote ³⁾	7 967	10 830	15 218	16 838	20 903
Andre faste kostnader	162 601	175 265	186 303	197 497	198 232
Sum faste kostnader	748 641	807 930	892 263	930 210	974 681
Kostnader i alt	1 491 610	1 621 593	1 784 361	1 816 443	1 912 724
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,89	2,01	2,22	2,18	2,64
Netto mekaniseringskostnader pr daa	724	761	820	865	873

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - alle driftsformer

Tabell 1e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	496 370	456 643	377 372	441 736	394 685
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	77 401	82 633	91 139	94 640	98 441
Familiens arbeidsfortjeneste	418 969	374 011	286 233	347 096	296 244
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	327 276	312 353	235 011	290 275	244 321
Lønnsevne	518 024	479 334	397 208	457 121	413 701
Lønnsevne pr. time	182,81	177,36	143,36	168,94	150,89
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	344 772	336 850	272 720	316 717	289 690
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	336 260	324 119	245 150	296 427	258 178
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	496 370	456 643	377 372	441 736	394 685
Driftsoverskudd, skogbruk	8 923	12 589	13 225	9 903	11 197
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	71 369	81 635	83 804	225 230	164 346
Driftsoverskudd, andre næringer	25 004	29 275	25 292	24 944	40 011
Lønnsinntekt	412 733	426 542	462 651	493 078	527 822
Pensjoner og sykepenger	47 350	57 166	70 457	74 416	75 582
Gevinst/utbytte verdipapir	10 290	8 933	18 472	16 741	20 553
Familiens arbeid på nyanlegg	7 020	9 563	9 461	4 185	1 955
Renteinntekter	10 077	10 826	7 909	8 745	7 411
- Renteutgifter	97 957	102 622	119 120	135 681	129 080
- Kårutgifter	11 052	11 398	13 261	13 187	12 579
Nettoinntekt	980 129	979 152	936 263	1 150 109	1 101 902
Privatforbruk ekskl. skatt	587 753	558 432	630 548	601 219	618 999
Betalte skatter	256 392	285 778	283 023	299 598	266 514

Tabell 1f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	704 811	683 360	709 573	722 428	751 772
Andre krav	374 157	345 152	410 475	454 664	437 979
Omløpsmidler, jordbruk	349 844	361 230	373 862	425 500	400 491
Omløpsmidler, skogbruk	429	468	485	930	432
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	3 044	4 763	4 917	4 866	3 404
Omløpsmidler, andre næringer	288 229	346 083	385 323	466 278	635 267
Omløpsmidler i alt	1 720 512	1 741 056	1 884 635	2 074 665	2 229 346
Anleggsmidler, jordbruk	3 612 776	3 874 443	4 317 191	4 346 526	4 658 148
Anleggsmidler, skogbruk	157 294	159 629	186 269	198 170	208 734
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	118 713	180 970	224 264	250 316	294 608
Anleggsmidler, andre næringer	51 236	49 225	71 982	114 127	111 389
Privat hovedbygninger	671 897	756 861	842 403	900 114	961 985
Privat, annet	266 850	300 669	333 976	386 365	381 970
Anleggsmidler i alt	4 878 766	5 321 799	5 976 085	6 195 619	6 616 833
Eiendeler i alt	6 599 278	7 062 855	7 860 720	8 270 284	8 846 178
Eiendeler i jordbruket	3 962 620	4 235 674	4 691 052	4 772 026	5 058 640
Kortsiktig gjeld	447 558	512 510	587 888	581 959	641 662
Langsiktig gjeld	2 727 009	2 901 233	3 466 589	3 502 824	3 924 688
Gjeld i alt	3 174 567	3 413 744	4 054 476	4 084 783	4 566 350
Endring i året, kroner	162 996	238 804	360 872	13 059	329 842
Egenkapital	3 424 711	3 649 112	3 806 244	4 185 501	4 279 828
Egenkapitalprosent	52	52	48	51	48
Endring i året (sparing)	232 219	141 400	47 496	386 127	281 137
Arbeidskapital	1 272 954	1 228 546	1 296 748	1 492 706	1 587 683
Endring i året	219 541	-58 743	41 862	247 136	158 021
4) Kalkulasjonsrente	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	64	58	59	56	55
Brukers alder	47	49	48	50	49
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	15,7	23,8	32,3	39,0	31,1
Grovfôr, daa	371,4	386,0	419,8	448,1	460,7
Annet areal, daa	3,8	3,6	2,3	1,4	1,6
Jordbruksareal, daa	391,0	413,4	454,4	488,5	493,4
- herav leid areal, daa	175,5	190,5	213,1	242,5	249,3
Korn, FEm pr daa	398	425	380	483	380
Grovfôr, FEm pr daa	417	393	383	399	352
Jordbruksareal, FEm pr daa	413	393	382	405	353
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	30,0	30,3	33,6	34,4	34,7
Kumelk, liter omsatt	213 307	217 066	246 440	254 145	261 244
Melkevot	216 624	223 728	264 667	260 534	288 630
Produsert melk pr årsku, kg	7 828	7 896	8 061	8 095	8 217
Storfekjøtt, kg omsatt	6 650	6 992	6 761	8 974	7 743
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 342	2 393	2 458	2 487	2 478
Ektefelle	477	430	378	371	302
Barn under 17 år	4	8	6	10	16
Sum familie	2 823	2 831	2 843	2 868	2 795
Leid arbeid	871	915	982	993	1 120
Sum timer i jordbruket	3 695	3 746	3 825	3 861	3 916
Sum timer familie i skogbruket	44	44	63	65	62
Sum timer i tilleggsnæring	97	107	137	134	129
Familiens arbeid på nyanlegg	31	76	55	32	10
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	959	973	1 137	1 052	1 155
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,58	2,53	2,62	2,78	2,83
Havre, kr pr kg		0,00	0,00	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,48	5,62	5,65	5,47	5,27
Kukjøtt, kr pr kg	46,00	46,84	43,53	43,21	44,57
Annet storfekjøtt, kr pr kg	51,36	52,33	50,10	49,53	50,43

Tabell 2b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	3 414	22 970	18 830	14 930	18 345
Driftsbygninger	-4 631	220 482	312 898	-54 660	412 261
Maskiner og redskap	30 635	22 048	75 029	18 400	30 054
Melkevot (ku og geit)	2 228	44 158	92 831	115 919	34 471
Sum nettoinvesteringer	31 646	309 658	499 589	94 589	495 130

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	14 634	22 392	28 597	52 029	30 627
Andre planteprodukter	26 016	19 152	30 190	51 125	31 713
Planteprodukter i alt	40 650	41 544	58 787	103 154	62 340
Storfe, melk	1 169 347	1 220 673	1 392 077	1 389 970	1 375 765
Storfe, livdyr	49 506	57 924	57 008	60 516	61 211
Kuslakt	180 711	185 518	183 485	193 564	198 123
Annet storfeslakt	182 720	204 467	150 942	207 408	208 523
Andre inntekter, husdyrholdet	2 344		243	448	237
Husdyrprodukt i alt	1 584 627	1 668 485	1 783 756	1 851 905	1 843 858
Kulturlandskapsstilskudd ²⁾	67 559	62 915	67 250	72 759	77 254
Arealtilskudd, grovfôr	57 691	56 715	68 583	76 631	79 520
Arealtilskudd, korn	2 891	5 513	8 511	10 448	10 646
Arealtilskudd, annet	23	27	8	19	26
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	124 249	126 688	133 266	140 740	157 835
Bunnfradrag	-6 156	-6 086	-6 102	-6 000	-6 832
Driftstilskudd melk ku	125 371	132 050	150 755	169 914	184 389
Distriktstilskudd storfe	101 701	107 820	113 678	141 248	140 455
Distriktstilskudd sau	201	34	27	39	0
Grunntilskudd sau	1 065	263	192	258	0
Beitetilskudd	26 882	25 316	23 243	27 250	30 793
Regionale miljøtilskudd	12 064	11 404	10 624	14 700	16 102
Refunderte avløserutgifter	91 320	91 415	86 949	89 237	100 634
Andre tilskudd	1 340	3 903	13 625	1 367	4 645
Tilskudd i alt	606 201	618 002	670 610	738 609	795 467
Leieinntekter, traktor og redskap	17 544	22 787	33 955	25 809	28 514
Andre inntekter	2 458	2 872	44 187	36 413	57 455
Produksjonsinntekter i alt	2 251 480	2 353 690	2 591 295	2 755 890	2 787 634

Tabell 2d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraffôr	426 710	439 455	512 501	535 269	555 123
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	32 072	43 828	50 565	47 077	63 343
Såvarer	11 731	16 005	20 355	17 088	24 299
Handelsgjødsele og kalk	80 426	74 031	100 230	101 271	104 193
Plantevernmidler	2 238	3 407	3 263	3 640	4 832
Konserveringsmidler	16 841	13 345	17 476	20 420	21 096
Andre forbruksartikler m.v.	147 393	157 663	178 507	190 018	196 841
Kjøp av dyr	23 455	31 268	22 523	28 388	25 025
Sum variable kostnader	740 866	779 001	905 418	943 172	994 752
Leid arbeid	133 959	153 468	152 104	162 829	176 440
Drivstoff	40 466	43 012	58 613	57 767	54 599
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	12 975	15 495	11 750	10 204	20 143
Vedl.h. driftsbygninger	85 329	84 887	96 557	102 278	117 948
Vedl.h. traktor og maskiner	76 968	81 782	88 581	89 818	93 090
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 775	2 003	2 109	2 283	2 491
Avskr. driftsbygninger	127 127	150 319	192 479	207 544	226 429
Avskr. traktor og maskiner	91 357	99 920	111 513	121 578	124 042
Maskinleie	97 990	117 060	150 348	183 296	192 369
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	433	148	0	706	265
Leie av kvote ³⁾	18 328	25 410	34 596	39 855	50 992
Andre faste kostnader	171 868	182 867	206 486	229 718	222 098
Sum faste kostnader	858 575	956 370	1 105 136	1 207 875	1 280 906
Kostnader i alt	1 599 441	1 735 372	2 010 554	2 151 047	2 275 659
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,89	2,07	2,28	2,26	2,62
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,43	1,55	1,60	1,76	1,75
Netto mekaniseringskostnader pr daa	781	814	868	916	925

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 2e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	652 039	618 319	580 741	604 843	511 976
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	89 525	96 410	115 033	124 969	132 350
Familiens arbeidsfortjeneste	562 515	521 908	465 708	479 874	379 626
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	338 506	318 999	276 587	284 731	221 230
Lønnsevne	696 474	675 376	617 811	642 703	556 066
Lønnsevne pr. time	188,51	180,30	161,50	166,48	142,00
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	357 984	343 805	308 477	315 866	273 411
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	350 767	332 849	289 522	295 554	235 352
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	652 039	618 319	580 741	604 843	511 976
Driftsoverskudd, skogbruk	12 299	13 850	12 023	11 607	16 959
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	64 435	62 537	64 204	80 831	71 257
Driftsoverskudd, andre næringer	17 383	22 767	10 617	- 3 946	32 476
Lønnsinntekt	237 526	259 635	328 657	322 702	360 413
Pensjoner og sykepenger	46 154	61 954	57 406	68 498	65 796
Gevinst/utbytte verdipapir	7 608	16 952	16 052	13 718	10 307
Familiens arbeid på nyanlegg	6 026	15 496	10 742	7 454	2 130
Renteinntekter	10 715	11 890	9 530	12 171	8 390
- Renteutgifter	97 719	103 137	129 619	151 260	152 815
- Kårutgifter	10 379	11 631	16 344	15 377	14 935
Nettoinntekt	946 088	968 632	944 008	951 241	911 953
Privatforbruk ekskl. skatt	554 067	520 234	642 166	584 802	561 416
Betalte skatter	220 104	265 270	285 447	295 228	233 969

Tabell 2f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	836 971	759 456	800 764	796 556	763 002
Andre krav	403 986	434 395	549 817	497 290	544 157
Omløpsmidler, jordbruk	351 813	365 108	397 067	459 406	441 583
Omløpsmidler, skogbruk	318	511	479	1 018	681
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	6 232	7 084	7 431	7 220	3 972
Omløpsmidler, andre næringer	254 224	313 953	336 925	405 896	466 987
Omløpsmidler i alt	1 853 544	1 880 506	2 092 484	2 167 386	2 220 381
Anleggsmidler, jordbruk	4 155 732	4 620 275	5 611 255	5 852 041	6 430 354
Anleggsmidler, skogbruk	172 807	178 418	248 832	262 073	269 119
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	86 733	121 260	192 528	248 647	311 732
Anleggsmidler, andre næringer	20 725	18 175	55 772	192 276	191 827
Privat hovedbygninger	636 138	696 370	899 927	947 026	1 006 152
Privat, annet	209 606	201 993	233 161	280 103	296 012
Anleggsmidler i alt	5 281 741	5 836 491	7 241 476	7 782 166	8 505 197
Eiendeler i alt	7 135 285	7 716 997	9 333 960	9 949 552	10 725 578
Eiendeler i jordbruket	4 507 545	4 985 383	6 008 322	6 311 447	6 871 937
Kortsiktig gjeld	474 072	540 291	774 484	730 320	778 340
Langsiktig gjeld	2 605 411	2 793 022	3 737 287	3 998 973	4 857 050
Gjeld i alt	3 079 483	3 333 313	4 511 771	4 729 293	5 635 389
Endring i året, kroner	11 550	224 443	534 239	130 269	824 896
Egenkapital	4 055 803	4 383 685	4 822 189	5 220 260	5 090 189
Egenkapitalprosent	57	57	52	52	47
Endring i året (sparing)	264 309	206 395	128 540	257 248	91 055
Arbeidskapital	1 379 473	1 340 215	1 318 000	1 437 066	1 442 042
Endring i året	302 786	-91 610	-76 349	172 719	45 994

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 45 kuenheter - 2020

Tabell 3a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	Lavgruppe	Høygruppe
Antall kuenheter, gj.snitt	36,0	20,0
Driftsoverskudd før avskrivninger pr. kuenhet, gj.snitt	16 110	38 532
Driftsoverskudd før avskrivninger pr. kuenhet, største verdi	23 553	61 489
Driftsoverskudd før avskrivninger pr. kuenhet, minste verdi	9 193	28 771
Antall bruk	11	11
Brukers alder	50	46
Arealfordeling og avling		
Korn, daa	31,3	24,7
Grovfôr, daa	427,1	282,1
Annet areal, daa	4,5	0,7
Jordbruksareal, daa	462,9	307,5
- herav leid areal, daa	232,5	110,3
Korn, FEm pr daa	366	330
Grovfôr, FEm pr daa	308	320
Jordbruksareal, FEm pr daa	309	321
Husdyrproduksjon		
Antall årskyr	29,8	17,4
Kumelk, liter omsatt	217 078	126 190
Melkekvote	247 257	135 933
Produsert melk pr årsku, kg	7 940	7 968
Storfekjøtt, kg omsatt	6 954	3 700
Arbeidsforbruk, timer		
Bruker	2 489	1 933
Ektefelle	324	443
Barn under 17 år	0	34
Sum familie	2 814	2 409
Leid arbeid	1 152	940
Sum timer i jordbruket	3 966	3 350
Sum timer familie i skogbruket	56	89
Sum timer i tilleggsnæring	146	173
Familiens arbeid på nyanlegg	11	9
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	757	1 163
Oppnådde priser		
Bygg, kr pr kg	2,70	2,89
Havre, kr pr kg	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,25	5,33
Kukjøtt, kr pr kg	43,38	46,22
Annet storfekjøtt, kr pr kg	50,82	48,85

Tabell 3b. Nettoinvesteringer

År	Lavgruppe	Høygruppe
Jord, grøfter og vannanlegg	25 924	-15 444
Driftsbygninger	805 152	-11 716
Maskiner og redskap	-27 956	112 304
Melkekvote (ku og geit)	0	-364
Sum nettoinvesteringer	803 120	84 780

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 45 kuenheter - 2020

Tabell 3c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Korn	32 049	19 965
Andre planteprodukter	30 920	37 188
Planteprodukter i alt	62 969	57 153
Storfe, melk	1 140 696	672 940
Storfe, livdyr	45 623	43 016
Kuslakt	192 365	116 382
Annet storfeslakt	185 552	60 153
Andre inntekter, husdyrholdet	0	1 036
Husdyrprodukt i alt	1 564 236	893 527
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	71 818	50 208
Arealtilskudd, grovfôr	92 201	59 169
Arealtilskudd, korn	10 471	7 360
Arealtilskudd, annet	0	129
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	147 349	99 041
Bunnfradrag	-8 280	-6 000
Driftstilskudd melk ku	197 632	198 013
Distriktstilskudd storfe	121 996	63 925
Distriktstilskudd sau	0	0
Grunntilskudd sau	0	0
Beitetilskudd	26 112	19 213
Regionale miljøtilskudd	13 525	28 788
Refunderte avløserutgifter	86 015	84 534
Andre tilskudd	7 909	2 661
Tilskudd i alt	766 747	607 041
Leieinntekter, traktor og redskap	32 991	12 355
Andre inntekter	46 927	162 775
Produksjonsinntekter i alt	2 473 870	1 732 852

Tabell 3d. Kostnader pr bruk

År	Lavgruppe	Høygruppe
Kraffôr	477 988	252 658
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	70 492	22 211
Såvarer	11 565	13 580
Handelsgjødsel og kalk	96 988	54 422
Plantevernmidler	4 707	1 148
Konserveringsmidler	17 976	8 784
Andre forbruksartikler m.v.	194 304	94 474
Kjøp av dyr	48 754	16 265
Sum variable kostnader	922 775	463 542
Leid arbeid	181 460	138 773
Drivstoff	46 910	32 711
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	12 751	5 582
Vedl.h. driftsbygninger	124 005	44 923
Vedl.h. traktor og maskiner	100 865	51 381
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 416	2 189
Avskr. driftsbygninger	197 420	62 660
Avskr. traktor og maskiner	92 495	75 148
Maskinleie	231 075	60 423
Leie av dyr ³⁾	0	0
Leie av bygninger ³⁾	0	414
Leie av kvote ³⁾	63 383	6 266
Andre faste kostnader	223 859	135 154
Sum faste kostnader	1 275 640	615 625
Kostnader i alt	2 198 416	1 079 167
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	3,18	2,21
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	2,10	1,73
Netto mekaniseringskostnader pr daa	983	711

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - driftsform melk - bruk under 45 kuenheter - 2020

Tabell 3e. Resultatregning

År	Lavgruppe	Høygruppe
Resultatregning i jordbruket		
Driftsoverskudd	275 454	653 684
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	126 377	49 919
Familiens arbeidsfortjeneste	149 077	603 765
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	86 495	400 818
Lønnsevne	330 537	742 538
Lønnsevne pr. time	83,35	221,68
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	145 745	425 707
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	76 470	420 947
Regnskapssammendrag		
Driftsoverskudd, jordbruk	275 454	653 684
Driftsoverskudd, skogbruk	3 261	1 466
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	60 095	54 353
Driftsoverskudd, andre næringer	6 058	10 747
Lønnsinntekt	266 266	331 356
Pensjoner og sykepenger	37 711	24 656
Gevinst/utbytte verdipapir	14 253	6 234
Familiens arbeid på nyanlegg	2 443	1 808
Renteinntekter	1 868	14 509
- Renteutgifter	175 571	37 442
- Kårutgifter	22 165	14 562
Nettoinntekt	469 675	1 046 809
Privatforbruk ekskl. skatt	410 579	503 004
Betalte skatter	136 453	229 046

Tabell 3f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	Lavgruppe	Høygruppe
Kontanter og bankinnskudd	265 120	1 556 263
Andre krav	459 832	689 300
Omløpsmidler, jordbruk	359 650	247 189
Omløpsmidler, skogbruk	900	1 260
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	19 642	0
Omløpsmidler, andre næringer	223 800	503 284
Omløpsmidler i alt	1 328 944	2 997 296
Anleggsmidler, jordbruk	6 387 804	2 283 005
Anleggsmidler, skogbruk	335 587	124 988
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	159 153	94 043
Anleggsmidler, andre næringer	0	21 367
Privat hovedbygninger	687 218	1 225 304
Privat, annet	261 597	143 514
Anleggsmidler i alt	7 831 359	3 892 220
Eiendeler i alt	9 160 303	6 889 516
Eiendeler i jordbruket	6 747 454	2 530 194
Kortsiktig gjeld	983 022	267 306
Langsiktig gjeld	5 354 825	1 198 903
Gjeld i alt	6 337 847	1 466 209
Endring i året, kroner	1 474 259	94 947
Egenkapital	2 822 456	5 423 307
Egenkapitalprosent	31	79
Endring i året (sparing)	-548 893	438 203
Arbeidskapital	345 923	2 729 989
Endring i året	90 895	315 696

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	12	14	11	11	10
Brukers alder	51	51	51	52	52
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	16,8	16,4	18,8	30,4	17,2
Grovfôr, daa	225,3	281,7	254,9	245,9	254,6
Annet areal, daa	3,8	4,4	5,3	1,5	0,8
Jordbruksareal, daa	245,9	302,4	279,0	277,7	272,6
- herav leid areal, daa	69,2	103,2	88,7	93,1	84,6
Korn, FEm pr daa	452	381	439	460	399
Grovfôr, FEm pr daa	398	341	354	369	314
Jordbruksareal, FEm pr daa	400	341	358	378	320
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	16,3	16,2	15,5	16,0	15,4
Kumelk, liter omsatt	112 526	107 253	103 163	104 334	107 693
Melkekvote	112 902	112 658	113 603	108 875	119 528
Produsert melk pr årsku, kg	7 786	7 491	7 494	7 245	7 834
Storfekjøtt, kg omsatt	3 458	4 055	3 587	4 268	3 732
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 174	2 173	2 169	2 148	1 984
Ektefelle	373	618	509	509	523
Barn under 17 år	0	14	17	25	22
Sum familie	2 547	2 804	2 696	2 682	2 529
Leid arbeid	661	747	703	730	722
Sum timer i jordbruket	3 207	3 552	3 399	3 412	3 251
Sum timer familie i skogbruket	71	77	123	105	96
Sum timer i tilleggsnæring	50	122	161	173	174
Familiens arbeid på nyanlegg	0	113	16	18	10
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	586	668	815	843	880
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,16	2,40	2,33	2,58	2,79
Havre, kr pr kg			0,00	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,51	5,64	5,70	5,51	5,35
Kukjøtt, kr pr kg	45,76	44,99	42,54	43,00	44,37
Annet storfekjøtt, kr pr kg	51,81	53,10	48,90	48,28	47,28

Tabell 4b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 133	7 600	17 971	10 272	25 503
Driftsbygninger	-18 441	243 714	-76 678	-22 879	9 484
Maskiner og redskap	-12 157	-13 143	12 901	-25 277	141 164
Melkekvote (ku og geit)	2 116	-98	28 596	17 455	0
Sum nettoinvesteringer	-29 616	238 074	-17 210	-20 430	176 150

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4c. Produksjonsinntekter per bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	14 427	12 334	11 180	31 835	13 993
Andre planteprodukter	23 500	26 961	36 084	38 705	34 262
Planteprodukter i alt	37 928	39 296	47 264	70 540	48 254
Storfe, melk	619 547	605 037	588 269	575 328	576 443
Storfe, livdyr	32 928	41 574	24 274	44 543	37 063
Kuslakt	105 791	100 807	104 189	92 748	107 571
Annet storfeslakt	79 910	96 429	73 006	83 317	59 571
Andre inntekter, husdyrholdet	3 076		311	781	1 236
Husdyrprodukt i alt	841 251	843 847	790 049	796 716	781 884
Kulturlandskapsstilskudd ²⁾	44 079	48 144	41 317	42 686	43 864
Arealtilskudd, grovfôr	40 142	49 458	49 735	54 448	57 150
Arealtilskudd, korn	4 067	5 049	5 423	5 377	6 218
Arealtilskudd, annet	40	40	44	97	142
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	85 686	90 977	86 671	83 280	92 386
Bunnfradrag	-6 000	-6 286	-6 548	-6 000	-6 000
Driftstilskudd melk ku	124 770	132 050	151 686	176 886	196 670
Distriktstilskudd storfe	49 328	58 170	52 367	61 611	59 419
Distriktstilskudd sau	0	0	0	0	0
Grunntilskudd sau	1 204	0	0	0	0
Beitetilskudd	17 454	17 398	19 434	19 757	19 146
Regionale miljøtilskudd	16 922	10 358	10 968	15 080	20 654
Refunderte avløserutgifter	109 654	78 302	73 354	81 231	84 499
Andre tilskudd	1 256	3 084	12 977	0	2 928
Tilskudd i alt	488 602	486 744	497 430	534 453	577 076
Leieinntekter, traktor og redskap	7 751	23 374	32 958	7 240	8 196
Andre inntekter	1 399	826	667	431	84 907
Produksjonsinntekter i alt	1 376 930	1 394 086	1 368 369	1 409 381	1 500 317

Tabell 4d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraffôr	215 224	211 072	215 653	215 740	224 641
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	10 443	21 774	14 379	19 352	27 229
Såvarer	6 706	13 427	9 143	10 154	10 481
Handelsgjødsele og kalk	49 843	49 010	48 677	59 941	57 535
Plantevernmidler	1 950	1 958	1 689	797	2 182
Konserveringsmidler	10 661	10 800	9 657	8 433	10 756
Andre forbruksartikler m.v.	86 484	99 897	97 633	91 858	94 437
Kjøp av dyr	3 253	9 425	8 875	3 775	21 884
Sum variable kostnader	384 565	417 364	405 705	410 051	449 144
Leid arbeid	116 539	103 918	100 532	113 731	102 978
Drivstoff	24 691	32 775	34 455	36 120	30 335
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 007	14 513	5 988	4 428	4 702
Vedl.h. driftsbygninger	44 386	32 375	40 256	38 941	39 420
Vedl.h. traktor og maskiner	38 466	64 238	47 912	58 396	57 159
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 133	416	1 231	1 421	1 577
Avskr. driftsbygninger	41 665	57 654	48 352	48 242	51 263
Avskr. traktor og maskiner	62 823	66 912	67 908	67 596	68 656
Maskinleie	16 263	44 089	36 386	37 637	38 708
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av kvote ³⁾	2 886	3 331	4 222	3 331	2 377
Andre faste kostnader	119 929	127 215	116 380	124 372	124 634
Sum faste kostnader	469 788	547 435	503 623	534 216	521 808
Kostnader i alt	854 353	964 799	909 328	944 267	970 952
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,48	1,90	1,63	1,92	2,26
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,29	1,82	1,58	1,94	1,83
Netto mekaniseringskostnader pr daa	590	646	585	727	722

²⁾Var tidligere en del av arealtilskuddet

³⁾Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe under 20 årskyr - driftsform melk

Tabell 4e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	522 576	429 287	459 041	465 114	529 365
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	36 236	42 662	39 098	38 525	40 892
Familiens arbeidsfortjeneste	486 341	386 625	419 943	426 589	488 473
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	334 075	240 686	265 895	272 226	318 896
Lønnsevne	602 880	490 543	520 475	540 320	591 451
Lønnsevne pr. time	187,97	138,12	153,13	158,34	181,92
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	358 929	265 225	294 303	303 290	348 595
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	348 555	253 142	279 642	285 385	333 802
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	522 576	429 287	459 041	465 114	529 365
Driftsoverskudd, skogbruk	10 411	12 020	12 443	7 449	3 342
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	96 128	56 423	71 522	94 035	70 481
Driftsoverskudd, andre næringer	11 725	42 018	17 918	16 764	19 007
Lønnsinntekt	165 807	149 599	253 736	247 288	278 570
Pensjoner og sykepenger	44 610	65 435	63 325	70 633	76 690
Gevinst/utbytte verdipapir	7 019	22 027	37 440	6 299	6 377
Familiens arbeid på nyanlegg		21 335	3 062	3 767	1 989
Renteinntekter	22 522	19 324	15 562	20 690	16 313
- Renteutgifter	28 222	42 529	33 750	37 019	33 545
- Kårutgifter	12 000	12 588	16 093	15 916	12 568
Nettoinntekt	840 577	762 351	884 206	879 103	956 022
Privatforbruk ekskl. skatt	517 090	486 073	522 506	501 850	523 198
Betalte skatter	183 476	211 295	233 812	246 787	219 995

Tabell 4f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	1 564 507	1 021 936	1 276 188	1 306 635	1 423 884
Andre krav	230 052	293 265	314 436	296 503	248 687
Omløpsmidler, jordbruk	211 831	234 612	201 083	216 164	197 060
Omløpsmidler, skogbruk	1 042	893	1 222	3 157	2 142
Omløpsmidler, tilleggsnæringer			0	0	0
Omløpsmidler, andre næringer	263 568	389 204	341 833	422 866	320 169
Omløpsmidler i alt	2 271 000	1 939 910	2 134 763	2 245 325	2 191 941
Anleggsmidler, jordbruk	1 592 512	2 011 970	1 741 294	1 696 404	1 922 829
Anleggsmidler, skogbruk	111 321	130 869	131 622	135 541	128 486
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	60 579	170 290	256 859	287 367	123 075
Anleggsmidler, andre næringer	3 601	17 484	6 785	6 135	6 034
Privat hovedbygninger	680 720	955 955	1 146 230	1 116 785	810 104
Privat, annet	217 607	179 078	214 847	269 762	164 910
Anleggsmidler i alt	2 666 340	3 465 646	3 497 635	3 511 994	3 155 438
Eiendeler i alt	4 937 340	5 405 556	5 632 398	5 757 319	5 347 379
Eiendeler i jordbruket	1 804 343	2 246 582	1 942 376	1 912 568	2 119 889
Kortsiktig gjeld	160 450	319 945	179 781	170 380	230 526
Langsiktig gjeld	702 073	1 082 582	943 230	884 160	899 555
Gjeld i alt	862 523	1 402 527	1 123 011	1 054 540	1 130 081
Endring i året, kroner	-171 425	388 145	-84 819	-68 471	23 211
Egenkapital	4 074 817	4 003 029	4 509 387	4 702 779	4 217 298
Egenkapitalprosent	83	74	80	82	79
Endring i året (sparing)	429 754	43 389	141 127	193 392	230 210
Arbeidskapital	2 110 550	1 619 965	1 954 982	2 074 945	1 961 416
Endring i året	384 664	-291 420	152 205	119 964	92 307

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	29	24	20	18	19
Brukers alder	46	49	48	50	48
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	14,1	12,0	16,3	20,9	12,4
Grovfôr, daa	339,8	338,9	365,4	384,0	380,5
Annet areal, daa	1,6	5,2	1,1	2,7	0,0
Jordbruksareal, daa	355,4	356,2	382,7	407,6	392,8
- herav leid areal, daa	151,7	155,8	158,4	182,5	175,1
Korn, FEm pr daa	357	427	431	462	331
Grovfôr, FEm pr daa	392	370	337	360	308
Jordbruksareal, FEm pr daa	389	368	340	363	308
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	24,0	24,1	24,2	24,5	24,7
Kumelk, liter omsatt	164 523	170 497	171 892	174 632	179 879
Melkekvote	169 195	175 094	185 530	181 786	199 551
Produsert melk pr årsku, kg	7 545	7 777	7 767	7 854	7 925
Storfekjøtt, kg omsatt	5 953	6 029	4 483	6 898	6 025
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 250	2 239	2 325	2 368	2 361
Ektefelle	440	365	430	262	357
Barn under 17 år	3	7	6	13	30
Sum familie	2 694	2 611	2 761	2 643	2 749
Leid arbeid	1 065	970	892	978	1 103
Sum timer i jordbruket	3 759	3 581	3 653	3 621	3 852
Sum timer familie i skogbruket	46	39	26	58	70
Sum timer i tilleggsnæring	124	108	57	126	85
Familiens arbeid på nyanlegg	21	37	34	39	7
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	877	957	885	865	1 027
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,29	2,65	2,64	2,67	2,88
Havre, kr pr kg				0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,51	5,62	5,66	5,48	5,26
Kukjøtt, kr pr kg	46,23	47,40	42,82	43,57	44,20
Annet storfekjøtt, kr pr kg	51,00	52,64	49,63	49,28	50,76

Tabell 5b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	2 635	45 323	31 842	26 535	2 748
Driftsbygninger	60 137	36 915	448 010	-132 099	447 660
Maskiner og redskap	17 160	56 603	71 867	57 932	-44 086
Melkekvote (ku og geit)	2 184	62 940	99 053	134 747	-211
Sum nettoinvesteringer	82 117	201 781	650 772	87 116	406 111

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	10 731	11 558	20 777	26 513	11 871
Andre planteprodukter	16 242	14 814	20 076	45 734	25 377
Planteprodukter i alt	26 973	26 372	40 853	72 247	37 248
Storfe, melk	905 759	958 799	972 404	957 083	946 769
Storfe, livdyr	39 870	43 625	40 705	41 331	51 349
Kuslakt	150 497	142 778	131 906	137 079	156 880
Annet storfeslakt	150 715	173 234	103 128	157 168	146 428
Andre inntekter, husdyrholdet	3 888	- 273	362	525	35
Husdyrprodukt i alt	1 250 729	1 318 162	1 248 505	1 293 186	1 301 460
Kulturlandskapsstilskudd ²⁾	60 925	56 560	58 106	61 488	63 368
Arealtilskudd, grovfôr	54 763	52 378	65 638	75 136	78 129
Arealtilskudd, korn	2 113	2 954	5 226	5 697	3 295
Arealtilskudd, annet	34	42	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	117 409	114 932	114 612	118 864	129 400
Bunnfradrag	-6 000	-6 042	-6 000	-6 000	-6 474
Driftstilskudd melk ku	126 097	132 050	151 250	183 839	199 590
Distriktstilskudd storfe	86 728	91 586	82 579	107 031	110 891
Distriktstilskudd sau	443	83	79	121	0
Grunntilskudd sau	1 852	635	566	803	0
Beitetilskudd	26 528	23 888	19 897	22 200	31 083
Regionale miljøtilskudd	12 637	13 512	10 042	16 099	15 132
Refunderte avløserutgifter	90 953	101 754	96 067	97 776	96 292
Andre tilskudd	427	1 332	1 740	0	3 570
Tilskudd i alt	574 909	585 665	599 801	683 054	724 278
Leieinntekter, traktor og redskap	19 383	23 095	26 357	19 944	30 718
Andre inntekter	362	4 822	33 845	41 550	86 808
Produksjonsinntekter i alt	1 872 357	1 958 115	1 949 362	2 109 981	2 180 512

Tabell 5d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraffôr	328 763	343 993	349 531	359 556	385 207
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	24 369	23 518	29 333	51 444	58 854
Såvarer	10 141	11 450	13 176	12 608	12 762
Handelsgjødning og kalk	69 955	61 176	77 298	76 799	71 906
Plantevernmidler	1 455	1 813	1 346	1 779	1 168
Konserveringsmidler	16 217	11 047	12 611	14 808	12 234
Andre forbruksartikler m.v.	132 117	127 922	134 408	149 962	160 756
Kjøp av dyr	24 629	33 490	22 303	31 999	31 221
Sum variable kostnader	607 645	614 410	640 004	698 954	734 107
Leid arbeid	144 277	169 330	140 708	178 726	154 162
Drivstoff	35 812	35 899	39 658	45 346	42 055
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	17 026	12 380	8 009	8 002	12 343
Vedl.h. driftsbygninger	50 440	63 121	56 697	65 238	81 981
Vedl.h. traktor og maskiner	74 677	70 672	69 243	71 165	76 689
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 685	2 910	1 826	2 611	2 221
Avskr. driftsbygninger	75 948	82 289	108 930	136 483	123 536
Avskr. traktor og maskiner	80 653	89 354	91 056	92 075	93 656
Maskinleie	88 718	79 702	97 627	150 999	117 538
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	612	357	0	635	240
Leie av kvote ³⁾	9 953	9 608	10 834	21 343	31 111
Andre faste kostnader	151 294	156 378	169 354	173 071	182 593
Sum faste kostnader	731 094	772 000	793 942	945 693	918 124
Kostnader i alt	1 338 739	1 386 410	1 433 945	1 644 647	1 652 230
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,99	2,05	2,20	2,40	2,60
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,67	1,57	1,67	2,03	1,75
Netto mekaniseringskostnader pr daa	774	754	750	870	801

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe 20 - 29,9 årskyr - driftsform melk

Tabell 5e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	533 618	571 705	515 417	465 334	528 281
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	64 419	67 754	77 489	92 191	93 802
Familiens arbeidsfortjeneste	469 199	503 951	437 927	373 143	434 480
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	282 979	329 650	268 850	249 513	250 385
Lønnsevne	613 476	673 282	578 635	551 869	588 642
Lønnsevne pr. time	163,20	188,00	158,42	152,39	152,81
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	309 458	359 248	302 585	288 521	292 048
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	293 244	345 374	281 375	259 178	262 543
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	533 618	571 705	515 417	465 334	528 281
Driftsoverskudd, skogbruk	23 059	23 467	- 514	33 597	- 781
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	47 133	54 022	61 146	51 650	73 488
Driftsoverskudd, andre næringer	23 903	17 976	- 1 661	13 178	1 769
Lønnsinntekt	201 877	272 099	237 463	252 687	311 909
Pensjoner og sykepenger	63 223	63 900	71 567	69 239	21 520
Gevinst/utbytte verdipapir	6 508	24 774	8 921	25 424	12 035
Familiens arbeid på nyanlegg	4 050	9 063	6 871	8 011	1 414
Renteinntekter	9 170	10 272	7 923	7 804	5 952
- Renteutgifter	71 263	65 726	81 086	113 811	101 616
- Kårutgifter	8 722	9 688	12 889	9 378	12 069
Nettoinntekt	832 554	971 864	813 157	803 734	841 903
Privatforbruk ekskl. skatt	554 806	504 532	594 754	509 338	490 338
Betalte skatter	193 369	261 954	239 168	213 733	169 219

Tabell 5f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	633 040	709 159	575 742	491 098	560 642
Andre krav	343 619	412 919	447 440	521 871	520 123
Omløpsmidler, jordbruk	293 261	277 549	301 097	326 858	300 879
Omløpsmidler, skogbruk	255	401	343	514	126
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	13 616	17 020	249	22 330	0
Omløpsmidler, andre næringer	220 895	252 840	217 130	209 015	347 594
Omløpsmidler i alt	1 504 685	1 669 889	1 542 002	1 571 686	1 729 364
Anleggsmidler, jordbruk	2 973 961	3 212 902	3 912 566	4 321 472	4 590 452
Anleggsmidler, skogbruk	180 154	185 330	177 819	254 447	183 081
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	130 142	150 334	142 086	195 320	248 252
Anleggsmidler, andre næringer	44 247	33 725	37 030	37 322	20 247
Privat hovedbygninger	527 480	580 721	794 770	833 639	785 865
Privat, annet	168 739	186 726	150 877	177 039	146 233
Anleggsmidler i alt	4 024 724	4 349 739	5 215 149	5 819 239	5 974 130
Eiendeler i alt	5 529 410	6 019 628	6 757 150	7 390 925	7 703 494
Eiendeler i jordbruket	3 267 222	3 490 451	4 213 663	4 648 329	4 891 331
Kortsiktig gjeld	448 871	502 442	503 922	721 933	460 238
Langsiktig gjeld	1 693 317	1 555 929	2 304 220	2 827 196	3 123 283
Gjeld i alt	2 142 189	2 058 371	2 808 141	3 549 129	3 583 521
Endring i året, kroner	86 879	59 594	601 052	88 169	405 677
Egenkapital	3 387 221	3 961 256	3 949 009	3 841 796	4 119 972
Egenkapitalprosent	61	66	58	52	53
Endring i året (sparing)	101 443	291 437	157 364	84 417	334 063
Arbeidskapital	1 055 814	1 167 446	1 038 080	849 752	1 269 126
Endring i året	70 632	6 017	-57 971	-146 909	301 112
4) Kalkulasjonsrente	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	23	20	28	27	26
Brukers alder	47	48	48	49	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	17,1	43,2	49,1	54,5	50,2
Grovfôr, daa	487,7	515,4	523,4	573,1	598,6
Annet areal, daa	6,7	1,2	2,0	0,6	3,0
Jordbruksareal, daa	511,5	559,8	574,5	628,3	651,8
- herav leid areal, daa	261,0	293,4	301,0	343,3	366,8
Korn, FEm pr daa	414	436	359	494	387
Grovfôr, FEm pr daa	444	431	412	422	379
Jordbruksareal, FEm pr daa	437	431	405	428	378
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	44,6	47,5	47,4	48,6	49,5
Kumelk, liter omsatt	327 398	349 817	355 975	368 189	379 762
Melkevot	330 542	359 837	380 541	374 820	418 766
Produsert melk pr årsku, kg	8 028	8 065	8 241	8 290	8 370
Storfe kjøtt, kg omsatt	9 194	10 203	9 635	12 276	10 542
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 547	2 731	2 667	2 704	2 752
Ektefelle	577	376	290	387	176
Barn under 17 år	7	6	2	2	3
Sum familie	3 130	3 113	2 959	3 093	2 932
Leid arbeid	737	967	1 157	1 110	1 287
Sum timer i jordbruket	3 867	4 080	4 116	4 203	4 218
Sum timer familie i skogbruket	27	28	66	54	44
Sum timer i tilleggsnæring	88	96	185	123	144
Familiens arbeid på nyanlegg	60	98	86	33	13
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 256	1 204	1 443	1 262	1 355
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	3,01	2,51	2,66	2,87	2,83
Havre, kr pr kg					0,00
Kumelk, kr pr l	5,46	5,62	5,64	5,46	5,26
Kukjøtt, kr pr kg	45,84	47,05	43,93	43,12	44,77
Annet storfe kjøtt, kr pr kg	51,55	51,91	50,42	49,80	50,57

Tabell 6b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	6 768	6 906	9 874	9 091	26 989
Driftsbygninger	-79 090	424 500	369 437	-15 982	541 306
Maskiner og redskap	69 952	5 214	101 695	9 840	41 500
Melkevot (ku og geit)	2 340	52 599	113 622	143 483	73 072
Sum nettoinvesteringer	-29	489 219	594 628	146 432	682 867

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	19 663	42 433	41 025	77 266	50 731
Andre planteprodukter	39 653	18 892	35 099	59 779	35 363
Planteprodukter i alt	59 316	61 325	76 124	137 045	86 094
Storfe, melk	1 788 548	1 965 868	2 007 625	2 010 452	1 996 693
Storfe, livdyr	70 305	86 530	81 513	79 813	77 705
Kuslakt	257 894	296 103	251 480	272 294	263 091
Annet storfeslakt	276 715	317 573	215 714	291 456	311 189
Andre inntekter, husdyrholdet	15	45	131	261	0
Husdyrprodukt i alt	2 393 477	2 666 119	2 556 462	2 654 277	2 648 677
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	88 174	80 879	83 969	92 525	100 243
Arealtilskudd, grovfôr	70 540	66 998	78 091	86 664	89 141
Arealtilskudd, korn	3 257	8 908	12 071	15 681	17 721
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	152 994	165 792	164 896	178 733	203 786
Bunnfradrag	-6 435	-6 000	-6 000	-6 000	-7 413
Driftstilskudd melk ku	124 770	132 050	150 036	157 791	168 557
Distriktstilskudd storfe	147 905	162 055	159 977	196 504	193 226
Distriktstilskudd sau	0	0	0	0	0
Grunntilskudd sau	0	0	0	0	0
Beitetilskudd	32 247	32 571	27 129	33 668	35 062
Regionale miljøtilskudd	8 808	9 608	10 905	13 612	15 061
Refunderte avløserutgifter	82 216	88 186	85 778	86 807	110 012
Andre tilskudd	2 535	7 641	22 370	2 835	6 091
Tilskudd i alt	707 011	748 687	789 222	858 820	931 487
Leieinntekter, traktor og redskap	20 335	22 007	39 774	37 284	34 718
Andre inntekter	5 654	1 965	68 672	47 647	25 446
Produksjonsinntekter i alt	3 185 793	3 500 104	3 530 254	3 735 073	3 726 423

Tabell 6d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraffôr	660 549	713 877	745 526	782 590	806 401
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	53 068	83 637	79 946	55 461	80 515
Såvarer	16 359	23 274	29 887	22 900	38 045
Handelsgjødelse og kalk	109 584	106 971	136 863	134 423	145 733
Plantevernmidler	3 376	6 335	5 251	6 039	8 529
Konserveringsmidler	20 853	17 885	24 022	29 045	31 548
Andre forbruksartikler m.v.	198 433	233 787	241 778	256 713	262 597
Kjøp av dyr	32 516	43 890	28 041	36 009	21 706
Sum variable kostnader	1 094 737	1 229 657	1 291 315	1 323 181	1 395 074
Leid arbeid	130 038	169 119	180 503	172 234	220 975
Drivstoff	54 564	58 715	81 642	74 867	73 097
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 111	19 920	16 687	14 025	31 783
Vedl.h. driftsbygninger	150 681	147 764	147 146	152 775	174 435
Vedl.h. traktor og maskiner	99 945	107 395	118 371	115 055	118 896
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 225	2 024	2 657	2 415	3 040
Avskr. driftsbygninger	236 247	296 819	308 779	319 818	368 992
Avskr. traktor og maskiner	119 741	135 706	143 256	163 239	167 549
Maskinleie	152 321	212 969	232 776	264 171	306 154
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	435	0	0	1 040	385
Leie av kvote ³⁾	36 943	59 828	63 503	67 076	84 218
Andre faste kostnader	224 906	253 611	268 407	310 401	288 454
Sum faste kostnader	1 222 157	1 463 869	1 563 727	1 657 117	1 837 977
Kostnader i alt	2 316 894	2 693 527	2 855 042	2 980 298	3 233 051
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,91	2,14	2,41	2,27	2,68
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,31	1,48	1,58	1,65	1,74
Netto mekaniseringskostnader pr daa	836	923	978	970	1013

²⁾Var tidligere en del av arealtilskuddet

³⁾Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - størrelsesgruppe fra 30 årskyr - driftsform melk

Tabell 6e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	868 899	806 577	675 212	754 775	493 372
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	148 983	168 422	171 682	182 039	195 696
Familiens arbeidsfortjeneste	719 917	638 155	503 530	572 736	297 676
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	405 846	357 371	285 452	307 899	167 917
Lønnsevne	849 955	807 273	684 033	744 971	518 650
Lønnsevne pr. time	219,77	197,88	166,18	177,26	122,95
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	413 648	371 402	313 963	332 853	236 693
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	415 493	365 193	294 771	315 012	180 612
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	868 899	806 577	675 212	754 775	493 372
Driftsoverskudd, skogbruk	- 282	3 591	20 812	- 1 358	35 159
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	69 716	77 034	63 512	94 905	69 926
Driftsoverskudd, andre næringer	12 115	15 041	16 519	- 23 799	60 095
Lønnsinntekt	319 894	321 704	423 230	400 102	427 337
Pensjoner og sykepenger	25 440	57 183	44 967	67 134	93 962
Gevinst/utbytte verdipapir	9 303	4 014	12 743	8 937	10 556
Familiens arbeid på nyanlegg	11 663	19 128	16 525	8 586	2 707
Renteinntekter	6 502	8 629	8 308	11 612	7 124
- Renteutgifter	167 337	190 456	201 949	222 768	236 104
- Kårutgifter	11 623	13 295	18 911	19 157	17 940
Nettoinntekt	1 144 289	1 109 150	1 060 968	1 078 969	946 195
Privatforbruk ekskl. skatt	572 427	562 989	723 041	668 906	628 057
Betalte skatter	272 923	307 033	338 787	369 293	286 660

Tabell 6f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	714 518	636 075	774 720	792 384	656 694
Andre krav	570 851	558 956	715 415	562 704	675 362
Omløpsmidler, jordbruk	498 673	561 526	542 612	646 871	638 452
Omløpsmidler, skogbruk	20	375	284	483	525
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	174	120	15 481	89	8 402
Omløpsmidler, andre næringer	291 372	334 613	420 565	530 237	610 704
Omløpsmidler i alt	2 075 607	2 091 665	2 469 076	2 532 768	2 590 140
Anleggsmidler, jordbruk	6 983 125	8 134 936	8 344 946	8 565 458	9 508 562
Anleggsmidler, skogbruk	195 623	203 407	345 602	318 707	386 082
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	45 645	52 050	203 286	268 423	430 682
Anleggsmidler, andre næringer	0	0	88 405	371 413	388 671
Privat hovedbygninger	749 881	653 439	878 278	953 456	1 242 535
Privat, annet	256 959	236 354	299 131	353 026	455 890
Anleggsmidler i alt	8 231 232	9 280 184	10 159 647	10 830 483	12 412 422
Eiendeler i alt	10 306 840	11 371 850	12 628 723	13 363 251	15 002 562
Eiendeler i jordbruket	7 481 798	8 696 462	8 887 558	9 212 329	10 147 014
Kortsiktig gjeld	669 475	739 952	1 201 376	964 036	1 221 496
Langsiktig gjeld	4 748 488	5 474 841	5 858 572	6 049 155	7 646 146
Gjeld i alt	5 417 963	6 214 792	7 059 948	7 013 190	8 867 642
Endring i året, kroner	12 036	307 669	729 716	239 303	1 439 589
Egenkapital	4 888 877	5 157 057	5 568 776	6 350 061	6 134 920
Egenkapitalprosent	47	45	44	48	41
Endring i året (sparing)	383 342	218 448	103 006	398 485	-140 049
Arbeidskapital	1 406 133	1 351 713	1 267 700	1 568 732	1 368 644
Endring i året	552 784	-68 894	-179 266	407 296	-158 251

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	16	15	14	14	12
Brukers alder	49	50	50	51	52
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	0,0	7,0	7,1	9,0	4,2
Grovfôr, daa	390,8	406,9	422,9	451,0	501,3
Annet areal, daa	12,0	6,9	2,8	3,4	3,8
Jordbruksareal, daa	402,8	420,9	432,9	463,4	509,3
- herav leid areal, daa	210,4	246,1	264,2	300,6	340,3
Korn, FEm pr daa	0	440	272	514	444
Grovfôr, FEm pr daa	409	397	416	398	383
Jordbruksareal, FEm pr daa	397	391	411	397	381
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	33,3	35,4	37,7	38,3	41,1
Kumelk, liter omsatt	237 826	251 854	277 265	284 071	315 074
Melkekvote	241 346	256 702	300 490	291 365	340 999
Produsert melk pr årsku, kg	7 837	7 781	8 036	8 119	8 319
Storfekjøtt, kg omsatt	6 343	6 753	7 686	9 579	8 854
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 340	2 406	2 318	2 298	2 399
Ektefelle	184	190	121	127	202
Barn under 17 år	0	0	0	0	13
Sum familie	2 524	2 596	2 439	2 425	2 613
Leid arbeid	968	1 044	1 102	1 185	1 189
Sum timer i jordbruket	3 492	3 640	3 542	3 609	3 801
Sum timer familie i skogbruket	27	19	12	13	16
Sum timer i tilleggsnæring	118	103	101	110	113
Familiens arbeid på nyanlegg	66	119	64	43	0
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 167	1 046	1 083	921	998
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	0,00	2,29	1,97	2,54	2,76
Havre, kr pr kg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,47	5,57	5,66	5,46	5,24
Kukjøtt, kr pr kg	44,94	46,00	42,93	42,70	44,51
Annet storfekjøtt, kr pr kg	51,72	51,28	49,62	50,10	50,45

Tabell 7b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	-1 947	11 349	4 595	22 547	-27 540
Driftsbygninger	88 461	741 099	703 714	-35 983	33 171
Maskiner og redskap	66 474	36 732	86 238	89 536	37 989
Melkekvote (ku og geit)	2 391	70 248	130 310	148 225	157 990
Sum nettoinvesteringer	155 379	859 428	924 857	224 325	201 610

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn		7 262	3 545	10 996	3 842
Andre planteprodukter	28 853	4 977	31 762	45 552	29 381
Planteprodukter i alt	28 853	12 238	35 307	56 547	33 223
Storfe, melk	1 301 662	1 402 856	1 570 036	1 550 298	1 651 748
Storfe, livdyr	50 532	59 514	47 621	45 376	83 026
Kuslakt	197 792	173 603	196 093	188 645	219 404
Annet storfeslakt	176 867	250 390	181 247	233 390	242 899
Andre inntekter, husdyrholdet	877	- 484	549	628	0
Husdyrprodukt i alt	1 727 730	1 885 879	1 995 545	2 018 337	2 197 077
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	66 637	62 705	64 963	69 711	77 245
Arealtilskudd, grovfôr	66 587	67 172	84 258	94 676	100 312
Arealtilskudd, korn	0	5	1 950	2 093	3 287
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	127 778	135 778	144 789	153 745	173 396
Bunnfradrag	-6 625	-6 000	-6 000	-6 000	-7 250
Driftstilskudd melk ku	124 770	132 050	153 479	173 605	186 049
Distriktstilskudd storfe	133 185	142 519	162 144	195 201	211 155
Distriktstilskudd sau	168	133	113	156	0
Grunntilskudd sau	1 494	1 016	809	1 033	0
Beitetilskudd	23 285	21 500	18 016	23 269	22 825
Regionale miljøtilskudd	10 157	3 952	6 949	3 497	5 338
Refunderte avløserutgifter	95 262	87 330	89 274	86 128	102 056
Andre tilskudd	3 206	5 159	279	0	7 637
Tilskudd i alt	645 904	653 320	721 022	797 113	882 050
Leieinntekter, traktor og redskap	19 090	21 956	40 600	32 624	23 641
Andre inntekter	119	5 793	89 717	28 083	91 788
Produksjonsinntekter i alt	2 421 696	2 579 186	2 882 191	2 932 705	3 227 778

Tabell 7d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraffôr	460 578	492 281	593 588	592 494	677 198
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	29 797	48 478	78 611	79 646	58 248
Såvarer	9 368	9 204	13 691	9 461	24 963
Handelsgjødning og kalk	94 747	89 144	111 934	120 514	130 415
Plantevernmidler	2 022	2 326	2 283	2 315	3 647
Konserveringsmidler	19 938	10 361	22 177	22 507	28 562
Andre forbruksartikler m.v.	172 443	187 807	208 177	221 387	224 914
Kjøp av dyr	24 781	63 401	26 777	29 673	20 363
Sum variable kostnader	813 674	903 002	1 057 237	1 077 996	1 168 309
Leid arbeid	162 962	189 268	201 626	227 207	234 585
Drivstoff	40 336	43 982	64 670	60 430	54 806
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	14 833	19 112	11 590	7 498	19 214
Vedl.h. driftsbygninger	115 386	101 985	133 947	127 689	148 849
Vedl.h. traktor og maskiner	92 153	81 817	86 771	87 963	95 154
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 947	2 853	3 099	3 099	4 070
Avskr. driftsbygninger	141 357	193 638	244 726	253 519	256 035
Avskr. traktor og maskiner	77 983	87 228	95 202	106 141	108 912
Maskinleie	151 733	178 373	199 549	229 076	246 308
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	625	0	0	714	833
Leie av kvote ³⁾	29 010	31 833	39 861	39 466	67 756
Andre faste kostnader	181 908	192 593	213 146	223 518	232 035
Sum faste kostnader	1 010 234	1 122 681	1 294 185	1 366 320	1 468 557
Kostnader i alt	1 823 908	2 025 683	2 351 422	2 444 316	2 636 866
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,23	2,33	2,37	2,55	2,58
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,50	1,53	1,52	1,65	1,59
Netto mekaniseringskostnader pr daa	885	914	975	1012	982

²⁾Var tidligere en del av arealtilskuddet

³⁾Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - kystbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 7e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	597 788	553 503	530 769	488 389	590 912
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	93 835	110 084	134 358	146 231	147 950
Familiens arbeidsfortjeneste	503 953	443 419	396 411	342 158	442 962
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	345 970	298 943	279 739	241 263	284 102
Lønnsevne	666 915	632 686	598 037	569 365	677 547
Lønnsevne pr. time	190,99	173,83	168,86	157,75	178,24
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	362 363	326 025	318 224	295 010	334 366
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	358 944	305 993	288 779	246 736	291 398
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	597 788	553 503	530 769	488 389	590 912
Driftsoverskudd, skogbruk	- 1 548	6 524	- 1 422	- 1 152	4 550
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	26 126	43 097	7 487	46 262	19 416
Driftsoverskudd, andre næringer	2 737	- 1 256	- 13 872	7 376	- 3 574
Lønnsinntekt	299 427	294 606	311 846	300 482	306 149
Pensjoner og sykepenger	40 422	56 909	53 899	117 037	75 824
Gevinst/utbytte verdipapir	3 838	3 017	6 223	17 203	5 328
Familiens arbeid på nyanlegg	12 805	23 248	12 162	8 794	0
Renteinntekter	6 946	10 139	6 288	7 198	5 674
- Renteutgifter	103 612	136 276	155 374	173 016	173 961
- Kårutgifter	6 599	7 306	8 598	9 152	7 536
Nettoinntekt	878 330	846 206	749 406	809 420	822 783
Privatforbruk ekskl. skatt	464 533	435 594	487 683	445 680	429 307
Betalte skatter	212 105	221 517	238 013	236 785	198 866

Tabell 7f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	696 833	622 257	516 880	520 635	409 695
Andre krav	585 799	462 070	508 209	366 806	647 082
Omløpsmidler, jordbruk	352 069	381 207	429 656	437 302	481 819
Omløpsmidler, skogbruk	188	349	375	375	200
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	24 678	27 232	31 146	28 710	18 005
Omløpsmidler, andre næringer	335 086	498 954	469 692	469 205	622 156
Omløpsmidler i alt	1 994 652	1 992 068	1 955 957	1 823 033	2 178 957
Anleggsmidler, jordbruk	4 448 971	5 594 896	6 771 432	6 984 733	7 044 983
Anleggsmidler, skogbruk	110 521	113 305	125 238	152 917	136 577
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	132 488	144 977	152 466	146 360	109 344
Anleggsmidler, andre næringer	54 285	38 360	36 757	32 414	14 558
Privat hovedbygninger	381 008	342 230	338 268	381 040	481 094
Privat, annet	108 625	125 536	156 191	181 084	130 850
Anleggsmidler i alt	5 235 898	6 359 303	7 580 352	7 878 548	7 917 406
Eiendeler i alt	7 230 550	8 351 372	9 536 310	9 701 581	10 096 362
Eiendeler i jordbruket	4 801 040	5 976 103	7 201 087	7 422 035	7 526 802
Kortsiktig gjeld	566 418	598 370	782 699	683 440	980 160
Langsiktig gjeld	2 888 315	3 541 999	4 464 251	4 538 849	4 845 120
Gjeld i alt	3 454 733	4 140 369	5 246 949	5 222 289	5 825 280
Endring i året, kroner	177 247	600 311	821 884	-24 660	260 610
Egenkapital	3 775 817	4 211 003	4 289 361	4 479 292	4 271 083
Egenkapitalprosent	52	50	45	46	42
Endring i året (sparing)	483 296	237 131	125 401	189 931	270 574
Arbeidskapital	1 428 234	1 393 698	1 173 259	1 139 593	1 198 797
Endring i året	847 507	-87 253	-119 606	-33 666	-16 141

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	32	28	29	27	25
Brukers alder	48	50	50	51	50
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	30,3	44,0	60,9	74,3	63,4
Grovfôr, daa	389,8	409,0	451,6	485,9	504,6
Annet areal, daa	0,4	2,2	1,9	1,2	1,3
Jordbruksareal, daa	420,5	455,3	514,5	561,4	569,3
- herav leid areal, daa	173,1	184,6	213,2	247,9	257,6
Korn, FEm pr daa	402	427	387	486	381
Grovfôr, FEm pr daa	434	400	382	415	359
Jordbruksareal, FEm pr daa	432	403	381	424	361
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	31,6	31,4	35,7	36,9	37,1
Kumelk, liter omsatt	224 625	227 707	264 054	275 655	280 948
Melkekvote	227 659	235 627	281 455	281 431	314 643
Produsert melk pr årsku, kg	7 809	7 999	8 124	8 159	8 290
Storfekjøtt, kg omsatt	7 751	8 280	7 674	10 206	8 541
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 494	2 569	2 627	2 685	2 581
Ektefelle	547	479	422	409	245
Barn under 17 år	8	8	6	14	17
Sum familie	3 049	3 057	3 055	3 108	2 843
Leid arbeid	849	916	1 056	1 027	1 167
Sum timer i jordbruket	3 898	3 973	4 111	4 135	4 010
Sum timer familie i skogbruket	55	42	71	75	66
Sum timer i tilleggsnæring	75	67	123	93	110
Familiens arbeid på nyanlegg	27	72	52	37	15
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	791	818	1 165	1 091	1 232
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,58	2,55	2,64	2,80	2,84
Havre, kr pr kg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,50	5,64	5,64	5,46	5,29
Kukjøtt, kr pr kg	46,58	47,48	43,90	43,63	44,73
Annet storfekjøtt, kr pr kg	51,60	52,63	50,86	49,22	50,65

Tabell 8b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	6 145	23 621	21 595	8 247	30 977
Driftsbygninger	-40 602	111 193	181 590	-41 824	964 450
Maskiner og redskap	26 526	31 949	81 188	2 896	19 905
Melkekvote (ku og geit)	1 791	53 997	115 109	136 901	0
Sum nettoinvesteringer	-6 140	220 761	399 482	106 220	1 015 332

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	29 314	42 321	57 647	102 210	64 603
Andre planteprodukter	26 683	32 685	36 424	62 149	41 900
Planteprodukter i alt	55 997	75 006	94 070	164 359	106 504
Storfe, melk	1 235 792	1 285 195	1 489 106	1 504 051	1 485 678
Storfe, livdyr	50 894	59 219	57 890	69 464	49 140
Kuslakt	192 122	210 047	199 700	230 563	215 026
Annet storfeslakt	224 955	229 824	180 125	221 907	234 407
Andre inntekter, husdyrholdet	4 249	57	229	342	521
Husdyrprodukt i alt	1 708 013	1 784 341	1 927 050	2 026 327	1 984 772
Kulturlandskapsstilskudd ²⁾	74 648	69 027	75 796	83 215	91 228
Arealtilskudd, grovfôr	51 583	47 558	53 282	58 047	61 358
Arealtilskudd, korn	5 441	11 108	16 009	20 228	21 309
Arealtilskudd, annet	46	56	17	40	57
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	134 358	133 718	139 339	148 513	168 118
Bunnfradrag	-6 000	-6 000	-6 208	-6 000	-6 924
Driftstilskudd melk ku	125 972	132 050	145 705	161 084	172 441
Distriktstilskudd storfe	90 484	97 933	99 197	121 104	113 625
Distriktstilskudd sau	317	0	0	0	0
Grunntilskudd sau	1 382	0	0	0	0
Beitetilskudd	30 212	27 592	23 338	28 264	30 638
Regionale miljøtilskudd	8 117	9 964	4 649	12 819	13 924
Refunderte avløserutgifter	82 684	91 318	83 310	93 873	103 192
Andre tilskudd	253	1 692	21 569	2 650	1 388
Tilskudd i alt	599 496	616 018	656 003	723 836	770 353
Leieinntekter, traktor og redskap	16 404	21 914	32 804	27 688	31 159
Andre inntekter	3 786	1 412	29 320	59 851	41 212
Produksjonsinntekter i alt	2 383 695	2 498 690	2 739 248	3 002 060	2 934 000

Tabell 8d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraffôr	455 541	464 194	541 280	580 349	583 026
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	41 130	45 056	51 002	37 529	68 554
Såvarer	14 594	21 978	26 371	22 785	30 392
Handelsgjødsele og kalk	85 293	75 869	111 318	108 609	114 731
Plantevernmidler	2 620	4 351	4 351	5 590	7 790
Konserveringsmidler	14 715	15 252	16 318	22 860	22 448
Andre forbruksartikler m.v.	146 631	153 414	176 803	190 920	201 147
Kjøp av dyr	22 667	20 575	21 203	35 256	25 571
Sum variable kostnader	783 189	800 689	948 646	1 003 898	1 053 660
Leid arbeid	116 849	140 246	143 948	144 129	172 368
Drivstoff	43 502	44 352	61 846	63 142	61 989
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	16 172	13 264	13 087	12 444	17 024
Vedl.h. driftsbygninger	80 496	91 535	95 899	99 917	124 305
Vedl.h. traktor og maskiner	73 574	85 227	97 218	91 443	96 349
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 645	1 743	1 900	2 257	2 383
Avskr. driftsbygninger	138 534	156 572	204 184	227 056	255 469
Avskr. traktor og maskiner	105 160	119 669	135 286	149 349	151 725
Maskinleie	90 244	115 716	169 629	206 435	207 810
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	554	306	0	1 093	182
Leie av kvote ³⁾	13 993	25 287	40 641	47 316	61 191
Andre faste kostnader	183 007	198 157	224 267	262 577	249 187
Sum faste kostnader	863 730	992 074	1 187 904	1 307 158	1 399 983
Kostnader i alt	1 646 920	1 792 763	2 136 550	2 311 057	2 453 643
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,74	1,98	2,32	2,14	2,50
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,40	1,60	1,72	1,84	1,83
Netto mekaniseringskostnader pr daa	750	799	884	906	901

2)Var tidligere en del av arealtilskuddet

3)Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - indre bygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 8e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	736 775	705 927	602 697	691 004	480 357
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	100 158	105 712	127 178	138 778	151 851
Familiens arbeidsfortjeneste	636 617	600 216	475 519	552 225	328 506
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	348 984	335 140	256 921	296 751	186 339
Lønnsevne	753 467	740 462	619 467	696 355	500 873
Lønnsevne pr. time	193,31	186,38	150,68	168,40	124,91
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	365 538	355 535	288 788	320 404	244 242
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	359 276	349 167	269 900	308 436	203 337
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	736 775	705 927	602 697	691 004	480 357
Driftsoverskudd, skogbruk	19 711	22 776	20 292	21 036	20 896
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	79 820	49 944	72 005	70 298	93 064
Driftsoverskudd, andre næringer	9 558	12 604	20 758	- 20 969	62 853
Lønnsinntekt	206 946	229 485	358 686	354 624	413 384
Pensjoner og sykepenger	52 050	75 195	70 519	65 140	91 530
Gevinst/utbytte verdipapir	6 514	20 837	15 517	14 967	10 194
Familiens arbeid på nyanlegg	5 200	15 661	10 524	9 366	3 157
Renteinntekter	11 982	12 713	10 627	14 555	7 726
- Renteutgifter	113 940	110 337	146 533	172 513	177 551
- Kårutgifter	12 236	14 115	18 248	17 854	16 910
Nettoinntekt	1 002 380	1 020 690	1 016 844	1 029 655	988 700
Privatforbruk ekskl. skatt	570 600	525 547	691 439	665 431	611 851
Betalte skatter	235 544	295 557	315 046	353 109	281 040

Tabell 8f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	922 654	792 523	922 353	899 215	928 039
Andre krav	385 091	486 622	640 722	631 727	635 490
Omløpsmidler, jordbruk	407 928	422 211	446 533	543 752	523 104
Omløpsmidler, skogbruk	402	711	673	1 000	944
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	125	86	83	89	96
Omløpsmidler, andre næringer	217 565	217 866	311 151	389 257	435 027
Omløpsmidler i alt	1 933 765	1 920 018	2 321 515	2 465 040	2 522 701
Anleggsmidler, jordbruk	4 607 474	4 968 764	6 111 259	6 474 022	7 574 083
Anleggsmidler, skogbruk	235 741	248 470	318 283	328 942	364 682
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	63 281	100 127	164 659	258 636	352 541
Anleggsmidler, andre næringer			85 356	371 413	404 218
Privat hovedbygninger	745 935	841 675	1 181 300	1 326 364	1 273 384
Privat, annet	284 742	247 152	300 971	374 036	364 361
Anleggsmidler i alt	5 937 173	6 406 189	8 161 829	9 133 415	10 333 269
Eiendeler i alt	7 870 938	8 326 207	10 483 344	11 598 455	12 855 969
Eiendeler i jordbruket	5 015 403	5 390 975	6 557 793	7 017 774	8 097 187
Kortsiktig gjeld	531 586	634 720	883 950	949 035	924 028
Langsiktig gjeld	2 925 757	2 982 484	4 242 861	4 565 706	6 033 093
Gjeld i alt	3 457 343	3 617 204	5 126 811	5 514 741	6 957 121
Endring i året, kroner	-10 161	116 306	488 397	307 058	1 512 270
Egenkapital	4 413 595	4 709 003	5 356 533	6 083 714	5 898 848
Egenkapitalprosent	56	57	51	52	46
Endring i året (sparing)	223 567	211 342	163 026	316 139	-27 362
Arbeidskapital	1 402 178	1 285 298	1 437 565	1 516 005	1 598 673
Endring i året	127 301	-168 461	16 738	165 603	57 589

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	16	15	16	15	14
Brukers alder	45	46	44	46	47
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	2,4	2,9	2,4	3,3	3,1
Grovfôr, daa	315,4	321,9	359,4	377,2	374,8
Annet areal, daa	2,4	2,9	2,5	0,1	0,1
Jordbruksareal, daa	320,2	327,7	364,3	380,6	378,0
- herav leid areal, daa	145,3	146,1	168,1	178,5	177,2
Korn, FEm pr daa	320	325	360	300	334
Grovfôr, FEm pr daa	384	370	352	364	316
Jordbruksareal, FEm pr daa	383	369	352	364	316
Husdyrproduksjon					
Antall årskyr	23,4	23,0	26,2	26,4	25,4
Kumelk, liter omsatt	166 151	162 414	187 542	187 497	180 368
Melkekvote	169 834	168 542	202 895	194 145	197 488
Produsert melk pr årsku, kg	7 866	7 810	7 936	7 899	7 793
Storfekjøtt, kg omsatt	4 754	4 827	4 297	6 194	5 682
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 042	2 050	2 276	2 307	2 379
Ektefelle	628	579	524	529	575
Barn under 17 år		15	12	11	22
Sum familie	2 671	2 644	2 812	2 848	2 976
Leid arbeid	820	785	744	754	787
Sum timer i jordbruket	3 491	3 429	3 556	3 601	3 764
Sum timer familie i skogbruket	39	74	94	96	103
Sum timer i tilleggsnæring	121	185	194	229	201
Familiens arbeid på nyanlegg	5	40	52	13	13
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 086	1 187	1 133	1 104	1 187
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Havre, kr pr kg	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kumelk, kr pr l	5,44	5,65	5,65	5,52	5,29
Kukjøtt, kr pr kg	45,50	46,12	43,36	42,65	44,02
Annet storfekjøtt, kr pr kg	49,80	53,00	47,70	49,56	50,06

Tabell 9b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	3 313	33 375	26 275	19 850	39 292
Driftsbygninger	-25 781	-96 129	208 930	-95 198	-59 138
Maskiner og redskap	3 015	-11 120	54 058	-20 085	50 398
Melkekvote (ku og geit)	2 937	-299	19 659	48 000	0
Sum nettoinvesteringer	-16 517	-74 173	308 923	-47 433	30 552

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	-92	322	-2 135	0	0
Andre planteprodukter	21 847	8 067	17 517	36 484	24 396
Planteprodukter i alt	21 755	8 389	15 382	36 484	24 396
Storfe, melk	904 142	918 050	1 060 498	1 034 985	953 760
Storfe, livdyr	45 701	53 919	63 623	58 539	52 234
Kuslakt	140 806	151 645	143 065	131 556	147 251
Annet storfeslakt	104 102	111 211	71 533	157 060	153 998
Andre inntekter, husdyrholdet	0	0	0	470	0
Husdyrprodukt i alt	1 194 752	1 234 826	1 338 719	1 382 610	1 307 243
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	54 304	51 714	53 762	56 782	58 913
Arealtilskudd, grovfôr	61 013	63 350	82 599	93 239	95 913
Arealtilskudd, korn	681	575	664	642	954
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	100 501	104 473	112 176	114 610	129 586
Bunnfradrag	-6 000	-6 333	-6 000	-6 000	-6 000
Driftstilskudd melk ku	124 770	132 050	157 526	182 363	200 867
Distriktstilskudd storfe	92 652	91 575	97 516	127 152	130 151
Distriktstilskudd sau	0	0	0	0	0
Grunntilskudd sau	0	0	0	0	0
Beitetilskudd	23 819	24 881	27 643	29 139	33 323
Regionale miljøtilskudd	21 867	21 544	24 671	28 539	31 723
Refunderte avløserutgifter	104 650	95 679	91 512	83 796	88 319
Andre tilskudd	1 648	6 881	10 905	333	9 225
Tilskudd i alt	579 906	586 388	652 973	710 596	772 974
Leieinntekter, traktor og redskap	18 279	25 248	30 227	16 068	24 365
Andre inntekter	2 143	2 676	31 296	1 998	50 139
Produksjonsinntekter i alt	1 816 835	1 857 528	2 068 597	2 147 756	2 179 117

Tabell 9d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraffôr	335 180	340 449	389 387	400 714	392 536
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	16 230	36 885	25 231	33 866	58 993
Såvarer	8 370	11 655	15 281	13 951	14 044
Handelsgjødning og kalk	56 370	55 488	69 893	70 103	72 353
Plantevernmidler	1 691	2 727	2 149	1 368	1 686
Konserveringsmidler	17 997	12 771	15 460	14 080	15 024
Andre forbruksartikler m.v.	123 869	135 451	155 633	159 117	160 977
Kjøp av dyr	23 706	19 093	21 191	14 828	28 967
Sum variable kostnader	583 412	614 518	694 225	708 028	744 580
Leid arbeid	139 176	142 349	123 554	136 403	127 419
Drivstoff	34 524	39 543	47 452	45 607	43 688
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	4 722	16 042	9 469	8 698	16 789
Vedl.h. driftsbygninger	64 937	55 378	65 032	82 809	81 502
Vedl.h. traktor og maskiner	68 569	75 314	74 512	88 625	87 454
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 866	1 637	1 624	1 568	1 536
Avskr. driftsbygninger	90 084	95 326	125 549	129 512	118 424
Avskr. traktor og maskiner	77 125	75 749	82 698	85 998	93 253
Maskinleie	59 740	58 255	72 348	98 919	82 520
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av kvote ³⁾	16 314	19 219	19 035	26 787	17 294
Andre faste kostnader	139 548	144 599	168 428	176 358	163 851
Sum faste kostnader	696 605	723 412	789 702	881 285	833 728
Kostnader i alt	1 280 016	1 337 929	1 483 927	1 589 312	1 578 308
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,92	1,96	2,03	2,29	2,49
Netto mek.kostn. pr liter omsatt melk	1,41	1,46	1,39	1,69	1,65
Netto mekaniseringskostnader pr daa	734	723	715	833	787

²⁾Var tidligere en del av arealtilskuddet

³⁾Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - fjellbygder - alle bruk - driftsform melk

Tabell 9e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	536 819	519 599	584 670	558 444	600 808
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	63 947	65 374	76 112	80 268	76 397
Familiens arbeidsfortjeneste	472 871	454 224	508 558	478 176	524 411
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	306 667	302 856	315 034	295 404	298 143
Lønnsevne	612 047	596 574	632 112	614 579	651 830
Lønnsevne pr. time	175,34	174,00	177,77	170,66	173,18
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	336 073	335 746	339 794	324 429	332 863
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	322 098	321 101	329 142	306 927	313 612
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	536 819	519 599	584 670	558 444	600 808
Driftsoverskudd, skogbruk	11 322	4 516	8 798	6 544	26 362
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	71 974	105 483	99 691	132 053	86 627
Driftsoverskudd, andre næringer	47 680	65 762	13 664	16 128	18 409
Lønnsinntekt	236 785	280 943	288 939	285 980	315 988
Pensjoner og sykepenger	40 096	42 282	36 709	29 239	26 324
Gevinst/utbytte verdipapir	13 566	23 635	25 622	8 217	12 069
Familiens arbeid på nyanlegg	902	7 434	9 895	2 762	2 731
Renteinntekter	11 949	12 106	10 378	12 523	13 201
- Renteutgifter	59 384	56 558	76 427	92 698	75 243
- Kårutgifter	10 447	11 320	19 670	16 729	18 213
Nettoinntekt	901 263	993 882	982 270	942 462	1 009 063
Privatforbruk ekskl. skatt	610 537	594 957	688 031	569 516	595 022
Betalte skatter	197 223	252 489	273 302	245 588	217 148

Tabell 9f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	805 745	834 930	828 783	869 295	908 756
Andre krav	259 964	309 228	421 460	377 088	359 265
Omløpsmidler, jordbruk	239 326	242 417	278 896	328 215	302 358
Omløpsmidler, skogbruk	281	300	218	1 651	818
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	0	0	0	0	0
Omløpsmidler, andre næringer	246 681	308 315	267 470	376 758	496 790
Omløpsmidler i alt	1 551 996	1 695 190	1 796 826	1 953 006	2 067 987
Anleggsmidler, jordbruk	2 959 010	2 995 141	3 689 842	3 675 295	3 539 914
Anleggsmidler, skogbruk	109 224	112 766	231 095	243 588	262 787
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	87 883	136 991	278 096	326 133	281 229
Anleggsmidler, andre næringer	28 614	31 918	18 790	19 032	19 310
Privat hovedbygninger	671 673	779 273	881 391	792 471	954 395
Privat, annet	160 315	194 154	177 605	203 441	335 112
Anleggsmidler i alt	4 016 719	4 250 242	5 276 819	5 259 962	5 392 747
Eiendeler i alt	5 568 715	5 945 432	7 073 645	7 212 968	7 460 735
Eiendeler i jordbruket	3 198 336	3 237 558	3 968 738	4 003 510	3 842 271
Kortsiktig gjeld	266 697	305 946	568 888	380 389	387 640
Langsiktig gjeld	1 681 814	1 690 381	2 184 841	2 474 967	2 391 755
Gjeld i alt	1 948 511	1 996 327	2 753 730	2 855 356	2 779 396
Endring i året, kroner	-110 725	50 428	365 638	-43 352	162 359
Egenkapital	3 620 205	3 949 105	4 319 916	4 357 612	4 681 339
Egenkapitalprosent	65	66	61	60	63
Endring i året (sparing)	126 804	166 424	68 780	214 075	244 063
Arbeidskapital	1 285 300	1 389 244	1 227 938	1 572 617	1 680 347
Endring i året	109 036	47 489	-207 220	378 153	72 921

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 10a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	22	23	22	24	26
Brukers alder	50	51	53	54	52
Arealfordeling og avling					
Korn, daa	43,6	49,8	52,1	48,5	61,0
Grovfôr, daa	420,6	401,0	422,3	407,0	424,7
Annet areal, daa	6,8	3,2	2,7	3,3	2,4
Jordbruksareal, daa	471	454,0	477,1	458,8	488,2
- herav leid areal, daa	253,5	236,2	252,8	243,5	265,3
Korn, FEm pr daa	423	423	479	534	393
Grovfôr, FEm pr daa	340	353	325	340	304
Jordbruksareal, FEm pr daa	343	358	340	358	314
Husdyrproduksjon					
Antall kalvinger	32,7	29,4	35,3	32,7	35,2
Kumelk, liter omsatt					
Produsert melk pr årsku, kg					
Storfekjøtt, kg omsatt	9 027	9 841	8 901	9 696	9 368
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 241	1 142	1 132	1 025	1 100
Ektefelle	390	358	392	375	318
Barn under 17 år	50	27	49	40	26
Sum familie	1 681	1 527	1 574	1 440	1 444
Leid arbeid	512	498	621	481	556
Sum timer i jordbruket	2 193	2 025	2 194	1 922	2 000
Sum timer familie i skogbruket	33	59	44	42	65
Sum timer i tilleggsnæring	205	217	205	267	237
Familiens arbeid på nyanlegg		7	50	13	7
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 004	1 764	1 678	1 716	1 620
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,27	2,36	2,42	2,50	2,50
Havre, kr pr kg	2,14			2,25	2,49
Kumelk, kr pr l					0,00
Kukjøtt, kr pr kg	48,23	47,60	45,62	46,55	47,44
Annet storfekjøtt, kr pr kg	58,25	58,43	56,83	54,60	57,30

Tabell 10b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	7 635	20 596	8 298	4 715	24 590
Driftsbygninger	-53 298	-72 701	177 685	-93 715	8 274
Maskiner og redskap	22 881	10 753	72 230	94 749	68 634
Melkekvote (ku og geit)	0	0	0	0	0
Sum nettoinvesteringer	-22 782	-41 352	258 212	5 750	101 497

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 10c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Korn	42 472	46 298	56 838	61 361	54 377
Andre planteprodukter	16 952	40 808	47 663	52 323	13 879
Planteprodukter i alt	59 424	87 106	104 501	113 684	68 256
Storfe, melk	0	0	0	0	0
Storfe, livdyr	122 511	164 431	136 373	126 968	136 795
Kuslakt	148 592	122 367	163 182	112 510	164 181
Annet storfeslakt	370 650	427 118	338 519	407 786	340 823
Andre inntekter, husdyrholdet	1 523	0	0	427	0
Husdyrprodukt i alt	643 276	714 054	638 958	647 692	641 799
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	81 180	71 705	68 494	70 727	71 923
Arealtilskudd, grovfôr	57 181	54 267	61 644	66 260	72 437
Arealtilskudd, korn	10 050	11 155	13 993	15 358	15 385
Arealtilskudd, annet	0	0	0	0	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	169 711	159 935	169 475	159 073	172 300
Bunnfradrag	-6 000	-6 906	-6 145	-6 032	-6 000
Driftstilskudd til kjøttfeproduksjon	83 233	81 469	95 322	95 795	106 081
Distriktstilskudd storfe	58 786	78 514	73 068	79 345	78 701
Distriktstilskudd sau	0	0	0	0	0
Grunntilskudd sau	27	134	186	0	0
Beitetilskudd	44 390	43 925	40 052	46 928	58 339
Regionale miljøtilskudd	18 855	18 943	21 255	20 554	20 607
Refunderte avløserutgifter	51 818	54 681	59 737	63 135	59 045
Andre tilskudd	19 756	32 178	26 489	9 796	26 003
Tilskudd i alt	588 987	588 844	623 570	620 939	674 823
Leieinntekter, traktor og redskap	26 957	22 873	18 718	18 916	26 342
Andre inntekter	6 966	11 440	26 742	49 056	41 532
Produksjonsinntekter i alt	1 325 610	1 424 317	1 412 489	1 450 286	1 452 751

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Tabell 10d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Krafftôr	124 209	147 828	154 422	154 747	153 146
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	42 596	64 294	83 129	67 683	63 475
Såvarer	15 886	14 586	16 006	11 904	15 142
Handelsgjødning og kalk	71 705	68 179	68 998	71 819	73 833
Plantevernmidler	2 750	3 363	3 051	3 193	2 928
Konserveringsmidler	3 308	5 502	8 059	8 239	6 222
Andre forbruksartikler m.v.	65 607	73 062	87 384	67 537	82 414
Kjøp av dyr	56 527	89 215	52 072	48 906	32 913
Sum variable kostnader	382 587	466 028	473 120	434 028	430 073
Leid arbeid	73 484	80 083	111 078	90 389	88 372
Drivstoff	34 476	33 364	45 308	41 572	40 839
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 302	12 667	10 390	9 744	8 317
Vedl.h. driftsbygninger	34 434	35 122	30 702	44 073	42 687
Vedl.h. traktor og maskiner	67 726	71 184	58 311	54 671	79 508
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 710	2 593	3 026	3 212	3 414
Avskr. driftsbygninger	102 449	98 657	112 293	113 993	117 237
Avskr. traktor og maskiner	48 052	53 797	64 044	76 235	81 341
Maskinleie	177 113	176 856	194 246	198 551	176 498
Leie av dyr	0	0	0	0	534
Leie av bygninger	0	0	0	0	1 838
Leie av kvote	0	0	0	0	1 432
Andre faste kostnader	170 017	170 306	169 509	179 190	186 835
Sum faste kostnader	716 763	734 629	798 908	811 629	828 853
Kostnader i alt	1 099 350	1 200 657	1 272 028	1 245 657	1 258 926
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,91	1,98	2,18	2,22	2,39
Netto mek.kostnader pr liter omsatt melk	0	0	0	0	0
Netto mekaniseringskostnader pr daa	656	708	741	795	749

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform ammeku

Tabell 10e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	226 261	223 660	140 462	204 629	193 825
- Renter av jordbruksaktiva ³⁾	74 675	72 488	76 773	80 992	83 035
Familiens arbeidsfortjeneste	151 586	151 172	63 688	123 637	110 790
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	157 358	173 088	72 597	152 078	129 979
Lønnsevne	225 070	231 255	174 767	214 026	199 162
Lønnsevne pr. time	102,63	114,22	79,65	111,37	99,57
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	196 432	226 146	164 915	218 470	197 128
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	166 092	192 451	96 949	168 729	147 041
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	226 261	223 660	140 462	204 629	193 825
Driftsoverskudd, skogbruk	4 875	15 168	7 214	5 517	- 2 031
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	82 254	87 502	81 152	101 169	101 115
Driftsoverskudd, andre næringer	37 752	59 127	47 760	74 136	21 906
Lønnsinntekt	706 979	654 539	656 642	723 985	617 551
Pensjoner og sykepenger	68 137	58 072	107 534	100 842	95 592
Gevinst/utbytte verdipapir	12 731	- 20 232	21 424	17 711	28 840
Familiens arbeid på nyanlegg	0	1 199	10 256	2 757	1 380
Renteinntekter	14 332	15 688	8 338	5 406	3 718
- Renteutgifter	99 767	86 896	90 729	111 607	110 923
- Kårutgifter	11 045	10 609	8 469	9 055	10 979
Nettoinntekt	1 042 509	997 220	981 584	1 115 492	939 995
Privatforbruk ekskl. skatt	604 814	542 364	571 698	557 215	598 946
Betalte skatter	310 538	306 817	314 737	339 592	251 301

Tabell 10f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	660 738	616 467	596 264	518 041	453 666
Andre krav	417 379	369 231	421 604	347 838	408 714
Omløpsmidler, jordbruk	394 550	383 450	397 388	415 956	359 729
Omløpsmidler, skogbruk	1 084	879	954	867	713
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	1 333	10 988	11 098	11 009	9 684
Omløpsmidler, andre næringer	325 921	493 797	678 504	841 219	1 028 117
Omløpsmidler i alt	1 801 004	1 874 812	2 105 812	2 134 930	2 260 623
Anleggsmidler, jordbruk	3 326 401	3 217 697	3 579 853	3 648 103	3 823 966
Anleggsmidler, skogbruk	130 331	174 236	171 164	172 155	225 621
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	109 356	226 854	234 520	249 305	248 191
Anleggsmidler, andre næringer	32 298	29 728	43 515	78 302	9 765
Privat hovedbygninger	733 244	704 714	716 065	686 825	666 570
Privat, annet	236 262	240 576	260 727	362 712	332 658
Anleggsmidler i alt	4 567 893	4 593 804	5 005 843	5 197 402	5 306 772
Eiendeler i alt	6 368 897	6 468 617	7 111 655	7 332 332	7 567 395
Eiendeler i jordbruket	3 720 952	3 601 147	3 977 241	4 064 060	4 183 695
Kortsiktig gjeld	418 950	364 946	499 793	388 967	407 190
Langsiktig gjeld	2 854 026	2 709 814	3 019 266	3 076 379	3 224 751
Gjeld i alt	3 272 977	3 074 760	3 519 058	3 465 346	3 631 941
Endring i året, kroner	1 155	-3 367	406 471	-175 570	-66 713
Egenkapital	3 095 920	3 393 857	3 592 597	3 866 986	3 935 454
Egenkapitalprosent	49	52	51	53	52
Endring i året (sparing)	248 454	223 231	72 498	352 661	422 979
Arbeidskapital	1 382 054	1 509 867	1 606 019	1 745 963	1 853 433
Endring i året	137 558	195 122	65 796	222 619	268 997

3) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 11a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	17	19	19	20	19
Brukers alder	54	55	54	55	56
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	279,3	269,8	278,3	284,4	289,8
Havre, daa	34,9	35,9	49,8	47,6	40,4
Hvete, daa	7,6	3,2	3,2	0,0	12,3
Annet korn, daa	0,0	0,0	8,8	13,3	0,0
Oljefrø og tørre erter, daa	0,0	0,0	0,0	1,8	0,9
Korn i alt, daa	321,9	308,8	340,1	347,1	343,4
Grovfôr, daa	16,8	16,6	13,6	13,9	18,8
Annet areal i alt, daa	4,3	3,9	5,2	5,0	4,5
Jordbruksareal, daa	343,0	329,3	358,8	366,0	366,7
- herav leid areal, daa	36,4	50,6	88,4	90,0	82,3
Bygg, kg pr daa	412	396	375	428	322
Havre, kg pr daa	328	379	278	343	262
Hvete, kg pr daa	446	495	217	0	431
Oljefrø, kg pr daa	0	0	0	0	122
Korn ialt, FEm pr daa	387	377	349	395	305
Grovfôr, FEm pr daa	342	384	249	398	265
Jordbruksareal, FEm pr daa	387	378	340	390	299
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	630	481	450	444	515
Ektefelle	71	54	59	43	35
Barn under 17 år	31	9	24	0	0
Sum familie	731	544	533	487	550
Leid arbeid	192	100	61	65	30
Sum timer i jordbruket	923	644	594	552	580
Sum timer familie i skogbruket	71	68	26	27	24
Sum timer i tilleggsnæring	54	57	50	41	73
Familiens arbeid på nyanlegg	0	12	3	1	0
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	2 109	2 151	2 250	2 203	2 440
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,51	2,46	2,53	2,62	2,70
Havre, kr pr kg	2,58	3,00	2,55	2,61	2,73
Hvete, kr pr kg	0,00	2,60	2,63	0,00	2,88

Tabell 11b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	3 890	-1 364	17 591	-15 150	20 935
Driftsbygninger	-17 421	145 955	-28 363	3 876	234 131
Maskiner og redskap	8 940	-46 298	-2 370	-9 277	67 848
Sum nettoinvesteringer	-4 591	98 294	-13 142	-20 551	322 914

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 11c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Bygg	284 439	271 473	269 570	319 632	247 959
Havre	29 344	36 811	32 687	43 502	27 834
Hvete	11 054	4 269	1 801	0	15 239
Annet korn, oljefrø og tørre erter	544	37	5 329	17 345	1 027
Andre planteprodukter	34 903	36 782	8 504	14 399	11 625
Planteprodukter i alt	360 284	349 373	317 891	394 878	303 684
Storfeslakt	0	1 389	0	0	0
Andre inntekter, husdyrholdet	- 15	- 63	0	354	463
Husdyrprodukt i alt	- 15	1 327	0	354	463
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	62 497	56 359	55 808	57 988	60 843
Arealtilskudd, grovfôr	1 598	1 503	1 320	1 389	1 933
Arealtilskudd, korn	72 278	75 259	90 063	98 350	108 510
Arealtilskudd, annet	329	291	0	2 250	1 618
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	1	1	0	584	628
Bunnfradrag	-6 520	-6 737	-6 316	-6 000	-7 357
Beitetilskudd	132	101	15	314	330
Regionale miljøtilskudd	17 207	13 847	21 526	24 074	18 041
Refunderte avløserutgifter	0	0	0	0	0
Andre tilskudd	25 476	10 725	15 922	12 312	16 981
Tilskudd i alt	172 999	151 349	178 337	191 261	201 528
Leieinntekter, traktor og redskap	10 370	11 655	14 300	9 377	13 007
Andre inntekter	3 353	22 736	33 268	38 120	67 018
Produksjonsinntekter i alt	546 990	536 440	543 796	633 989	585 700

Tabell 11d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Førkostnader i alt	957	1 098	1 167	120	84
Såvarer	30 923	33 893	36 704	40 098	40 199
Handelsgjødsel og kalk	77 864	58 630	72 578	73 723	86 378
Plantevernmidler	17 013	19 001	17 052	17 944	18 381
Konserveringsmidler	0	0	0	0	0
Kjøp av dyr	0	5 144	0	0	0
Sum variable kostnader	131 999	121 825	131 821	137 791	152 974
Leid arbeid	8 561	13 107	2 035	6 480	3 872
Drivstoff	20 293	22 332	22 252	29 250	19 390
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	3 901	6 258	4 552	4 269	10 641
Vedl.h. driftsbygninger	16 199	15 614	9 930	16 590	23 135
Vedl.h. traktor og maskiner	41 532	39 811	42 909	45 202	51 531
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	1 551	1 572	2 700	2 007	1 986
Avskr. driftsbygninger	30 896	31 433	32 453	34 309	43 415
Avskr. traktor og maskiner	64 312	70 173	70 707	71 002	81 737
Maskinleie	65 435	74 288	101 819	103 899	104 624
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	175	0	175	352	393
Leie av kvote ³⁾	0	0	0	0	0
Andre faste kostnader	81 772	88 515	100 824	108 066	110 252
Sum faste kostnader	334 626	363 102	390 356	421 426	450 978
Kostnader i alt	466 625	484 927	522 177	559 217	603 952
Netto mek.kostn. pr Fem totalavl.	1,44	1,65	1,92	1,75	2,33
Netto mekaniseringskost. pr daa	559	624	652	684	698

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn

Tabell 11e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	80 365	51 513	21 619	74 772	- 18 252
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	31 691	31 957	32 597	33 742	36 975
Familiens arbeidsfortjeneste	48 674	19 557	- 10 978	41 030	- 55 227
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	101 968	60 637	- 34 682	138 633	- 181 052
Lønnsevne	57 235	32 663	- 8 943	47 510	- 51 355
Lønnsevne pr. time	62,03	50,70	-15,06	86,10	-88,53
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	135 886	122 432	- 11 430	172 137	- 121 904
Vederl. til fam. arb.og egenkap. pr årsv.	124 442	91 919	- 18 054	152 055	- 138 349

Regnskapssammendrag

Driftsoverskudd, jordbruk	80 365	51 513	21 619	74 772	- 18 252
Driftsoverskudd, skogbruk	12 236	14 221	17 735	2 579	1 541
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	55 163	71 734	112 438	1 051 641	708 915
Driftsoverskudd, andre næringer	35 790	27 856	58 085	42 080	32 717
Lønnsinntekt	753 676	755 553	777 325	805 865	901 900
Pensjoner og sykepenger	101 987	120 582	120 155	142 676	129 604
Gevinst/utbytte verdipapir	11 139	8 577	14 239	29 009	43 615
Familiens arbeid på nyanlegg	0	2 312	551	148	0
Renteinntekter	8 850	7 407	5 813	6 640	7 739
- Renteutgifter	48 883	59 543	86 888	96 596	81 572
- Kårutgifter	14 428	11 979	10 258	11 629	9 383
Nettoinntekt	995 894	988 232	1 030 815	2 047 184	1 716 824
Privatforbruk ekskl. skatt	657 823	652 275	722 469	711 972	699 713
Betalte skatter	295 381	282 341	290 030	325 564	337 589

Tabell 11f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	763 327	753 404	726 682	787 275	893 862
Andre krav	265 913	246 188	296 592	843 798	416 655
Omløpsmidler, jordbruk	149 006	164 737	139 193	192 809	127 410
Omløpsmidler, skogbruk	71	47	58	58	8
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	0	0	0	0	0
Omløpsmidler, andre næringer	284 247	376 726	382 695	428 277	1 077 144
Omløpsmidler i alt	1 462 565	1 541 104	1 545 220	2 252 216	2 515 078
Anleggsmidler, jordbruk	1 434 782	1 483 086	1 489 346	1 504 991	1 846 434
Anleggsmidler, skogbruk	197 791	177 618	146 963	142 506	140 465
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	337 107	514 994	531 201	507 021	636 507
Anleggsmidler, andre næringer	132 283	113 997	156 410	75 911	76 931
Privat hovedbygninger	868 191	1 199 381	1 329 270	1 352 165	1 470 305
Privat, annet	466 234	552 288	640 525	641 365	614 989
Anleggsmidler i alt	3 436 388	4 041 363	4 293 715	4 223 960	4 785 630
Eiendeler i alt	4 898 953	5 582 467	5 838 935	6 476 176	7 300 707
Eiendeler i jordbruket	1 583 788	1 647 823	1 628 539	1 697 800	1 973 843
Kortsiktig gjeld	167 245	257 520	313 602	388 430	372 755
Langsiktig gjeld	1 520 981	2 125 411	2 355 407	2 343 399	2 335 024
Gjeld i alt	1 688 226	2 382 932	2 669 009	2 731 829	2 707 779
Endring i året, kroner	-75 060	685 399	134 912	4 186	-79 633
Egenkapital	3 210 727	3 199 535	3 169 926	3 744 347	4 592 928
Egenkapitalprosent	66	57	54	58	63
Endring i året (sparing)	301 753	27 551	-42 290	681 497	638 429
Arbeidskapital	1 295 320	1 283 584	1 231 618	1 863 786	2 142 323
Endring i året	312 305	29 642	-39 937	733 310	173 720

4) Kalkulasjonsrente

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn og svin

Tabell 12a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	12	12	11	13	13
Brukers alder	51	52	52	53	52
Arealfordeling og avling					
Bygg, daa	309,4	308,2	363,7	310,7	333,1
Havre, daa	35,3	11,8	11,0	28,8	27,7
Hvete, daa	0	0	0	2	0
Annet korn, daa	0	0	0	0	0
Oljefrø og tørre erter, daa	0	0	2,7	2,0	0,0
Korn i alt, daa	344,8	320,0	377,5	343,5	360,8
Grovfôr, daa	344,8	31,3	6,6	13,5	7,0
Annet areal i alt, daa	10,7	9,5	9,6	8,8	11,2
Jordbruksareal, daa	367,8	360,8	393,7	365,8	378,9
- herav leid areal, daa	139,2	134,1	125,8	110,5	115,0
Bygg, kg pr daa	425	438	432	461	307
Havre, kg pr daa	289	393	108	392	288
Hvete, kg pr daa	0	0	0	274	0
Oljefrø, kg pr daa	0	0	50	60	0
Korn ialt, FEm pr daa	395	421	415	435	299
Grovfôr, FEm pr daa	365	224	341	311	344
Jordbruksareal, FEm pr daa	395	408	417	435	305
Husdyrproduksjon					
Antall avlsgriser	54,3	58,3	66,0	67,2	65,9
Antall smågriskull	108	115	109	108	102
Salgbare smågriser	1220	1344	1275	1276	1244
Antall smågris omsatt	341	435	430	504	534
Svinekjøtt slaktegris, kg omsatt	73718	72 948	81 529	76 187	82 866
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	2 063	1 992	1 924	1 857	1 740
Ektefelle	113	153	167	182	210
Barn under 17 år	31	9	9	9	9
Sum familie	2 207	2 154	2 100	2 048	1 958
Leid arbeid	701	702	809	838	871
Sum timer i jordbruket	2 907	2 856	2 909	2 886	2 829
Sum timer familie i skogbruket	78	48	57	53	23
Sum timer i tilleggsnæring	53	63	50	67	59
Familiens arbeid på nyanlegg	42	29	9	21	0
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 308	1 304	1 172	1 075	1 259
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,42	2,44	2,64	2,86	2,86
Havre, kr pr kg	2,21	2,24	2,14	2,36	2,34
Hvete, kr pr kg				2,27	0,00
Oljefrø og tørre erter, kr pr kg	0,00	0,00	12,19	18,25	0,00
Smågris for salg, kr pr stk.	972	934	877	873	933
Svinekjøtt slaktegris, kr pr kg	28,50	27,68	26,36	26,25	28,35

Tabell 12b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	68 530	19 924	60 636	-3 365	-1 761
Driftsbygninger	176 533	-78 501	-130 478	-118 599	-104 896
Maskiner og redskap	18 491	149 931	99 507	67 612	-13 381
Sum nettoinvesteringer	263 555	91 354	29 665	-54 352	-120 038

1) Inkl. nyttet halmavling

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn og svin

Tabell 12c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Bygg	306 504	340 079	403 191	392 625	286 197
Havre	20 975	9 994	2 538	26 876	18 704
Hvete	0	0	0	1 291	0
Annet korn, oljefrø og tørre erter	0	0	1 663	2 175	328
Andre planteprodukter	327 479	162 146	136 029	122 172	166 075
Planteprodukter i alt	463 207	512 219	543 420	545 140	471 303
Smågriser	323 038	437 305	355 900	422 279	532 987
Slaktegriser	2 100 834	2 008 731	2 122 915	2 005 362	2 390 552
Avlsgriser	391 602	384 042	418 044	305 583	342 009
Andre inntekter, husdyrholdet	- 171	- 680	319	5 836	6 833
Husdyrprodukt i alt	2 815 645	2 830 758	2 897 178	2 739 060	3 272 380
Kulturlandskapstilskudd ²⁾	64 673	62 163	60 295	59 783	62 876
Arealtilskudd, grovfôr	1 192	1 269	798	713	1 367
Arealtilskudd, korn	74 230	81 262	96 326	104 078	111 893
Arealtilskudd, annet	687	707	4 542	4 765	1 465
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	37 623	28 082	26 626	26 109	25 582
Bunnfradrag	-6 750	-6 000	-6 000	-6 385	-6 037
Beitetilskudd	248	207	33	105	27
Regionale miljøtilskudd	13 361	14 569	13 525	17 976	23 869
Refunderte avløserutgifter	72 992	67 216	67 788	78 656	75 595
Andre tilskudd	30 143	5 077	1 364	1 753	16 427
Tilskudd i alt	289 085	255 357	265 296	287 553	313 063
Leieinntekter, traktor og redskap	19 626	25 802	21 720	22 509	20 956
Andre inntekter	64 309	7 007	36 912	42 632	25 723
Produksjonsinntekter i alt	3 651 871	3 631 143	3 764 527	3 636 894	4 103 426

Tabell 12d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kraftfôr	1 285 321	1 287 701	1 381 301	1 301 986	1 452 338
Andre førkostnader inkl. beiteleie	2 312	238	25	1 973	2 041
Såvarer	33 581	38 601	53 767	40 413	48 826
Handelsgjødsel og kalk	57 714	45 624	65 257	68 930	61 169
Plantevernmidler	20 850	25 607	32 183	36 182	26 208
Konserveringsmidler	3 078	- 28	952	1 724	548
Andre forbruksartikler m.v.	161 132	183 918	198 885	179 458	187 845
Kjøp av gris	272 639	290 908	426 041	361 724	530 137
Kjøp av andre husdyr	0	375	0	0	0
Sum variable kostnader	1 836 627	1 872 944	2 158 412	1 992 390	2 309 112
Leid arbeid	129 399	149 510	162 955	142 460	181 366
Drivstoff	39 146	39 278	46 895	48 564	38 693
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	6 668	12 782	4 981	4 174	9 699
Vedl.h. driftsbygninger	69 146	68 216	67 717	54 487	64 638
Vedl.h. traktor og maskiner	81 811	74 929	84 726	67 089	86 930
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 082	3 240	3 977	3 365	2 191
Avskr. driftsbygninger	200 252	200 257	209 925	200 679	188 815
Avskr. traktor og maskiner	90 880	106 526	127 185	127 757	131 403
Maskinleie	62 604	67 030	76 084	66 272	106 088
Leie av dyr ³⁾	0	0	0	0	0
Leie av bygninger ³⁾	206	345	0	192	215
Leie av kvote ³⁾	0	0	0	0	0
Andre faste kostnader	238 548	264 088	270 639	266 975	285 223
Sum faste kostnader	920 742	986 201	1 055 085	982 015	1 095 262
Kostnader i alt	2 757 369	2 859 144	3 213 496	2 974 405	3 404 374
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	1,87	1,90	2,05	1,94	3,16
Netto mekaniseringskostnader pr daa	739	778	853	846	962

2) Var tidligere en del av arealtilskuddet

3) Var tidligere regnet inn i maskinleie

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform korn og svin

Tabell 12e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	894 502	771 999	551 030	662 489	699 052
- Renter av jordbruksaktiva ⁴⁾	93 848	98 209	106 541	102 373	102 769
Familiens arbeidsfortjeneste	800 654	673 790	444 490	560 116	596 283
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	641 288	564 231	381 193	476 887	533 591
Lønnsevne	930 053	823 300	607 445	702 576	777 649
Lønnsevne pr. time	319,91	288,30	208,81	243,46	274,86
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	586 386	529 946	390 322	444 615	504 221
Vederl. til fam. arb. og egenkap. pr årsv.	636 435	561 692	388 047	470 814	529 611
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	894 502	771 999	551 030	662 489	699 052
Driftsoverskudd, skogbruk	21 892	16 619	2 543	31 692	35 845
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	41 566	59 748	66 535	67 303	60 203
Driftsoverskudd, andre næringer	3 678	2 583	2 248	2 713	2 927
Lønnsinntekt	361 568	384 853	362 263	340 114	458 107
Pensjoner og sykepenger	15 595	34 344	46 811	73 724	60 285
Gevinst/utbytte verdipapir	22 008	14 698	16 561	13 171	45 200
Familiens arbeid på nyanlegg	8 106	5 823	1 718	4 069	0
Renteinntekter	6 176	12 790	7 970	9 224	6 423
- Renteutgifter	134 572	136 542	130 712	152 749	156 985
- Kårutgifter	12 292	13 200	13 783	13 150	13 150
Nettoinntekt	1 228 228	1 153 714	913 185	1 038 600	1 197 907
Privatforbruk ekskl. skatt	628 804	564 547	604 335	516 468	564 441
Betalte skatter	322 664	419 837	355 693	270 977	276 467

Tabell 12f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	684 538	539 159	719 213	812 978	750 861
Andre krav	223 036	215 785	204 415	206 449	281 509
Omløpsmidler, jordbruk	775 497	859 119	902 769	872 266	949 798
Omløpsmidler, skogbruk	867	700	945	800	523
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	0	0	0	0	0
Omløpsmidler, andre næringer	279 746	352 979	371 911	466 491	559 704
Omløpsmidler i alt	1 963 685	1 967 741	2 199 254	2 358 983	2 542 395
Anleggsmidler, jordbruk	4 046 104	4 140 194	4 406 160	4 232 707	4 159 882
Anleggsmidler, skogbruk	118 027	135 836	125 837	124 810	130 882
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	38 334	35 412	49 327	47 323	64 408
Anleggsmidler, andre næringer	0	0	0	0	0
Privat hovedbygninger	533 219	516 137	467 921	494 974	741 230
Privat, annet	481 200	549 655	582 526	635 174	594 053
Anleggsmidler i alt	5 216 883	5 377 233	5 631 771	5 534 989	5 690 454
Eiendeler i alt	7 180 568	7 344 974	7 831 025	7 893 972	8 232 850
Eiendeler i jordbruket	4 821 601	4 999 313	5 308 929	5 104 973	5 109 680
Kortsiktig gjeld	647 711	653 030	819 083	824 135	946 267
Langsiktig gjeld	3 640 047	3 641 364	3 793 653	3 771 473	4 464 997
Gjeld i alt	4 287 759	4 294 394	4 612 736	4 595 608	5 411 264
Endring i året, kroner	332 644	6 635	282 211	-157 357	-129 394
Egenkapital	2 892 809	3 050 580	3 218 289	3 298 364	2 821 585
Egenkapitalprosent	40	42	41	42	34
Endring i året (sparing)	232 660	157 646	-241 488	436 089	287 329
Arbeidskapital	1 315 973	1 314 711	1 380 171	1 534 848	1 596 128
Endring i året	227 773	180	-174 356	277 005	422 540
4) Kalkulasjonsrente	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 13a. Produksjonstekniske data og oppnådde priser

År	2016	2017	2018	2019	2020
Antall bruk	16	15	14	14	15
Brukers alder	46	46	46	43	43
Arealfordeling og avling					
Grovfôr, daa	324,8	329,1	301,2	313,5	329,3
Annet areal, daa	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Jordbruksareal, daa	335,6	335,8	309,0	318,8	350,1
- herav leid areal, daa	117,6	118,4	140,5	159,0	165,7
Korn, Fem pr daa	423,0	539,0	473,6	586,3	285,3
Grovfôr, FEm pr daa	241	239	276	261	245
Jordbruksareal, FEm pr daa	246	245	281	266	247
Husdyrproduksjon					
Antall vinterfôra sauer (vfs)	223	245	235	222	219
Antall gøgslam pr vfs	1,5	1,5	1,4	1,5	1,4
Kg kjøtt pr vfs	31	29	30	30	27
Ull, kg omsatt pr vfs	5,0	4,2	3,1	4,4	4,1
Arbeidsforbruk, timer					
Bruker	1 924	1 923	1 800	1 811	1 765
Ektefelle	176	191	225	250	253
Barn under 17 år	13	14	20	41	32
Sum familie	2 113	2 128	2 045	2 103	2 051
Leid arbeid	637	533	516	479	598
Sum timer i jordbruket	2 750	2 661	2 561	2 581	2 649
Sum timer familie i skogbruket	47	30	24	16	16
Sum timer i tilleggsnæring	138	145	139	90	113
Familiens arbeid på nyanlegg	22	23	27	0	0
Familiens arb. i annen virksomhet i alt	1 114	1 020	1 425	1 725	1 904
Oppnådde priser					
Bygg, kr pr kg	2,44	2,58	2,13	2,90	2,75
Lammekjøtt, kr pr kg	54,84	47,75	46,18	48,16	48,69
Sauerkjøtt, kr pr kg	22,06	16,41	13,20	10,56	9,61
Sau- og lammekjøtt, kr pr kg	48,08	42,04	40,61	43,04	42,14
Ull, kr pr kg	35,95	37,86	36,53	30,55	33,52

Tabell 13b. Nettoinvesteringer

År	2016	2017	2018	2019	2020
Jord, grøfter og vannanlegg	31 407	1 299	1 611	3 610	11 440
Driftsbygninger	78 690	-4 434	-32 346	-49 229	-45 213
Maskiner og redskap	44 519	-13 764	26 725	38 552	-32 616
Sum nettoinvesteringer	154 615	-16 900	-4 011	-7 068	-66 389

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 13c. Produksjonsinntekter pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Andre planteprodukter	9 707	10 930	17 798	19 468	23 963
Planteprodukter i alt	19 023	20 309	25 851	28 097	39 147
Sauer, livdyr	16 919	7 703	13 661	8 857	8 127
Saue- og lammeslakt	378 861	289 392	339 998	332 768	328 799
Ull	41 644	36 089	28 290	32 327	29 967
Andre inntekter, husdyrholdet	1 875	8 670	4 505	201	6 654
Husdyrprodukt i alt	439 299	341 855	386 454	374 153	373 546
Kulturlandskapstilskudd ¹⁾	51 566	49 307	42 164	44 520	47 425
Arealtilskudd, grovfôr	48 631	49 652	50 129	54 067	52 789
Arealtilskudd, annet	5	0	6	13	0
Tilsk. til husdyr (inkl. driftstilsk. sau i 2008)	180 961	122 625	125 710	127 864	137 602
Bunnfradrag	-6 000	-6 000	-9 132	-6 000	-6 451
Distriktstilskudd sau	34 321	40 858	39 848	35 602	34 517
Grunntilskudd sau	79 064	196 137	173 196	152 366	138 871
Beitetilskudd	110 478	125 772	129 850	131 733	137 486
Regionale miljøtilskudd	11 119	10 534	12 378	13 939	13 218
Refunderte avløserutgifter	75 045	75 527	72 869	76 025	80 391
Andre tilskudd	6 844	14 909	9 851	9 088	8 017
Tilskudd i alt	595 190	679 320	648 725	641 476	648 916
Leieinntekter, traktor og redskap	20 491	16 029	15 421	12 822	10 122
Andre inntekter	5 591	420	8 615	3 032	24 361
Produksjonsinntekter i alt	1 079 593	1 057 933	1 085 066	1 059 580	1 096 091

Tabell 13d. Kostnader pr bruk

År	2016	2017	2018	2019	2020
Krafffôr	90 909	100 559	93 818	77 519	83 111
Andre fôrkostnader inkl. beiteleie	19 412	33 066	32 303	18 781	17 182
Såvarer	6 525	9 501	4 092	8 687	9 513
Handelsgjødning og kalk	43 813	41 620	44 986	47 780	51 760
Plantevernmidler	786	911	859	1 282	2 602
Kjøp av sau	10 984	6 015	3 230	2 434	2 467
Kjøp av andre husdyr	2 444	3 660	63 190	63 446	72 841
Konserveringsmidler	3 509	2 094	11 361	3 614	6 523
Andre forbruksartikler m.v.	64 541	64 569	5 979	4 186	3 269
Sum variable kostnader	242 924	261 994	259 816	227 729	249 268
Leid arbeid	89 145	78 340	78 116	70 439	76 026
Drivstoff	25 699	28 563	25 131	26 001	26 075
Vedl.h. jord, veger, grøfter og vannanl.	2 545	6 211	9 794	6 285	6 833
Vedl.h. driftsbygninger	35 350	26 102	32 575	24 757	36 432
Vedl.h. traktor og maskiner	57 920	51 375	47 164	47 934	60 600
Avskr. jord, veger, grøfter og vannanl.	657	701	797	569	420
Avskr. driftsbygninger	61 378	64 053	56 074	56 493	58 248
Avskr. traktor og maskiner	80 835	83 084	74 652	76 379	71 535
Maskinleie	60 764	79 311	77 530	99 785	98 378
Leie av dyr	0	0	0	0	0
Leie av bygninger	0	120	77	33	0
Andre faste kostnader	113 185	123 405	127 611	122 682	129 043
Sum faste kostnader	527 478	541 266	529 520	531 357	563 591
Kostnader i alt	770 401	803 260	789 336	759 085	812 859
Netto mek.kostnader pr FEm totalavl.	2,66	2,93	2,56	2,94	2,98
Netto mekaniseringskostnader pr daa	655	717	718	783	737

1) Var tidligere en del av arealtilskuddet

Trøndelag - alle bygder - alle bruk - driftsform sau

Tabell 13e. Resultatregning

År	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatregning i jordbruket					
Driftsoverskudd	309 192	254 673	295 730	300 495	283 232
- Renter av jordbruksaktiva ²⁾	49 954	50 322	42 470	42 371	43 078
Familiens arbeidsfortjeneste	259 238	204 351	253 260	258 124	240 155
Familiens arbeidsfortjeneste pr årsverk	203 741	163 121	211 501	209 106	190 552
Lønnsevne	348 382	282 692	331 377	328 563	316 180
Lønnsevne pr. time	126,68	106,22	129,38	127,29	119,36
Vederlag til arbeid og egenkap. pr årsv.	235 589	194 352	232 860	229 307	220 459
Vederl. til fam. arb. og egenkap. pr årsv.	205 921	161 248	204 725	202 831	190 822
Regnskapssammendrag					
Driftsoverskudd, jordbruk	309 192	254 673	295 730	300 495	283 232
Driftsoverskudd, skogbruk	- 888	- 1 533	23 872	5 588	- 901
Driftsoverskudd, tilleggsnæringer	70 426	65 042	68 095	43 729	48 615
Driftsoverskudd, andre næringer	13 672	19 513	26 304	38 125	57 424
Lønnsinntekt	322 737	304 026	423 204	473 638	549 294
Pensjoner og sykepenger	26 894	32 953	32 478	37 608	60 357
Gevinst/utbytte verdipapir	8 298	10 805	12 111	15 856	5 500
Familiens arbeid på nyanlegg	4 117	4 443	5 205	0	0
Renteinntekter	7 468	5 276	4 864	5 078	6 773
- Renteutgifter	71 703	77 592	77 800	84 121	75 673
- Kårutgifter	11 558	13 508	15 737	15 651	14 608
Nettoinntekt	678 653	604 097	798 327	820 343	920 014
Privatforbruk ekskl. skatt	560 644	528 344	599 009	626 598	636 780
Betalte skatter	190 002	228 231	185 529	205 510	237 184

Tabell 13f. Balanse og arbeidskapital pr 31.12.

År	2016	2017	2018	2019	2020
Kontanter og bankinnskudd	525 474	564 535	586 858	637 167	576 170
Andre krav	174 361	140 733	168 229	158 436	177 560
Omløpsmidler, jordbruk	119 088	113 975	104 152	123 574	126 266
Omløpsmidler, skogbruk	406	433	464	3 250	33
Omløpsmidler, tilleggsnæringer	647	993	1 000	998	0
Omløpsmidler, andre næringer	271 374	200 346	151 975	179 589	176 034
Omløpsmidler i alt	1 091 350	1 021 016	1 012 679	1 103 013	1 056 063
Anleggsmidler, jordbruk	2 448 677	2 349 065	2 017 835	2 001 319	2 004 279
Anleggsmidler, skogbruk	146 956	126 633	106 191	165 975	166 286
Anleggsmidler, tilleggsnæringer	30 023	48 763	64 872	56 727	57 022
Anleggsmidler, andre næringer	2 886	2 722	2 536	4 759	4 014
Privat hovedbygninger	514 089	488 096	467 340	860 801	879 816
Privat, annet	175 836	290 531	308 073	294 481	312 554
Anleggsmidler i alt	3 318 465	3 305 809	2 966 848	3 384 062	3 423 971
Eiendeler i alt	4 409 815	4 326 825	3 979 527	4 487 076	4 480 034
Eiendeler i jordbruket	2 567 765	2 463 040	2 121 988	2 124 894	2 130 545
Kortsiktig gjeld	171 235	163 434	191 383	148 145	197 412
Langsiktig gjeld	1 952 782	2 082 238	2 155 134	2 053 992	1 932 066
Gjeld i alt	2 124 017	2 245 671	2 346 516	2 202 137	2 129 478
Endring i året, kroner	25 080	156 669	246 565	69 285	-185 098
Egenkapital	2 285 798	2 081 154	1 633 010	2 284 939	2 350 557
Egenkapitalprosent	52	48	41	51	52
Endring i året (sparing)	-21 196	-207 128	-140 854	469 625	45 275
Arbeidskapital	920 115	857 583	821 296	954 868	858 651
Endring i året	-57 979	-71 739	85 806	177 534	-63 946
2) Kalkulasjonsrente	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %

11 Forklaring på faguttrykk

Anleggsmidler er eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk, det vil si alle eiendeler unntatt omløpsmidler. Anleggsmidlene har en funksjonstid i foretaket på over ett år. Eksempler på anleggsmidler er jord- og skogbruksarealer, driftsbygninger, maskiner og produksjonsdyr.

Arbeid: Både ubetalt og betalt leid arbeid, og familiens arbeid, registreres i timer etter medgått arbeidstid. For personer under 18 år eller over 65 år regnes arbeidstimene om til fullverdige timer etter følgende reduksjonstabell:

Alder	Multiplikasjonsfaktor
12–14 år	0,6
15–16 år	0,8
17 år	0,9
66–70 år	0,9
Over 70 år	0,7

Arbeidstid for kårfolk og familiens barn over 17 år som har arbeidet i jord- eller skogbruket, føres som leid hjelp i driftsregnskapet, selv om de ikke har fått utbetalt lønn. Familiens arbeid på nyanlegg blir ført særskilt, og vederlag for dette arbeidet blir balanseført.

All arbeidsinnsats i de ulike yrkesgreinene registreres, enten ved ukentlige noteringer eller i form av en mer summarisk årlig rapportering.

Arbeidskapital er omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et uttrykk for familiens likvide situasjon.

Avlinger registreres som lagringsdyktig mengde. For korn vil det si kilo med 15 prosent vanninnhold. Andre vekster registreres som kilo innhøstede rotvekster og poteter, kilo innkjørt høy, m³ ferdig surfôrmasse, FEm oppfôret gras, grønnfôr og beite. Alle avlinger omregnes til FEm per daa.

Avskrivninger defineres som planmessig fordeling av eiendelenes verdiforringelse over eiendelenes forventede levetid. Verdiforringelsen skyldes slitasje, elde og teknisk utvikling.

I skatteregnskapet blir de fleste avskrivbare eiendeler avskrevet etter saldoprinsippet; det vil si med en viss prosent av eiendelens bokførte verdi. Dette prinsippet fører til at de årlige avskrivningene avtar etter hvert som eiendelene blir eldre. De avskrivbare eiendelene er delt i ulike avskrivningsgrupper. Bygninger og anlegg avskrives individuelt, mens inventar, redskaper og maskiner avskrives kollektivt.

I driftsregnskapet benyttes lineære avskrivninger, slik at den nominelle verdiforringelsen blir like stor hvert år i avskrivningsperioden. De avskrivbare anleggsmidlene avskrives individuelt, og avskrivningstiden fastsettes ut fra sannsynlig varighet eller brukstid. Brukt utstyr avskrives dermed over kortere tid enn nytt utstyr.

Avvirkningsprosenten er årets totale avvirkningskvantum i skogen i prosent av balansekvantumet.

Balansen er en oppstilling for brukerfamiliens eiendeler, gjeld og egenkapital per 31.12.

Balanseføring, grenser: Varige eiendeler balanseføres dersom kostprisen inklusive eventuell investeringsavgift er minimum 15 000 kr. Dette er samme beløpsgrense som i skatteregnskapet

Maskiner og redskap som brukes lite, kan det være aktuelt å balanseføre selv om kostprisen er mindre enn 15 000 kr.

I skatteregnskapet balanseføres bare en eventuell standardheving ved større reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. I driftsregnskapet vil ofte en betydelig del av slikt arbeid bli balanseført og gjort til gjenstand for enten ordinære avskrivninger eller kostnadsfordeling over en kortere tidsperiode.

Balanseskvantumet er det høyest mulige kvantum, målt i m³ uten bark, som kan avvirkes hvert år i en skog, uten at avvirkningskvantumet i framtida blir mindre. Det forutsettes en bestemt investeringsinnsats i primærproduksjonen.

Bruk er en driftsenhet i landbruket. Den kan bestå av eid og/eller leid areal.

Brukeren er den som administrerer driftsenheten. Han eller hun vil som oftest være eier av hele eller deler av den faste eiendommen, og er vanligvis den som har flest arbeidstimer på bruket.

Brukerfamilien: Se *familien*.

Buskap: I skatteregnskapet er hele buskapen klassifisert som omløpsmidler og verdsatt etter standardiserte enhetspriser for variable oppdrettskostnader (tilvirkningsverdier). I driftsregnskapet verdsettes buskapen, som hovedprinsipp, til slakteverdi, med unntak for verpehøns, smågriser og hester. Okser, smågriser, slaktegriser og fjørfe til slakt blir klassifisert som omløpsmidler, mens resten av buskapen blir regnet som anleggsmidler (produksjonsdyr). Både i skatteregnskapet og i driftsregnskapet blir voksne dyr stående i balansen med den verdien de en gang er gitt.

Dekningsbidrag er produksjonsinntekter minus variable kostnader.

Driftsoverskuddet er produksjonsinntekter minus kostnader. Driftsoverskuddet er den godtgjørelsen familien får for innsatsen av eget arbeid og eventuelt ubetalt leid arbeid, og for egen og lånt kapital. Driftsoverskudd landbruk brukes som betegnelse på driftsoverskudd fra jordbruk, skogbruk, tilleggsnæring og familiens arbeid på nyanlegg.

Egenkapitalen (EK) er den delen av totalkapitalen som tilhører brukerfamilien. Egenkapitalen beregnes ved å trekke samlet gjeld fra samlet verdi av eiendelene.

Eiendeler: Se stikkordene *anleggsmidler* og *omløpsmidler*.

Familien består av bruker og eventuell ektefelle, samboer eller partner og deres barn under 17 år.

Familiens arbeidsfortjeneste (beregnes bare for jordbruket) er driftsoverskuddet fratrukket kalkulert rente av eiendelene i jordbruket. Dette resultatmålet viser hva familien har igjen som godtgjørelse for egen arbeidsinnsats og for innsatsen til eventuelt ubetalt leid arbeidskraft. Som uttrykk for jordbrukseiendelenes verdi brukes gjennomsnittet av inngående og utgående balanse.

Familiens arbeidsvederlag er et kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats. Familiens registrerte arbeidstimer er utgangspunkt. En beregner hva det ville ha kostet å leie arbeidskraft i like mange timer, til tarifflønn, inkludert feriepenger og betaling for bevegelige helligdager. Arbeidsgiveravgiften som er regionalt differensiert, tas også med. Derfor vil arbeidsvederlaget per time variere mellom ulike områder.

Faste kostnader er kostnader som i en gitt periode ikke endrer seg nevneverdig med omfanget av produksjonen. Eksempler på faste kostnader er avskrivninger og vedlikehold av driftsbygninger.

Frasalg: Salgsinntekter fra aktiverte anleggsmidler blir behandlet forskjellig i skatteregnskapet og i driftsregnskapet. I skatteregnskapet blir gevinst eller tap ved salg av ikke avskrivbare anleggsmidler eller anleggsmidler med individuell avskrivning, periodisert over gevinst- og tapskontoen. Ved salg av anleggsmidler som avskrives som gruppe, er det ikke mulig å fastsette eventuell gevinst eller tap. Hele salgssummen blir derfor nedskrevet i vedkommende saldogruppe. I driftsregnskapet blir gevinst ved salg brukt til nedskrivning, og tap ved salg avskrives.

Ved frasalg av jord eller skog skal den bokførte verdien av det solgte arealet nedskrives til null i driftsregnskapet. Overskytende verdi føres som verdiregulering.

Gjeldsprosenten er familiens gjeld i prosent av totalkapitalen og viser hvor stor del av eiendelene som er finansiert med fremmed kapital

Inngående balanse (IB) er balanse ved regnskapsårets begynnelse.

Jordbruksareal: Arealet av hver enkelt vekst registreres i dekar med en desimal. Areal med natureng og overflatedyrket beite reduseres for uproduktivt areal slik at en kommer fram til et produktivt nettoareal. Andel av fellesbeite regnes som del av bruket. Jordbruksarealet omfatter både eget og leid areal, og det er registrert hvor stort det leide arealet er.

Kortsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling innen ett år fra regnskapsavslutning, eller som er direkte knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Kostnader er verdien av varer og tjenester som er satt inn i produksjonen i regnskapsperioden.

Langsiktig gjeld er gjeld som normalt forfaller til betaling ett år eller mer etter regnskapsavslutning, og som ikke er knyttet til bedriftens kortsiktige omsetning av varer og tjenester.

Lønnsevne beregnes bare for jordbruket og forteller hvor mye jordbruket kan betale for samlet arbeidsinnsats når all kapital har fått sin godtgjøring. Den angis i kroner per bruk eller kroner per time.

Nettoinntekt er samlet driftsoverskudd fra all næringsvirksomhet, med tillegg av lønnsinntekter, pensjoner, kalkulert vederlag for familiens arbeidsinnsats på nyanlegg samt renteinntekter. Rente- og kårutgifter er trukket fra.

Nettoinvestering er nyanlegg minus avskrivninger, frasalg og investeringstilskudd.

Netto mekaniseringskostnader omfatter alle kostnader vedrørende maskininnsatsen (traktorer, skurtresker, yrkesbil og andre maskiner og redskaper), inklusive rente av bokført verdi, men fratrukket inntekter fra utleie av maskiner:

Avskrivninger og vedlikehold

+ Drivstoffkostnader

+ Leieutgifter til maskiner og redskaper

+ Rentekrav

= Brutto mekaniseringskostnader

–Leieinntekter av maskiner og redskaper

= Netto mekaniseringskostnader

Omløpsmidler er eiendeler som ikke er anskaffet for varig eie eller bruk. De har enten en funksjonstid i foretaket på under ett år, eller de er knyttet til den kortsiktige omsetningen av varer og tjenester. Eksempler på omløpsmidler er bankinnskudd, kontanter, andre krav, slaktedyr og varelager.

Produksjonsinntekter er verdien av varer og tjenester som er produsert i løpet av året. Produksjonsinntektene omfatter derfor både hva som er solgt eller tatt ut til forbruk i løpet av året, og endringene i lagerbeholdningene av disse produktene.

Produktivt skogbruksareal: Som produktivt skogbruksareal regnes all mark som har en produksjonsevne som minst tilsvarende produksjonskravet i laveste klasse på en bonitetskala.

Rentekrav er kalkulert rente av gjennomsnittlig verdi av eiendeler i jordbruket. Rentekravet var 2 prosent i perioden 2016 til 2020. Bakgrunnen for beregningen av rentekravet er alternativ plassering av kapitalen. Det er gjennomsnittlig 3 mnd. NIBOR-rente i regnskapsåret som er benyttet i beregningene.

Sparing er økning i egenkapitalen i løpet av året.

Ubetalt leid arbeid er arbeid utført på bruket av personer utenom familien. Det er ofte kårfolk og andre slektninger som utfører ubetalt leid arbeid.

Utgående balanse (UB) er balansen ved utgangen av regnskapsåret.

Variable kostnader er kostnader som i en gitt periode forandrer seg proporsjonalt med omfanget av produksjonen, slik som f. eks. såfrø, gjødsel og innkjøpt fôr. Drivstoff regnes som en fast kostnad.

Vederlag til arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet pluss kostnadene til leid arbeid minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår. Jordbrukets andel av utgifter til renter og kår settes lik den prosentandelen som verdien av eiendelene *i jordbruket* utgjør av sumverdien av *alle* eiendeler.

Vederlag til familiens arbeid og egenkapital (beregnes bare for jordbruket) omfatter driftsoverskuddet minus jordbrukets andel av utgifter til renter og kår.

Årsverk: Et årsverk i jordbruket er satt til 1 845 timer.

Norsk institutt for bioøkonomi (NIBIO) ble opprettet 1. juli 2015 som en fusjon av Bioforsk, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) og Norsk institutt for skog og landskap.

Bioøkonomi baserer seg på utnyttelse og forvaltning av biologiske ressurser fra jord og hav, fremfor en fossil økonomi som er basert på kull, olje og gass. NIBIO skal være nasjonalt ledende for utvikling av kunnskap om bioøkonomi.

Gjennom forskning og kunnskapsproduksjon skal instituttet bidra til matsikkerhet, bærekraftig ressursforvaltning, innovasjon og verdiskaping innenfor verdikjedene for mat, skog og andre biobaserte næringer. Instituttet skal levere forskning, forvaltningsstøtte og kunnskap til anvendelse i nasjonal beredskap, forvaltning, næringsliv og samfunnet for øvrig.

NIBIO er eid av Landbruks- og matdepartementet som et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter og eget styre. Hovedkontoret er på Ås. Instituttet har flere regionale enheter og et avdelingskontor i Oslo.